

Inhoud

1	Het algemeen opzet en het verloop van het onderzoek	5
1.1	Nederlands onderzoek. Ouders aan het woord. Hoe gezinsvriendelijk is Rotterdam?	5
1.2	Onderzoeksvragen en concepten	6
1.2.1	Onderzoeksvragen	6
1.2.2	Het gehanteerde concept van gezinsvriendelijkheid	6
1.3	Het selecteren van gemeenten, wijken en respondenten	8
1.3.1	Het benaderen van de gemeenten	8
1.3.2	Het selecteren van de wijken	8
1.3.3	De selectie van onze respondenten	9
1.3.4	Het concrete verloop van de selectie en de interviews	10
1.4	Vragenlijst en huisbezoeken	13
1.4.1	Identificatie	14
1.4.2	Wat is voor de ouders gezinsvriendelijkheid? Een sorteertaak	14
1.4.3	Evaluatie van de gezinsvriendelijkheid van de eigen wijk	14
1.4.4	Moet de gemeente bijkomend iets doen aan...?	15
1.5	Verwerking van de resultaten en rapportering	15
2	Voorstelling van zes Vlaamse wijken	17
2.1	Wijk Risschot in Zoersel	17
2.1.1	Zoersel	17
2.1.2	Wijk Risschot	17
2.2	Borsbeek-centrum	19
2.2.1	Gemeenteprofiel Borsbeek	19
2.2.2	Wijk Borsbeek centrum	20
2.3	Mechelen: de wijken Galgenberg en Otterbeek	20
2.3.1	Vlaamse centrumstad	20
2.3.2	Twee wijken onderzocht in Mechelen	21
2.4	Herzele: de wijken Speteveld en de Stationswijk	24
2.4.1	Over Herzele	24
2.4.2	Twee wijken onderzocht in Herzele	25
3	Algemene resultaten	27
3.1	Identificatiegegevens van de ouders	27
3.2	Wat is gezinsvriendelijk?	31
3.2.1	Inleiding	31
3.2.2	Hoe beoordelen alle respondenten samen 'gezinsvriendelijkheid'	31
3.2.3	Wat is het belangrijkste?	35
3.2.4	Invloed van de leeftijd van de kinderen op het concept van gezinsvriendelijkheid	37
3.3	Hoe gezinsvriendelijk is mijn wijk?	39
3.3.1	Algemene beoordeling van de 6 wijken	39
3.3.2	Stad versus dorp	43
3.4	Wat kan de gemeente doen?	43
4	De gezinsvriendelijkheid in zes wijken: de resultaten per wijk	47
4.1	Zoersel: Risschot	47
4.1.1	Inleiding	47
4.1.2	Profiel van de ondervraagden in Risschot	47
4.1.3	Het concept 'gezinsvriendelijkheid' volgens de gezinnen in Risschot	48
4.1.4	De resultaten van het tevredenheidsonderzoek	48
4.1.5	Tot slot	50
4.2	Borsbeek-centrum	51
4.2.1	De onderzoekspopulatie	52
4.2.2	Concept gezinsvriendelijkheid voor Borsbeek centrum	52
4.2.3	Toestand van de wijk	52
4.2.4	Tot slot: advies aan de gemeente	57

4.3	Mechelen: Galgenberg.....	58
4.3.1	Toestand van de wijk.....	58
4.3.2	Conclusies.....	66
4.4	Mechelen: Otterbeek.....	67
4.4.1	Toestand wijk Otterbeek (Mechelen).....	67
4.4.2	Conclusies.....	74
4.5	Herzele: Speteveld.....	75
4.5.1	Profiel van onze respondenten.....	75
4.5.2	Wat verstaan de gezinnen uit de wijk Speteveld onder gezinsvriendelijkheid en hoe quoteren ze hun eigen wijk?.....	75
4.5.3	Adviezen naar de gemeente toe.....	77
4.6	Herzele: Stationswijk.....	77
4.6.1	Profiel van onze respondenten.....	77
4.6.2	Wat verstaan de gezinnen uit de Stationswijk onder gezinsvriendelijkheid en hoe quoteren ze hun eigen wijk?.....	78
4.6.3	Adviezen naar de gemeente toe.....	80
5	Samenvatting en conclusie.....	83
5.1	Het concept van gezinsvriendelijkheid.....	83
5.1.1	Wat is gezinsvriendelijkheid?.....	83
5.1.2	Wat is het belangrijkste?.....	85
5.1.3	Eén of meerdere concepten van gezinsvriendelijkheid.....	86
5.2	De gezinsvriendelijkheid van de doorsnee wijk.....	87
5.2.1	Hoe gezinsvriendelijk zijn de wijken?.....	87
5.2.2	Aanpak van de gemeenten?.....	89

Voorwoord

Gezinnen zijn binnen de lokale besturen in opmars.¹

Wat betreft het gezinsbeleid komt het aan Vlaanderen toe om de grote beleidskaders uit te tekenen. Lokale besturen nemen maatregelen die de Vlaamse kaders lokaal concreet invullen en/of die aanvullend zijn op het Vlaamse of federale beleid. Waar het Vlaams of federaal beleid tekortschiet, ziet men heel wat lokale besturen bijpassen.

Meer en meer gemeenten willen vandaag een gezinsvriendelijk beleid voeren. Misschien eens tijd om de ouders daar zelf eens hun mening over te vragen.

In Nederland heeft men ervaring met dergelijk onderzoek. In Rotterdam werden ouders uit drie wijken aan het woord gelaten over de gezinsvriendelijkheid van hun wijk. In dit onderzoek kwamen thema's aan bod zoals: contacten met andere buurbewoners, activiteiten/voorzieningen voor kinderen en jongeren, vervoersmogelijkheden, veiligheid, voorzieningen voor ouders en kinderen (bv. scholen en kinderopvang), contacten met andere gezinnen.

Wij hebben in het kader van de projectwerking in het 2de jaar Bachelor in de Gezinswetenschappen het onderzoek "Ouders aan het woord: hoe gezinsvriendelijk is Rotterdam" aangepast aan de Vlaamse situatie en dan overgedaan in zes wijken in vier gemeenten.

In het 2de jaar Bachelor in de Gezinswetenschappen spitst de projectwerking zich vooral toe op het correct registreren en rapporteren van gegevens, het kunnen toepassen van verschillende onderzoeksmethoden die worden gebruikt in de sociale wetenschappen. Wij stellen U daarom graag de resultaten voor van die projectwerking, die wij bundelden in dit rapport.

Zoals gezegd is dit rapport een resultaat. Dit wil zeggen dat er iets is aan voorafgegaan. Dat 'iets' zijn maanden van gedrevenheid, teamwerking, het toepassen wat we in de lessen registreren en rapporteren hebben geleerd, maar vooral ambitie, ambitie van de studenten en de docent om dit project tot een goed einde te brengen, en dat einde is dit rapport.

Tamara Cassert, Angela Chang, Astrid De Bruycker, Ann De Busser, Katja De Wachter, Nancy Delplanche, Hassana Errazzouki, Chris Gilis, Diana Kockelkoren, Joyce Kreischer, Manuela Mottry, Sara Saels, Adelinde Sommereyns, Christine Van den Biesen, Wies Van den Broeck, Manuella Van Geyt, Ilse Vleugels en Dirk Luyten.

¹ In 2008 werd er aan het Hoger Instituut voor Gezinwetenschappen een analyse gemaakt van het Lokaal Gezinsbeleid in Vlaanderen. De resultaten daarvan vindt men in: Dirk Luyten Lokaal Gezinsbeleid in Vlaanderen. In Gezinnen in opmars? Hoger Instituut voor Gezinwetenschappen, Brussel, 2008, pp. 65-110.

1 HET ALGEMEEN OPZET EN HET VERLOOP VAN HET ONDERZOEK

1.1 Nederlands onderzoek. Ouders aan het woord. Hoe gezinsvriendelijk is Rotterdam?

We hebben ons voor dit onderzoek gebaseerd op een onderzoeksrapport uit Nederland, meer bepaald uit Rotterdam.

In Rotterdam merkte men dat wanneer de socio-economische positie van gezinnen verbetert, zij soms de stad de rug toekeren. De stad Rotterdam wilde daarom tijdens de collegeperiode van 2006-2010 van gezinsbeleid en dan met name van gezinsvriendelijkheid één van de prioriteiten maken.

De gemeente Rotterdam vroeg in 2006 de NGR een project uit te voeren waarin ouders aan het woord worden gelaten over de gezinsvriendelijkheid van Rotterdam.

De bedoeling was in overleg te gaan met ouders in drie buurten van Rotterdam over wat er goed is aan hun buurt, wat er beter kan en of de buurt voldoende biedt om er te willen blijven wonen. Dit overleg moest resulteren in drie actieplannen voor gezins- en kindvriendelijke wijken.

Het onderzoek resulteerde in een publicatie: **Ouders aan het woord: hoe gezinsvriendelijk is Rotterdam? (NGR 2006)**²

In de publicatie staan vier vragen centraal.

- 1) Wat verstaan ouders onder gezinsbeleid?
- 2) Wat heeft in de ogen van ouders prioriteit in gezinsbeleid?
- 3) Hoe gezinsvriendelijk vinden ouders de drie onderzochte wijken en Rotterdam?
- 4) Wat kan de gemeente doen om Rotterdamse wijken gezinsvriendelijker te maken?

Leeropdracht voor de studenten

- Lees 'Ouders aan het woord. Hoe gezinsvriendelijk is Rotterdam?'
Wat valt u op?
Wat hebt u geleerd?
Wat zou u graag doen in het kader van dit onderzoek? (1 pagina)
- Zie p. 7 in cursief de probleemstelling geformuleerd door de stad Rotterdam die resulteerde in de onderzoeksopdracht.
Zoek een (aangepaste) probleemstelling die kan resulteren in een onderzoeksopdracht voor ons onderzoek. De opdrachtgever kan een gemeente, een sociale huisvestingsmaatschappij, of ... zijn, die ouders wil bevragen naar hun mening over de gezinsvriendelijkheid van hun buurt /wijk en wat ze vinden dat de gemeente, sociale huisvestingsmaatschappij, of ... kan doen om de Buurt/wijk gezinsvriendelijker te maken. (5 à 15 regels)
- Zijn er ideeën over of voorstellen van buurten/wijken waar we ons onderzoek kunnen uitvoeren?

De kern van het Nederlands onderzoek werd gevormd door huisbezoeken aan 30 gezinnen in de drie wijken, tien per wijk.

Na afloop van de interviews met de gezinnen zijn open gesprekken gevoerd met portefeuillehouders in de drie betrokken deelgemeenten.

² Pool Marina., Distelbrink Marjolijn, Nicole Lucassen. Ouders aan het woord. Hoe gezinsvriendelijk is Rotterdam. Den Haag, Nederlandse Gezinsraad, 98 p., s.d.

Een ander belangrijk onderdeel van het project 'Ouders aan het woord' was het Gezinsparlement. Dit door de NGR georganiseerde debat tussen ouders uit drie bij het onderzoek betrokken wijken en politici uit Rotterdam vond plaats in de Raadzaal van de gemeente Rotterdam.

Bij dit debat waren ook toehoorders aanwezig, de meeste toehoorders waren betrokkenen bij het Rotterdamse beleid of uit de Rotterdamse uitvoeringspraktijk.

Het Gezinsparlement is een inmiddels beproefde methodiek van de Nederlandse Gezinsraad. In een Gezinsparlement debatteren ouders als parlementariërs met politici over problemen die zij in de dagelijkse praktijk tegenkomen en over oplossingen die zij zien voor problemen.

1.2 Onderzoeksvragen en concepten

1.2.1 Onderzoeksvragen

Wij hebben de probleemstelling van Rotterdam voor ons eigen Vlaams onderzoek ten dele overgenomen, maar niet zonder deze te toetsen aan andere onderzoeken door middel van een literatuurstudie.

Dat bracht ons tot onze drie grote onderzoeksvragen:

1. Wat is voor ouders gezinsvriendelijkheid
2. Hoe gezinsvriendelijk ervaren ze hun eigen wijk
3. Wat vinden ouders dat de gemeente of de stad kan doen om hun wijk eventueel gezinsvriendelijker te maken.

1.2.2 Het gehanteerde concept van gezinsvriendelijkheid

Leeropdracht voor de studenten

- Voor het concept 'gezinsvriendelijkheid' zie in 'Ouders aan het woord. Hoe gezinsvriendelijk is Rotterdam?' kader 2.1 en kader 4.1.
- Bespreek de wijze waarop het concept gezinsvriendelijkheid hier wordt uitgewerkt.
- Vergelijk-bespreek het concept vanuit een andere invalshoek. Wat kan deze andere invalshoek bijkomend aanbrengen. Waar blijft er een duidelijk verschil en of waar zit er mogelijk zelfs een spanning of een tegenstelling met dit concept van gezinsvriendelijkheid?
Mogelijke invalshoeken, bronnen:
 - *Leefbaarheid (Lemon, SOMA Antwerpen, Vragenlijst leefbaarheid Ruimte en Wonen, ...*
 - *Andere concepten gezinsvriendelijkheid (Gezinnen in opmars, Beleidsnota Steven Vanackere, Gezinsbond, ...)*
 - *Levenslang wonen*
 - *Duurzaam wonen*
 - *Toegankelijkheid*
 - *Ouderen. Wonen voor Ouderen*
 - *Jongeren. Aandacht in 't kwadraat. In probleembuurten werken met probleemjongeren*
 - *Design for all*
 - *Sociale veiligheid*
 - *Achtergestelde buurten*
 - *Sociale mix in de sociale huisvesting*
- Hoe zou je het concept gezinsvriendelijkheid uitwerken/aanpassen voor ons onderzoek?

Centraal in ons onderzoek staat gezinsvriendelijkheid. Het is natuurlijk zeer belangrijk hoe dit wordt ingevuld. Om tot het concept gezinsvriendelijkheid te komen maakte men in Rotterdam gebruik van eerder verschenen literatuur rond gezins- en meer bepaald kindvriendelijkheid.

De acht thema's voor gezinsvriendelijkheid uit 'Ouders aan het woord: hoe gezinsvriendelijk is Rotterdam?'

- Omgevingsfactoren in de wijk (bijvoorbeeld onderhoud woning, straat)
- Contacten met andere buurtbewoners
- Activiteiten/voorzieningen voor kinderen en jongeren (bijv. speelplekken)
- Vervoersmogelijkheden
- Veiligheid
- Voorzieningen voor ouders en kinderen (bijvoorbeeld scholen, kinderopvang)
- Contacten met andere gezinnen
- Voorzieningen voor ouders (bijvoorbeeld werkgelegenheid in de buurt, een informatiecentrum over opvoeding)

Wij hebben tijdens ons project het concept gezinsvriendelijkheid uitgebreid besproken. De grote thema's uit het Nederlands onderzoek hebben we behouden, maar een aantal items hebben we geschrapt of aangepast volgens hun relevantie naar Vlaamse gezinnen toe. Zo kwamen we tot de volgende acht thema's en 32 items:

Thema's	Items
Omgevingsfactoren in de wijk	<ol style="list-style-type: none"> 1. Met veel groen (gras, bomen enz.) 2. Propere straten 3. Met goede straatverlichting 4. Met huizen met tuintje 5. Milieuvriendelijke voorzieningen in de buurt (glasbollen, papierophaling,...)
Sociaal netwerk	<ol style="list-style-type: none"> 6. Controle op straat door andere ouders 7. Met contacten tussen burens 8. Zonder hinder van andere buurtbewoners
Activiteiten kinderen en jongeren	<ol style="list-style-type: none"> 9. Speeltuin voor kleine kinderen 10. Speel en sportvoorzieningen voor jongeren 11. Jeugdbeweging 12. Jeugdwerking voor 14 plus
Vervoersmogelijkheden	<ol style="list-style-type: none"> 13. Goede verharde voetpaden met hellend vlak 14. Met ruime parkeergelegenheid voor de deur 15. Bereikbare halte openbaar vervoer in de wijk
Veiligheid	<ol style="list-style-type: none"> 16. Met regelmatig politie op straat 17. Beperking autosnelheid in de wijk 18. Geen straatcriminaliteit, vandalisme of drugoverlast 19. Met veilige wegen en fietspaden
Voorzieningen voor ouders en kinderen	<ol style="list-style-type: none"> 20. Met buurtwinkels 21. Basisschool 22. Voorschoolse kinderopvang (3 maand tot 2,5j) 23. Buitenschoolse kinderopvang (voor en na school, schoolvakanties) 24. Huisartsenpraktijk en apotheker in de buurt
Contacten met andere gezinnen	<ol style="list-style-type: none"> 25. Met veel andere gezinnen met kinderen 26. Voldoende verenigingsleven met gezinsgerichte activiteiten 27. Waar kinderen welkom zijn in andere gezinnen
Voorzieningen voor ouders	<ol style="list-style-type: none"> 28. Goede bereikbaarheid van gemeentelijke diensten (bib, gemeentehuis, ...) 29. Goed bereikbare sportmogelijkheden voor ouders 30. Ondersteunende voorzieningen voor combinatie arbeid gezin (strijkatelier, dienstencheques,...) 31. Voldoende bereikbaar/aanwezig uitgaansleven (cinema, cultuur, cafe...) 32. Wijkgerichte informatie op gemeentelijke website

1.3 Het selecteren van gemeenten, wijken en respondenten

1.3.1 Het benaderen van de gemeenten

We hebben dus eerst een aantal wijken gezocht waar we ons onderzoek konden verrichten. Door de studenten werden verschillende gemeenten benaderd met de vraag of ze wilden deelnemen aan het onderzoek.

Aan het college van Burgemeester en Schepenen,

In het kader van het project 'Hoe gezinsvriendelijk is een gemeente?' dat wordt gevolgd door 17 studenten van het tweede jaar bachelor in de Gezinswetenschappen, willen we het onderzoek 'Ouders aan het woord', een Nederlands onderzoek naar de gezinsvriendelijkheid van drie Rotterdamse wijken, op een aangepaste manier overdoen.

In ons onderzoek wordt, zoals in Rotterdam, per wijk aan een tiental ouders gevraagd:

- wat voor hen gezinsvriendelijkheid betekent,
- of ze vinden dat hun wijk gezinsvriendelijk is,
- wat ze vinden dat de gemeente (nog) kan doen om de gezinsvriendelijkheid van hun wijk te verbeteren.

Momenteel zoeken we in Vlaanderen een aantal wijken waar we deze bevraging kunnen doen. Het is de bedoeling om wijken te vinden waarvan de beleidsverantwoordelijken geïnteresseerd zijn om de mening van ouders over die wijk te leren kennen. We willen op basis van het onderzoek ook al een aantal adviezen geven en de resultaten van de verschillende wijken zullen ook onderling vergeleken worden.

We zoeken wijken die wat verspreid liggen over Vlaanderen zodat we de studenten naar wijken in hun eigen regio kunnen sturen. Het zou voor ons interessant zijn mocht één van deze te onderzoeken wijken (of buurten) in uw gemeente liggen.

Voor alle duidelijkheid: het is niet de bedoeling om alle wijken van de gemeente te onderzoeken. We geloven wel dat we een onderzoeksmethode gebruiken die later door de gemeente op een vrij eenvoudige manier ook in andere wijken kan worden gebruikt.

Aan het studentenonderzoek zijn geen kosten verbonden.

We verwachten van de gemeente:

- een interesse voor het thema en voor het verkrijgen van de mening van de ouders;
- hulp bij het verkrijgen van adressen en/of het toeleiden naar een tiental ouders in de wijk die we kunnen bevragen;
- interesse voor de adviezen die op basis van het onderzoek worden gegeven.

Steeds bereid tot verdere toelichting,

1.3.2 Het selecteren van de wijken

De meeste gemeenten waaraan we een samenwerking vroegen, reageerden positief op onze vraag.

Uiteindelijk moesten we zelfs uit de verschillende positieve reacties een selectie doorvoeren.

Die selectie gebeurde mede op basis van de woonplaats van de studenten. Zo konden we te verre verplaatsingen uitsparen.

We selecteerden zes wijken uit vier gemeenten.

- Drie wijken bevinden zich in meer verstedelijkt gebied (Mechelen en Borsbeek)
- Drie wijken bevinden zich in meer landelijk gebied (Zoersel en Herzele)

Gemeente	Wijken	Aantal respondenten	Studenten
Zoersel	Risschot	10	Angela Chang, Katja De Wachter, Ann De Busser
Borsbeek	Centrum	10	Hassana Errazzouki, Sara Saels, Christine Van den Biesen
Mechelen	Galgenberg	10	Wies Van den Broeck, Diana Kockelkoren, Chris Gilis, Adelinde Sommereyns, Ilse Vleugels, Nancy Delplanche
	Otterbeek	10	
Herzele	Speteveld	10	Tamara Cassert, Joyce Kreischer Astrid De Bruycker, Manuella Van Geyt, Manuela Mottry
	Stationswijk	6	
4 gemeenten	6 wijken	56 respondenten	17 studenten

In elke wijk werden 10 respondenten bevroegd, met uitzondering van de Stationswijk te Herzele waar er 6 respondenten waren.

Leeropdracht voor de studenten

Per wijk:

- Contactpersoon HIG
- Contactpersoon Gemeente
- Profiel Gemeente (1 pagina)
- Keuze van de wijk(en). (Duidelijk omschreven en homogeen)
- Profiel van de wijk (1 pagina) (kijk naar thema's in vragenlijst)
- Lijst van respondenten (inclusief reserve-respondenten) met naam, adres, telefoon, (eventueel e-mail)
- Intermediaren (via gemeente, ... , gezinsbond)

- Brief gemeente
- Brief respondenten

- Planning interviews tussen 27 januari en 17 februari 2009
- Afspraak maken voor het interview
- Uitvoeren van het interview

Profielschets

Van iedere gemeente is een korte profielschets gemaakt. Ook is een beschrijving van iedere geselecteerde wijk in de 4 verschillende gemeenten gegeven.

We maakten hiervoor gebruik van verschillend bronnenmateriaal: informatie op de gemeentelijke website, eigen observatie, uitgegeven bronnen..

1.3.3 De selectie van onze respondenten

Binnen elke wijk zijn we op zoek gegaan naar respondenten voor ons onderzoek.

Onze respondenten moesten ouders (koppels of alleenstaanden) met inwonende kinderen of jongeren zijn.

In elke wijk verliep deze zoektocht wat anders.

We maakten ook gebruik van een brief voor de ouders.

Beste ouder

Wil u meewerken aan ons onderzoek 'Hoe gezinsvriendelijk is een gemeente?'

Waarover gaat het?

Samen met 17 studenten van het tweede jaar bachelor in de Gezinswetenschappen, willen we een Nederlandse onderzoek 'Ouders aan het woord' op een aangepaste manier overdoen. In het Nederlandse onderzoek werd de gezinsvriendelijkheid van drie Rotterdamse wijken onderzocht.

Wij gaan het onderzoek uitvoeren in zes wijken van vier gemeenten: Borsbeek, Herzele, Mechelen en Zoersel. Dat doen we telkens met steun van het gemeentebestuur.

In ons onderzoek vragen we, zoals in Rotterdam, per wijk aan een tiental ouders:

- wat voor hen gezinsvriendelijkheid betekent,
- of ze vinden dat hun wijk gezinsvriendelijk is,
- wat ze vinden dat de gemeente (nog) kan doen om de gezinsvriendelijkheid van hun wijk te verbeteren.

De bevraging zelf gebeurt bij u thuis aan de hand van een vragenlijst en duurt 30 à 40 minuten. De verwerking van de gegevens gebeurt uiteraard anoniem

Op basis van de resultaten van dit onderzoek willen we:

- uw gemeentebestuur een aantal adviezen geven
- de resultaten van de verschillende wijken onderling vergelijken
- een aangepast Vlaams instrument uitwerken om ouders aan het woord te laten over de gezinsvriendelijkheid van hun wijk.

Voor vragen over het verloop van het onderzoek in uw gemeente kan u contact opnemen met XXXXX tel: XXXXX.

Indien u dit wenst zullen we u ook op de hoogte houden van de resultaten van ons onderzoek.

1.3.4 Het concrete verloop van de selectie en de interviews

Hoe verliepen de selecties van wijken en respondenten en de eigenlijke interviews?

Hier volgen vier verslagen vanuit de vier gemeenten.

Zoersel: wijk Risschot

Bij het begin van de opdracht heeft één van onze studenten op 19/10/2008 de eerste mail gestuurd naar de bevoegde schepenvan de gemeente Zoersel.

Na verschillende mails en na telefonisch contact, hadden we op 05/12/2008 met de bevoegde schepenvan de burgemeester afgesproken voor een toelichting van ons project. We kregen nadien op 17/12/2008 een positief antwoord van de gemeente Zoersel over onze samenwerking.

Ons onderzoeksterrein werd Risschot, onder andere omdat het een beter georganiseerd wijkcomité bezit.

Nadien werd er opnieuw contact genomen met de bevoegde schepenvan de gemeente om adressen te verkrijgen via de gemeente, maar de lijst was voor een groot deel onbruikbaar door ontbrekende telefoonnummers.

Er stonden enkel namen van de kinderen op, daarbij was de leeftijd van de kinderen soms al te hoog. Daarom hebben we ook intermediair gewerkt via het buurtcomité en de kenniskring.

Daar hebben we zelf een lijst van ongeveer 22 adressen met telefoonnummers gemaakt.

Samen met onze docent hebben we een brief opgesteld als aanzet tot het eerste contact met de respondenten. Deze brief werd door bovengenoemde collega bij geselecteerd gezinnen in de brievenbus gestopt. De brief bevatte alle informatie over ons onderzoek en ook de contactgegevens van een van onze studenten. Een paar dagen na het bussen van de brieven werd dan telefonisch contact opgenomen met de betrokken gezinnen, om te kijken of ze ook daadwerkelijk geïnteresseerd waren om met het onderzoek mee te werken.

Iedere student koos zelf 6 tot 8 adressen van de contactlijst. De meeste respondenten wilden wel meewerken. Een van de respondenten had ons zelfs gebeld om te zeggen dat ze wou meedoen met het interview. Bij sommigen was er na enig beleefd aandringen en de belofte dat het interview niet langer dan 45 min in beslag zou nemen een afspraak gemaakt. Enkele gezinnen waren wel geïnteresseerd, maar deden niet mee wegens tijdsgebrek. De meesten hadden nog meer bedenktijd nodig en we hadden hen dan later teruggebeld. Ook hadden we een verkeerd nummer opgekregen, waarheen een van onze studenten naar belde en onbeschoft afgewimpeld werd. Bij een van de gezinnen was er niemand thuis op het afgesproken moment. Gelukkig hadden we via de kenniskring iemand anders kunnen vinden om op zondagmorgen nog een interview af te leggen.

Ten slotte hebben we na veel telefonisch contact 10 interviews kunnen afnemen in de wijk Risschot in Zoersel.

Hoe de rekrutering van de respondenten is verlopen?

Ik had zes telefoonnummersnummers meegekregen. Sommigen wilden weten hoe we aan hun telefoonnummer waren gekomen, wie het aan ons had gegeven. Een enkeling wilde onmiddellijk meewerken. De meesten hadden bedenktijd nodig. Een iemand zou en heeft me terug gebeld en we maakten een afspraak. Een nummer gaf me iemand anders nummer en wanneer ik die belde kreeg ik weer het nummer van iemand anders die geïnteresseerd zou kunnen zijn. Wanneer ik die persoon aan de lijn had werd ik vrij onbeschoft afgewimpeld. Dit was het enige contact dat een vervelend gevoel gaf. De anderen hadden reële vragen en waren voldoende tevreden met het antwoord dat ze kregen om te willen meewerken. Met drie opvolgdagen werden drie afspraken gerealiseerd.

Hoe de interviews zijn verlopen?

Elk interview verliep in een rustige aangename sfeer. Elke geïnterviewde deed eerlijk zijn best om over iedere vraag na te denken en een antwoord te geven dat op zijn/haar familie van toepassing was. Ze vonden de interviews goed opgebouwd en naar voldoende diepgang zoekend. Een iemand merkte op dat een koopwoning Nederlands is, in België spreekt men van een eigendom. (Ook merkte die op dat de woning verkregen kon zijn, niet betaald.)

Borsbeek: wijk centrum

In Borsbeek-centrum is de selectie van de kandidaten gebeurd aan de hand van het sociale netwerk van een student die aan dit project meewerkt en die zelf in Borsbeek woont.

Ze sprak vrienden en kennissen aan met de vraag of ze aan het onderzoek wilden deelnemen. Daarbij werd rekening gehouden met de samenstelling en grootte van de gezinnen. Zo werden zowel eenoudergezinnen als tweeoudergezinnen geselecteerd en kwamen zowel gezinnen met jonge kinderen als met oudere kinderen aan bod. Al de gezinnen die ze aansprak, hebben zonder enige twijfel toegestemd. Ook stelden we een reservelijst samen met (3?) extra gezinnen die we indien nodig mochten aanspreken. De geselecteerde gezinnen zelf stelden ook nog andere gezinnen voor, mochten we niet voldoende gezinnen gevonden hebben.

Omdat de interesse groot was, verliep de selectie van de gezinnen vlot. De geïnterviewden waren zeer enthousiast over het initiatief dat in samenwerking met de gemeente verloopt. Ze hopen dan ook dat er met de opmerkingen die ze geven binnen het beleid rekening kan gehouden worden en dat het onderzoek echt van betekenis kan zijn binnen hun gemeente.

Voor het praktische verloop van de interviews zelf, vroeg onze medestudent die contactpersoon was van haar gemeente wanneer de interviews best doorgingen voor de respondenten. Aan de hand van die informatie kon elke student in de loop van één avond telkens 3 à 4 interviews afnemen. Alle respondenten waren thuis en beschikbaar op het moment van de afspraak. De reservegezinnen moesten dus niet meer gecontacteerd worden. De interviews zelf verliepen zeer vlot.

De geïnterviewden vonden het onderwerp zeer interessant en doorliepen vlot de vragenlijst. Per geïnterviewde spendeerden de studenten maximum een uurtje tijd waarbij de respondenten uitgebreid hun mening over de verschillende onderwerpen konden geven.

We kozen ervoor maar één student per interview in te zetten. Zo werd met minimale inspanning toch een goed resultaat behaald. Na de interviews hoorden we als feedback van enkele ondervraagden dat ze het verloop vlot vonden en dat de interviewers vriendelijk en duidelijk het interview afnamen. Alle respondenten wilden achteraf graag op de hoogte blijven van de resultaten van het onderzoek.

Mechelen: wijken Galgenberg en Otterbeek

Respondenten verkrijgen via het formele netwerk van de stad bleek geen haalbare kaart.

Bij de bespreking vooraf met de stad werd uitdrukkelijk gevraagd stadsambtenaren liefst niet te belasten met aspecten van het onderzoek. Dit verzoek hebben we gerespecteerd.

Wel werd de wijkraad Mechelen-Noord ingelicht over het onderzoek en gevraagd een nieuwsitem en een verzoek om deelname aan de enquête te plaatsen in het wijkkrantje. De wijkraad plaatste het berichtje. Respons op het verzoek om deelname aan het onderzoek bleef uit.

De selectie van 20 respondenten is dan ook op een informele manier tot stand gekomen.

MOOJ vzw heeft een kinderwerking in de wijk Mechelen-Noord. De verantwoordelijke voor de activiteiten, een oud-studente HIG, werd, na uitleg over het opzet van het onderzoek *Hoe gezinsvriendelijk is een gemeente?*, gevraagd ouders uit te nodigen om deel te nemen aan de bevraging. Zeven moeders zegden toe om mee te werken aan het onderzoek.

Zowel in Mechelen Galgenberg als Otterbeek is een scoutafdeling actief. Een medestudent in onze projectgroep is zelf leidinggevende geweest in deze afdeling. Hij heeft gebruikt gemaakt van zijn contacten. Ouders werden rechtstreeks aangesproken bij het brengen van de kinderen naar de scoutactiviteit of telefonisch gecontacteerd met de vraag om deelname aan de enquête. Het ontbrekende aantal respondenten werd zo gerekruteerd.

Door te werken met een intermediaire én gebruik te maken van het netwerk van twee medestudenten verliep het samenstellen van de respondentenlijst voor Mechelen Galgenberg en Otterbeek vlot. Binnen de respondentengroep zijn zo ook diverse socio-culturele achtergronden vertegenwoordigd. Er waren geen weigeringen, integendeel. De informele manier van rekruteren bleek de meest efficiënte.

Tijdens de afname van de enquêtes was de bereidheid en de betrokkenheid van de respondenten opvallend. Een deel van de respondenten werden thuis bevraged, na een telefonische afspraak.

Voor de bevraging van een aantal moeders met allochtone achtergrond stelde de kinderwerking het lokaal ter beschikking. Tolken was nodig bij twee respondenten die het Nederlands onvoldoende beheersten. De intermediaire heeft de vertaaltaak op zich genomen.

Herzele: wijken Speteveld en Stationswijk

Goed om even te vermelden dat wij een groepje studenten vormen wat niet zo eenvoudig bijeen kwam en weer uiteenviel. Eerst 5 personen, toen 6 personen en uiteindelijk weer 5 personen...

Vanuit de gemeente Herzele werden ons de wijken het Speteveld en de Stationswijk toegewezen.

Het werven van respondenten voor die wijken verliep aanvankelijk niet van een leien dak.

Via verschillende instanties probeerden we aan de nodige adressen te komen zodoende de ouders uit onze doelgroep te kunnen contacteren. Verschillende intermediairen werden aangesproken. Er werd contact opgenomen met een grote sportvereniging uit Herzele en ook de verschillende basisscholen werden aangesproken.

Maar dit alles leverde niet het gehoopte resultaat op.

Door een steuntje in de rug van onze prof konden we onze handen leggen op een lijst van ruim tachtig adressen van ouders uit de twee wijken. De lijsten werden verdeeld onder alle leden van onze groep en dan konden we aan de slag. We spraken af dat één van de studenten de begeleidende brief voor de ouders eerst zou gaan busen zodat deze dan al enigszins wat op de hoogte zouden zijn.

Twee dagen na het bussen van de brief werden de ouders telefonisch gecontacteerd. De algemene interesse was groot op enkele uitzonderingen na. Sommigen hadden twijfels en vroegen om de dag er na eens terug te bellen zodat ze eerst eens konden overleggen met hun partner. Anderen zeiden dan weer onmiddellijk dat ze geen interesse hadden. Maar algemeen beschouwd hadden we redelijk vlug bij 16 respondenten een afspraak kunnen vastleggen.

De interviews werden soms door één, soms door twee studenten afgenomen bij de mensen thuis. Dit verliep telkens zeer vlot. Mensen waren enorm geïnteresseerd, stelden veel vragen en vertelden zelf ook zeer veel. Dit zorgde er soms voor dat één interview wel een uur in beslag kon nemen. Hoewel we er met een klein hartje waren aan begonnen hield iedereen uit onze groep er naderhand een zeer goed gevoel aan over.

*De afspraken vastleggen, vonden wij allen niet zo'n prettig idee, het is te zeggen, die mensen opbellen, wanneer ze een hele dag hard gewerkt hadden en 'spitsuur' met hun kinderen doorbrachten, om ze dan te storen... Iedereen heeft het druk, druk, druk, dat weten we uit ervaring!
Als men ons 's avonds lastig valt, zijn we ook niet erg aanspreekbaar!
Maar daar hadden we dus een foutje gemaakt!
We dachten, werkende mensen, kan je alleen 's avonds (spitsuur!) bellen;
Maar collega-studenten hadden overdag afspraken weten te versieren! Dus toch, niet iedereen is uithuis de hele dag.
We volgden elkaars voorbeeld op!
Soms, na verschillende negatieve telefoontjes, haptten er dan toch ook weer wat mensen toe, hetgeen ons nieuwe moed gaf om ervoor en door te gaan!
Andere studenten ondervonden alleen maar positieve telefoonreacties. Kwestie van geluk hebben, het lot?
Opmerkelijk was ook dat er bij één van ons aan de telefoon geweigerd werd, en eenmaal ter plaatse er toch gastvrij ontvangen werd!
De mensen in Herzele waren over het algemeen echt geïnteresseerd!
Ook hadden we niet te klagen wat betreft vriendelijke ontvangst!
Dat heeft ons een duwtje in de rug gegeven!
Wij, groepje van vijf studenten, gingen met twee of zelfs alleen op pad in Herzele.
Dit omwille van praktische overwegingen (werk, kids, etc...).
We vonden deze interviews alle vijf een leerrijke ervaring!
Maar ook wel 'hard to do' in ons toch al zo beperkte 'vrije tijd'...
Voor vier van ons vijven ook héél ver rijden, dus tijd- en geldrovend!
Enerzijds zijn we alle vijf blij dit onderzoek meegemaakt te hebben en anderzijds (eerlijk gezegd) blij dat het erop zit...*

1.4 Vragenlijst en huisbezoeken

De kern van het onderzoek was het afleggen van een huisbezoek aan 10 gezinnen (56 in totaal) per uitgekozen wijk.

Zoals we het reeds gesteld hebben draait het in ons onderzoek rond drie vragen:

1. Wat is voor de ouders gezinsvriendelijkheid?
2. Hoe gezinsvriendelijk vinden ouders hun eigen wijk?
3. Wat verwachten ouders dat de gemeente kan doen om hun wijk gezinsvriendelijker te maken?

Om dit te kunnen bevragen stelden we een vragenlijst op.

Die bestaat uit vier delen:

1. Identificatiegegevens
2. Wat betekent een gezinsvriendelijke wijk voor je?
3. Hoe gezinsvriendelijk is je eigen wijk?
4. Moet de gemeente meer doen?

1.4.1 Identificatie

Met enkele gesloten vragen willen we de ouder (vader of moeder) wat meer identificeren.

Hierbij worden vragen gesteld rond geslacht, leeftijd, samenstelling van het gezin, de woning en de duurtijd van verblijf in de wijk.

De verwerking gebeurde anoniem.

Als de ouders graag op de hoogte blijven van de resultaten van het onderzoek konden ze afzonderlijk hun naam opgeven.

1.4.2 Wat is voor de ouders gezinsvriendelijkheid? Een sorteertaak

Om het begrip gezinsvriendelijkheid te toetsen hebben we naar analogie met het Rotterdamse onderzoek een sorteertaak in onze vragenlijst verwerkt.

De afname van deze sorteertaak heeft tot doel de respondent(vader of moeder):

- vertrouwd te maken met de onderwerpen
- te laten bepalen wat 'gezinsvriendelijkheid' voor hem/haar inhoudt
- te laten kiezen welke aspecten ze voor de gezinsvriendelijkheid van een wijk als prioritair ervaren.

De sorteertaak bevat 32 kaartjes die de respondent in 3 stappen sorteert. Op de kaartjes staan de 32 items die men van belang kan vinden voor een gezinsvriendelijke wijk.

We geven twee voorbeelden van sorteertaakjes

A green rectangular card with a dark green border. On the left, there is an illustration of two green trees and a yellow sad face with a sweat drop. To the right of the illustration, the text reads "Met veel groen (gras, bomen, enz.....)". In the bottom right corner, the number "1" is displayed.

Met veel groen (gras, bomen, enz.....) 1

A green rectangular card with a dark green border. On the left, there is an illustration of a street lamp with two glowing lights. To the right of the illustration, the text reads "Met goede straatverlichting". In the bottom right corner, the number "3" is displayed.

Met goede straatverlichting 3

De sorteertaak bestaat erin dat de interviewer aan de respondent de vraag stelt of het item dat op een kaartje staat, voor hem/haar al dan niet belangrijk is voor de gezinsvriendelijkheid van een wijk.

Zo ontstaan twee stapeltjes. Eén met wel belangrijk en een ander met niet belangrijk.

Daarna werd aan de ondervraagde gevraagd om de kaartjes met belangrijke items te sorteren volgens belangrijkheid.

Dan worden de drie belangrijkste kaartjes gekoppeld aan een open vraag over waarom men juist dit item belangrijk vindt. Er is ook de mogelijkheid om aanvullingen te geven over andere items, die niet zijn genoemd, maar die men wel belangrijk vindt.

1.4.3 Evaluatie van de gezinsvriendelijkheid van de eigen wijk

In het derde deel peilen we hoe gezinsvriendelijk de ouders hun eigen wijk in de praktijk ervaren.

De 32 items van gezinsvriendelijkheid worden opnieuw overlopen.

De respondent kan voor elk item de toestand van zijn wijk evalueren met een score van zeer tevreden (5) tot zeer ontevreden (1).

Daarnaast kan de respondent in open vraag ook commentaar geven.

1.4.4 Moet de gemeente bijkomend iets doen aan...?

Suggesties aan het gemeentebestuur om de wijk gezinsvriendelijker te maken komen aan bod in deel 4. Opnieuw overlopen we de 32 items nu met de vraag of de gemeente voor het betreffende item bijkomend iets moet doen.

Het mogelijk antwoord is hier ja, nee, geen idee.

Men kan daarnaast per thema en in een open vraagstelling voorstellen formuleren.

1.5 Verwerking van de resultaten en rapportering

Wij hebben de resultaten van de interviews verwerkt met behulp van een codeboek, specifiek opgesteld voor ons onderzoek. Elk specifiek antwoord kreeg een bepaalde code.

De codes werden daarna door iedere student voor de door hem of haar uitgevoerde interviews ingegeven in Excel- en wordbestanden zodat Dirk Luyten verschillende bewerkingen kon uitvoeren om het maken van conclusies te vergemakkelijken.

De verwerkingen, interpretatie en rapportering per gemeente en per wijk gebeurden door de vier studentengroepjes.

De verwerking en interpretatie voor de totaliteit van respondenten en wijken gebeurde door Dirk Luyten.

In Rotterdam werden 30 ondervraagden geïnterviewd in 3 wijken. Wij interviewden 56 personen in 6 wijken in vier gemeenten.

Het onderzoek in Rotterdam werd afgerond met een debat tussen een Gezinsparlement en politici uit Rotterdam. Het gezinsparlement bestond uit een twintigtal ouders uit de betrokken wijken die als parlementariërs debatteren met de politici en een 50-tal toehoorders. De belangrijkste conclusie daarbij was dat ouders ook zelf hun verantwoordelijkheid willen opnemen wat betreft veiligheid en het zoeken van contacten met buurtbewoners. Ook de beleidsmakers van de stad Rotterdam konden op deze manier een terugkoppeling maken naar het vormen van conclusies rond dit onderzoek.

In Vlaanderen hebben we geen Gezinsparlement georganiseerd.

Wat wij wel gedaan hebben is het presenteren van de resultaten op een open seminarie 'Vlaamse Ouders aan het woord' (23 juni 2009).

2 VOORSTELLING VAN ZES VLAAMSE WIJKEN

2.1 Wijk Risschot in Zoersel

2.1.1 Zoersel.

Zoersel is een Kempense gemeente in de provincie Antwerpen.³

De huidige gemeente Zoersel ontstond op 1 januari 1977 door de fusie van de kerngemeente Zoersel met de toen opgeheven gemeente Halle. Tevens werd de woonkern Sint-Antonius van de gemeente Brecht afgesplitst en bij de nieuwe gemeente gevoegd. Zo vormden ze het klavertje drie dat de groene long van de gemeente, het Zoerselbos omsluit.

Zoersel behoort tot het kieskanton en het gerechtelijk kanton Zandhoven

Het aantal inwoners bedraagt 20 803.⁴

Volgens een grootschalig onderzoek van de bank Dexia, waarin 160 verschillende statistische gegevens werden opgezocht, kwam men tot de bevinding dat Zoersel bij de middelgrote gemeenten behoort met een residentieel karakter, een relatief lage centrumfunctie en met een hoger inkomensniveau. Er is weinig vergrijzing. De bevolkingsgroei is toe te schrijven aan nieuwe inwoners die zich in de gemeente vestigen.

De wijk Risschot ligt in Sint-Antonius naast de Turnhoutse baan.

Het is een grote groene woonwijk van eigenaars met een open bebouwing. Er is een winkelcentrum in de nabij gelegen gemeentelijke kern van Sint Antonius. Sport en cultuur kan men vinden in de buurgemeenten.

De wijk Risschot was oorspronkelijk een bosrijk gebied waarin men een buitenverblijf kon huren of kopen. De mensen woonden er zo graag dat ze er hun eerste verblijfplaats van maakten. De straatnamen zijn boomsoorten. Er is een speelweide die nog niet echt is uitgebouwd. Nu is er speelruimte en een goal, maar men plant er speeltuigen te plaatsen.

Toen we in groep een verkenningstochtje maakte viel ons de rust en het groen heel erg op. De mensen hier wonen over het algemeen in grote mooie en goed onderhouden woningen. Er is nauwelijks openbaar vervoer: aan de ene kant kan men op of af aan een halte op de Turnhoutsebaan, anderen gebruiken de belbus.

Het was overtuigend een aangenaam lijkende groene woonwijk.

2.1.2 Wijk Risschot

In de zoektocht naar een geschikte wijk voor ons onderzoek rond gezinsvriendelijke gemeenten te voeren kwam de wijk "Risschot" te Zoersel naar voren.

Deze wijk wordt aan de noordzijde begrensd door de straten Den Mostheuvel en Mostheuvelstraat, behorende tot het grondgebied van Malle. Aan de oostzijde vormt de Risschotbeek een natuurlijke afbakening van de wijk. De Sint-Antoniusbaan is de grens aan de zuidzijde en de Handelslei aan de westzijde. In de wijk zelf vormen de Olmenlei en de Risschotlei min of meer hoofdstraten. De Olmenlei is ook met 1,3 km lengte de langste straat van de wijk.

Voor de verkaveling van de wijk werd de grond in de wijk vooral omschreven als moerasgrond met 'rietschotten'. Dit zijn stukken grond begroeid met riet, die in vennen en moerasgronden en op heide voorkomen. Vandaar de naam 'Risschot'.

³ e-mail: gemeente@zoersel.be website: www.zoersel.be

⁴ Gegevens van 1jan 2007- Algemene Directie Statistiek.

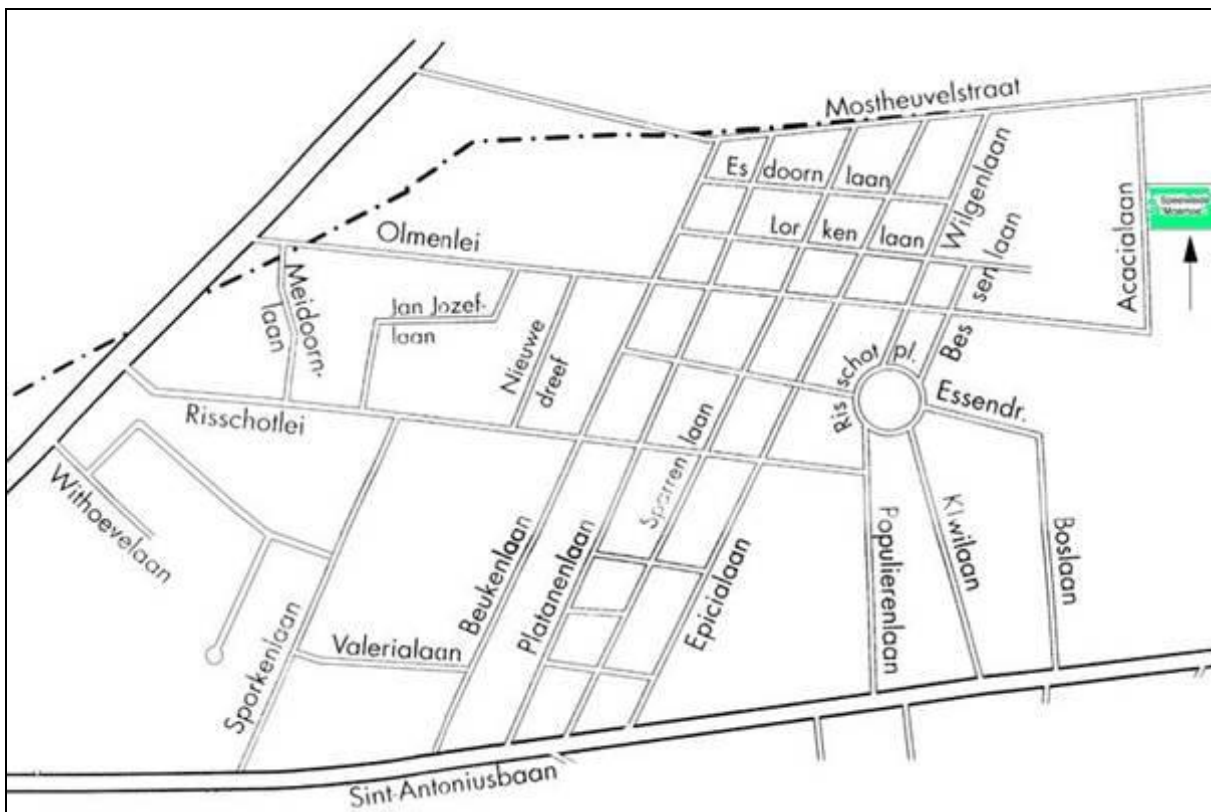

Door de crisis in de jaren '30 en de daaropvolgende tweede wereldoorlog liepen de steden leeg en kenden gemeenten een ware expansie. Ook doordat vele stedelingen een tweede verblijfje in bezit hadden, barstten groene gemeenten uit hun voegen, omdat ze geprezen werden voor hun gezonde lucht. Zo gebeurde het ook in Zoersel en begon men 'Domein Risschot' te verkavelen.

In 1968 stonden er misschien 50 huizen op Risschot, in 1984 waren dat er al 220 en in 2009 zijn er dat 525. Dit zorgt ervoor dat de wijk 1.420 inwoners telt.

Het merendeel zijn 'gegoede' burgers, die een eigen woning bezitten.

Er wonen vooral Belgen in de wijk, maar ook een minderheid Nederlanders en andere nationaliteiten. Risschot is dus vooral een zeer groene wijk, gekenmerkt door huizen verscholen tussen de bomen en statige lanen afgewisseld met kleinere asfaltwegen.

Het is er ook veilig wonen. In de hele wijk geldt een snelheidsbeperking van 50 km. In de Olmenlei en de Risschotlei wordt het verkeer geremd door verkeersdrempels op strategische plaatsen. Enkele doodlopende straten zorgen voor een rustige woonomgeving.

Toch klinkt er kritiek in deze wijk en dan vooral naar de veiligheid toe. Zoals zal blijken uit de commentaren van de ondervraagden heeft men niet zo zeer een probleem met de snelheidsbeperking, wel met de controle hierop en de manier waarop de snelheid wordt begrensd. Men is eerder voorstander van bloembakken. Ook de kruispunten kunnen overzichtelijker door straatlampen bij te plaatsen en de bomen tijdig te snoeien. Nu is er in de wijk soms sprake van sluipverkeer en wordt een te hoge snelheid gehanteerd door buurtbewoners zelf.

Door samenwerking met de gemeente- en politiediensten en het BIN (buurtinformatienetwerk) krijgen criminaliteit en vandalisme weinig kans.

Om het nette uitzicht van de wijk te behouden, worden regelmatig opruimacties ondernomen om het zwerfvuil te verzamelen en pamfletten en andere reclame wordt om dezelfde reden bewust geweerd.

Dit getuigt van een buurtwerking die in de wijk bestaat. Nieuwe bewoners worden onthaald door de verantwoordelijken van het buurtcomité, Risschot vzw, dat ook verschillende activiteiten organiseert om mensen bij elkaar te brengen.

Op de speelweide 'Moemoe Kiekeboe', die ligt aan de oostzijde van de wijk, worden jaarlijks de 'Risschotse Feesten' georganiseerd.

Dit jaar komen er wellicht nog speeltuigen op de speelweide om de jeugd te behagen. Verder is er nog de jaarlijkse Kerstboomverbranding met sprookjeswandeling, een quiz, culturele activiteiten en uitstappen voor volwassenen, enz.,...⁵ De activiteiten van de buurtwerking dreigen echter verloren te gaan tussen de andere activiteiten in 's mensen drukke agenda's. Is dit misschien het laatste jaar in het bestaan van het buurtcomité ?

2.2 Borsbeek-centrum

2.2.1 Gemeenteprofiel Borsbeek

De gemeente Borsbeek⁶ ligt tussen de stad en het platteland, op ongeveer 10 kilometer van het centrum van Antwerpen.

Borsbeek telt verschillende randgemeenten zoals Antwerpen, Boechout, Mortsel en Wommelgem.

De gemeente is opgesplitst door de Frans Beirenslaan, in de volksmond ook 'militaire baan' genoemd. Zo ontstaat er een opsplitsing in Borsbeek-West, dat grenst aan de stad Antwerpen en Borsbeek-centrum, waar de bewoners nog een 'dorpsgevoel' hebben.

Toch blijkt dat inwoners meer en meer de gevolgen van de verstedelijking voelen en dat Borsbeek in de jaren veranderd is. De nabijheid van de grootstad is gunstig dankzij de goede bereikbaarheid maar langs de andere kant wordt Borsbeek door inwoners soms ervaren als 'doorgangsgemeente' door de vele auto's die rijden tussen Lier en Antwerpen. Hierbij wordt de grote baan door Borsbeek gebruikt als verbindingsweg.

Borsbeek heeft een gemeentehuis, een bibliotheek, een gemeentelijke en een vrije basisschool en verschillende jeugdverenigingen zoals Chiro, Scouts en KLJ. Ze beschikken niet over een zwembad of een wekelijkse markt. Er zijn wel veel kleine zelfstandigen waar de inwoners hun dagelijkse aankopen kunnen doen, onder andere bakkers, dagbladhandelaars, verschillende banken en kappers. Ook het verenigingsleven voor zowel jong als oud is in de buurt. Voor de jongeren is er een jeugdhuis.

Borsbeek telt 10.254 inwoners, waarvan iets meer vrouwen dan mannen. De bevolkingsdichtheid op 1/1/2007 bedroeg 2.609 inwoners per km². Op 1/1/2006 was 21,10 % van de bevolking tussen de 0 en 19 jaar oud. 61,80 % was tussen 20 en 64 jaar en 17,10 % was 65 jaar of ouder. Op 1/1/2007 was 3,79 % van de bevolking van buitenlandse origine.

Borsbeek-centrum heeft veel groen door de nabijheid van Fort 3 en verschillende hectaren grond aangekocht door het Kempens Landschap, die nu beschermd natuurgebied zijn.

⁵ Zie website van het buurtcomité: <http://users.telenet.be/risschot/>.

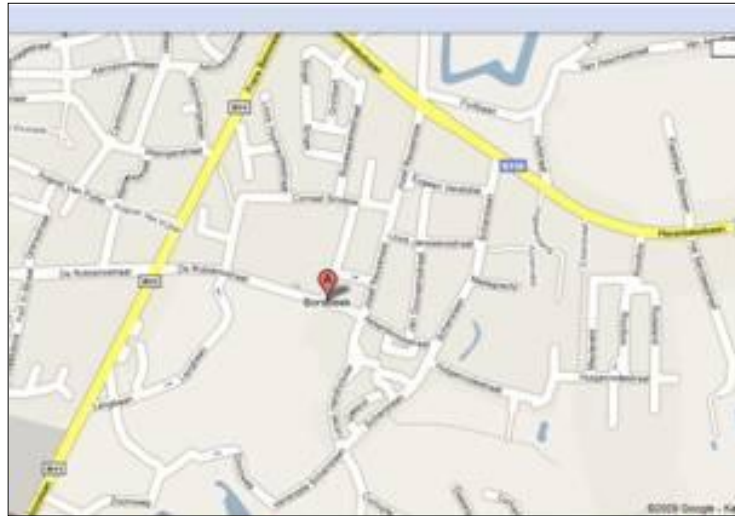
⁶ Bron: website van de gemeente Borsbeek: <http://www.borsbeek.be>.

2.2.2 Wijk Borsbeek centrum

De wijk die wij hebben bevestigd is afgebakend door: de Schanslaan, de Frans Beierslaan, de Herentalsebaan en het speeldomein Fort III.

In de wijk wonen de mensen allemaal in rijhuizen, hier en daar zijn er kleine blokken met appartementjes. De meeste mensen hebben een voortuintje en een achtertuin. Of een oprit naar een garage en leven dan op het eerste verdiep.

Het is een wijk met een eigen kleine wijk in: de Rosekapellewijk. Ze hebben een eigen website, een eigen werkgroep die verschillende keren per jaar een activiteit organiseren in hun wijk.

2.3 Mechelen: de wijken Galgenberg en Otterbeek

2.3.1 Vlaamse centrumstad

Mechelen is één van de dertien Vlaamse centrumsteden.

Mechelen is, wat het aantal inwoners betreft, de tweede grootste stad van de provincie Antwerpen en de vijfde grootste stad van Vlaanderen. Mechelen ligt centraal tussen de steden Antwerpen en Brussel. Het grondgebied beslaat 65,2 km² en Mechelen kent een relatief hoge bevolkingsdichtheid van 1.201 inwoners per km².

Vele omliggende gemeenten zijn op Mechelen aangewezen voor diensten, onderwijs, medische zorg e.d.

Demografisch profiel

Mechelen telde in 2007 78.900 inwoners waarvan 38.582 mannen en 40.318 vrouwen.

Het inwonersaantal van de Stad Mechelen bleef lange tijd stabiel maar vanaf 2002 nam dit aantal sterk toe. Vergeleken met andere gemeenten uit het Vlaams gewest is het groeipercentage met 2.7% tegenover 2.0% zeer groot. In verhouding tot andere centrumsteden (1.5%) is het Mechelse groeipercentage zelfs nog groter.

Er wordt voorspeld dat deze groei zich de komende jaren nog zal voortzetten om dan na 2010 wat te stabiliseren. In 2012 zou Mechelen over de kaap van 80.000 inwoners gaan.⁷

De natuurlijke aangroei (geboorten / sterften) van de bevolking is in stijgende lijn.

Migratie

In de periode 1990-2000 weken er meer mensen uit dan er kwamen wonen. Vanaf 2001 keert deze tendens om en kent Mechelen een positief migratiesaldo. Dit komt voornamelijk door inwijkingen uit het buitenland.

Aantal vreemdelingen

Mechelen kent een vrij grote inwijking vanuit het buitenland. Op de totale bevolking was in 2006 7.2% vreemdeling. Dat is hoog. Voor het Vlaamse gewest is dit 5.2%. Het aantal vreemdelingen lag in het verleden nog hoger maar nam in 2001 een spectaculaire duik. De reden ligt waarschijnlijk bij de invoering van de "snelbelgwet" waardoor in 2000 een groot aantal vreemdelingen de Belgische nationaliteit verkregen.

Het aantal vreemdelingen neemt de laatste jaren wel weer toe. Opvallend is ook dat er bij de vreemdelingen iets meer mannen dan vrouwen zijn.

In 2006 waren er 205 vluchtelingen in Mechelen.

⁷ Kenniscentrum Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Mira-S2000 rapport.

Mechelen heeft een belangrijke Assyrische gemeenschap. Deze mensen zijn bijna allemaal nieuwe Belgen. Zij geven aan Mechelen een sterker etnisch-cultureel profiel.

Meer dan de helft van de vreemdelingen zijn mensen met de Marokkaanse nationaliteit.

Samenstelling van de bevolking naar leeftijd

Geen grote verschillen met het Vlaamse gewest of de meeste centrumsteden. Mechelen kent een toenemende vergrijzing van haar bevolking.

Gezinssamenstelling

Het aantal huishoudens is de afgelopen jaren aan het stijgen, voornamelijk het aantal alleenstaanden. In 2005 bestaat 35% van de private huishoudens uit alleenstaanden. Vooral het aantal alleenstaande mannen is sterk toegenomen. Ook het aantal alleenstaande ouders is de afgelopen 8 jaren gestegen.

Gezinsgrootte

De gezinsgrootte is sinds 2000 vrij stabiel (2.35 in 2005). Voor het Vlaamse gewest is deze iets groter (2.39).

Financieel profiel

Het gemiddelde (bruto) inkomen per belastingsaangifte bedraagt € 2.033 per maand. Dat is niet veel lager dan het Vlaamse gemiddelde van € 2.102. Ook het mediaaninkomen is vrij gelijklopend met dat van het gewest en van de meeste centrumsteden.

Kijken we enkel naar de alleenstaanden dan zien we dat 21,8% onder de kritische inkomensgrens valt (60% van het mediaaninkomen).

Mechelen telt, na Antwerpen, Gent en sinds kort ook Oostende, het hoogste aantal leefloongerechtigden per 100 inwoners (meer dan het dubbele van het Vlaams gemiddelde). In Brussel en in de Waalse steden, ligt het cijfer echter nog veel hoger.

Kansarmoede

In 2005 werd in Mechelen 11.9% van de kinderen geboren in een kansarm gezin. Het percentage voor Vlaanderen in 2005 is 5.9%.

Een ander interessant cijfer komt uit een studie van de ULB, KUL en ICEDD uit 2006 die een atlas opstelden van de buurten in moeilijkheden. Uit die studie blijkt dat Mechelen 12 buurten telt die als achtergesteld beschouwd kunnen worden. Wijken dus die meer moeilijkheden kennen en gekenmerkt worden door een hoger aantal werklozen, leefloners, mensen met schuldoverlast e.d. Het aantal inwoners in deze buurten komt op 12.525. Dit wil niet zeggen dat al deze mensen deze moeilijkheden kennen maar het geeft wel het tegengestelde karakter weer van de stad.

Een recente studie van de Koning Boudewijnstichting stelde dat bij allochtonen en mensen met vreemde afkomst er veel, al dan niet verdoken, armoede is. Ongeveer 50% van de mensen van Turkse of Marokkaanse afkomst zouden in armoede leven of in bestaansonzekerheid.

2.3.2 Twee wijken onderzocht in Mechelen

Mechelen is verdeeld in een aantal stadswijken o.a. Mechelen –Noord. De twee onderzoeksterreinen zijn gesitueerd in Mechelen –Noord, extra muros.

In beide onderzoeksterreinen zijn duidelijke, in tijd aanwijsbare bouwcampagnes te traceren⁸.

Van na WO I tot eind jaren 60 in de 20ste eeuw gaan initiatieven om woongelegenheden te creëren haast uitsluitend uit van de stedelijke overheid. Particulier initiatief resulteert in lintbebouwing langs de Antwerpsesteenweg en de Liersesteenweg, uitvalswegen vanuit het stadscentrum, en meer recent in de Galgestraat.

Vanaf de jaren 70 in de 20ste eeuw namen projectontwikkelaars het bouwen over: hoogbouw maar ook gezinswoningen met een residentiële uitstraling werden opgetrokken.

⁸ EGELS, P. (1998) Mechelen tijdens het interbellum. Wederopbouw, art deco en modernisme. Mechelen, Restauratie en Integratie Mechelen

SMETS, M. (1977) De ontwikkeling van de tuinvijkgedachte in België. Een overzicht van de Belgische volkswoningbouw in de periode van 1830 tot 1930. Bruxelles, Liège, Pierre Mardaga

Website Mechelse Goedkope Woning: www.mgw.be

Wijk Galgenberg

Dit onderzoeksterrein is een segment van de stadswijk Mechelen-Noord en begrensd in het noorden door de R6; in het oosten door de Antwerpsesteenweg; in het westen door de Welkomstraat.

Voor WO I was dit gebied nog agrarisch en restanten van landbouw- en tuinbouwactiviteit zijn nog te vinden aan de Oude Pleinstraat en Galgestraat. Niet toevallig heeft het Provinciaal Instituut voor Tuinbouwonderwijs zich gevestigd aan de Antwerpsesteenweg 145. Het schoolterrein is een groen binnengebied binnen het onderzoeksterrein 1.

Na WO I werden als voorlopige huisvesting van daklozen noodwoningen opgetrokken 'achter de Racing', het voetbal- en atletiekstadion van Racing Mechelen. De houten barakken, gefinancierd door het Albertfonds werden, na afbraak, vervangen door sociale woningen. Dit buurtje, 'de Marokken', is een voorbeeld van moderne volkswoningbouw tijdens het interbellum: een strakke belijning, veel groen en centraal, tussen de huizen, een afgeschermd speelpleintje.

De tuinwijkgedachte is duidelijk richtinggevend voor de volkshuisvesting binnen het onderzoeksterrein 1.

Tuinwijken stonden model voor een nieuwe vorm van samenleven: een menswaardige leefomgeving in het groen waarin de gemeenschapszin kon gestimuleerd worden.

De toepassing van de tuinwijkgedachte is ook terug te vinden in de bebouwing rond het Scheldeplein, de Homlei, Zeevaartstraat, Ruimtevaartstraat.

Gemeenschapsvoorzieningen zijn initieel gepland en aanwezig: een basisschool, een kleuterschool, een speelplein, een voetbalveld, een gemeenschapshuis. Deze buurt leeft en heeft een buurtcomité.

Er zijn ook een gesubsidieerde basisschool, een kerk en een parochiehuis palend aan de Antwerpsesteenweg.

Aan de Antwerpsesteenweg is een bejaardenkern (1931) U-vormig geschikt rond een centrale binnentuin. Het OCMW renoveert het complex en een aantal woningen worden omgebouwd tot gezinswoningen voor grote gezinnen.

De twee huizenblokken, gelegen aan de Oude Antwerpsebaan en begrensd door de Krankenveldenstraat, een deel van de Schorsmolenstraat en de Oude Pleinstraat vertegenwoordigen een ouder – 19de eeuwse liberaal- idee: een eigen woning voor de betere arbeider.

Net als de woningen in de Harnasstraat en Kurassiersstraat (1936-37) zijn ze wel pas na WO I gebouwd.

In de Electriciteitsstraat en aan de Oscar Van Kesbeeckstraat vinden we hoogbouw die dateert van de jaren '70.

Hier hebben een aantal grote ketens voor food en non-food een inplanting. De dagelijkse inkoop kunnen de bewoners doen in deze grote warenhuizen en in de buurtwinkels aan de Antwerpsesteenweg en in de Eikestraat.

Artsen en apotheken zijn binnen bereik.

De enige grootschalige industriële activiteit is te vinden, grenzend aan de R6: het transformatorenbedrijf Pauwels Trafo. In de Slachthuislaan, aan de Vrouwvliet, ligt het stedelijke slachthuis.

Wijk Otterbeek

Ook dit onderzoeksterrein is een segment uit de wijk Mechelen-Noord. Het is begrensd in het noorden door de R6; in het oosten door de Liersesteenweg en Oude Liersebaan; in het westen door de Antwerpsesteenweg en Maurits Sabbestraat.

Tivolipark aan de Vrouwvliet is een groene openbare ruimte die recreatiegebied is voor de omwonenden van de sociale woonbuurt Otterbeek én de residentiële buurt vanuit de Tivolilaan.

De tegenstelling tussen deze twee buurten is aanzienlijk.

De buurt Otterbeek (1955) oogt aantrekkelijk met het vele groen, een mix van woningtypes, straten die tot langzaam verkeer nopen, open ruimtes die uitnodigen om te spelen. Er is een kinderwerking in wat ooit het buurthuis was. Recent is er als sociaal tewerkstellingsproject een dienstenatelier gevestigd. Er is een kleinschalige school voor bijzonder secundair onderwijs. Er is leegstand en verwaarlozing in deze buurt. Deze buurt is een culturele mix.

De residentiële buurt rond de Tivolilaan dateert van de jaren '80: riante huizen met een grote tuin.

Aan de Eikestraat en Liersesteenweg –Oude Liesrebaan is gelegenheid om de dagelijkse inkopen te doen. Hier zijn warenhuizen van grote ketens gevestigd maar ook buurtwinkels uitgeroepen door handelaars met een diverse culturele achtergrond.

Artsen, ook met een andere culturele achtergrond, en apotheek zijn gemakkelijk te bereiken.

Rond het Plein van de Verenigde Naties ontvouwt zich de buurt Oud-Oefenplein. Deze buurt is na WO II, ontwikkeld volgens de tuinvijkgedachte en is een mengeling van hoog- en laagbouw, langs een wirwar van straatjes, afgestemd op voetgangers- en fietsverkeer. De garages bevinden zich aan de rand van de buurt. Veel groen kenmerkt de buurt. Er is een kinderdagverblijf, een lagere methodeschool, een feestzaal, een recent gerenoveerd speelpleintje voor de kleinsten, een sportveld, een wijkcentrum "De Schijf". In 1949 werd een bejaardenkern gebouwd in de Schijfstraat. Het OCMW beheert deze ouderenvoorziening.

Buurtvoorzieningen als winkels voor de dagelijkse behoeften, een postpunt, een apotheek die oorspronkelijk aanwezig waren op de gelijkvloerse verdieping van de 2 hoogbouwblokken rond het centrale plein, zijn omgebouwd tot woningen. Alleen een kantoor van De Mechelse Goedkope Woning (MGW) is er nog gevestigd.

Er zijn heel wat leegstaande woningen. De MGW is bezig aan een grootscheepse renovatiecampagne in deze buurt.

Van latere datum is de sociale woningbouw in Neerheide: hoogbouw.

De bevolking van deze buurt heeft een diverse culturele achtergrond. De buurt staat niet goed aangeschreven.

De driehoek Antwerpsesteenweg-M. Sabbestraat / Overheide-Neerheide / Oude Liersebaan is een voorbeeld van spontane stadsuitbreiding met privé-kapitaal.

Langs de Liersesteenweg is er lintbebouwing.

2.4 Herzele: de wijken Speteveld en de Stationswijk

2.4.1 Over Herzele

Het Herzele⁹ van vandaag, ontstond op 2 februari 1977 en bestaat uit de vroegere gemeenten Herzele, Hillegem, Borsbeke, Ressegem, Sint- Antelinks, Sint- Lievens- Esse, Steenhuize-Wijnhuize en Woubrechtgem.

Op 1 januari 2007 telde Herzele 16823 inwoners.

De gemeente ligt in de provincie Oost- Vlaanderen en behoort tot het bestuurlijk arrondissement Aalst.

Herzele heeft een totale oppervlakte van 4740 ha. Op die manier komt Herzele op de 21ste plaats ten aanzien van andere 65 gemeenten van de provincie Oost- Vlaanderen.

Mede omwille van de spoorlijn Kortrijk- Brussel, de verbindingsweg met de steden Aalst- Zottegem, Gent en de E40 kust- Brussel, waardoor de gemeente een pendelgemeente is, is in het noordelijk gedeelte van de gemeente de bevolkingsdichtheid hoger dan het Vlaams gemiddelde.

In de rest van de gemeente is de bevolkingsdichtheid beduidend lager dan het Vlaams gemiddelde.

Demografisch

Herzele is een landelijke gemeente, die een lichte bevolkingstoename kent, die te danken is aan een combinatie van het aantal nieuwkomers en de natuurlijke aangroei. De gemeente trekt nieuwkomers aan en weinig mensen trekken weg uit de gemeente, wat terug te vinden is in het positieve migratiecijfer.

Het aantal jongeren blijft stabiel tegenover de actieve bevolking.

Het aantal eenoudergezinnen wordt groter. Het aantal alleenstaande vrouwen is groter dan alleenstaande mannen.

De bevolking wordt steeds ouder, de stijging van het aantal oudere mannen is groter dan het aantal oudere vrouwen.

Tewerkstelling en werkloosheid

De activiteitsgraad (mate waarin de bevolking op arbeidsactieve leeftijd (18-64 j) een job heeft of zoekt), ligt in Herzele, voor zowel mannen als vrouwen, boven de cijfers van de indicatoren Aalst, Oost- Vlaanderen en Vlaanderen.

De werkgelegenheidsgraad (verhouding tussen het aantal jobs en de beroepsactieve leeftijd) ligt aan de lage kant.

De werkzaamheidsgraad (aandeel werkende personen op beroepsactieve leeftijd) is hoger bij de mannen dan bij de vrouwen. In Herzele, alhoewel de laatste groep de laatste tijd voor een lichte stijging zorgt.

Herzele kent een lage werkloosheidsgraad. Deze is sedert 2004 verder gedaald.

Huisvesting

Het totale woningenbestand in 2001 bedroeg 6.384 woningen. Dit is een stijging van 11,5% in vergelijking met 1991.

Er is een laag aantal sociale woningen, namelijk 1.46% van het totale woningenbestand.

87,81% van de woningen zijn koopwoningen, tegenover 12,19% huurwoningen.

⁹ Er werd gebruik gemaakt van Omgevingsanalyse. Bijlage bij het Lokaal Sociaal beleidsplan Herzele. 2007 en andere gegevens ter beschikking gesteld door André Wijnendaele.

Stationswijk

De stationswijk is er sinds de jaren '60 en ligt vlak aan het station. Hij bestaat uit de Mergellaan en de Sint-Lievenslaan.

De Sint-Lievenslaan is er gekomen met de inspraak van de sociale bouwmaatschappij Veilig Wonen uit Aalst, thans Denderstreek genaamd en bestaat daarvoor merendeel uit sociale woningen. De Mergellaan ligt evenwijdig met het station met als verbindingslijn Kortrijk-Brussel. Dat maakt dat er voor de Mergellaan een grote parking is voor pendelaars die gebruik maken van het station. Wanneer je de wijk binnenkomt valt je direct de grote parking op en het weinige groen in de Sint-Lievenslaan. De huizen hebben kleine voortuintje met hier en daar een haag uit buxus. De huizen in de Mergellaan zijn allemaal vrijstaand en in de Sint-Lievenslaan zijn het vooral halfopen en gesloten bebouwingen.

Deze wijk ligt ook dichtbij de Provinciale weg Aalst-Oudenaarde. Alsook de brandweerkazerne als het containerpark liggen op maar een paar honderd meter.

3 ALGEMENE RESULTATEN

3.1 Identificatiegegevens van de ouders

In ons onderzoek werden in het totaal 56 respondenten bevraagd uit 6 wijken gelegen in vier gemeenten.

Gemeente	Wijken	Aantal respondenten
Zoersel	Risschot	10
Borsbeek	Centrum	10
Mechelen	Galgenberg	10
	Otterbeek	10
Herzele	Speteveld	10
	Stationswijk	6
4 gemeenten	6 wijken	56 respondenten

Het is nooit de bedoeling geweest van dit onderzoek om een 'representatief' staal van ouders te trekken. daarvoor is het aantal ouders dat bevraagd wordt trouwens veel te klein.

Toch blijft het interessant een aantal kenmerken van onze respondenten te overlopen.

Dat kunnen we ook zien of er tussen de wijken grote verschillen zijn in die kenmerken. Dat is iets waar we later ook nog op terugkomen.

Leeftijd

Het merendeel van de ouders is tussen 30 en 49 jaar.

30,4 % is tussen 30 en 39 jaar en ongeveer de helft (48,2 %) van de ouders is tussen 40 en 49 jaar.

Zeven (12,5%) ouders zijn jonger dan 30 jaar, vijf ouders (dat is geen 10 %) zijn ouder dan 50 jaar.

Leeftijden	-29 j	30-39 j.	40-49 j.	50-59 j.	60+	Totaal
Risschot	0	3	5	1	1	10
Borsbeek-centrum	1	4	5	0	0	10
Galgenberg	1	2	5	2	0	10
Otterbeek	4	1	4	1	0	10
Speteveld	0	4	6	0	0	10
Stationswijk	1	3	2	0	0	6
Totaal	7	17	27	4	1	56
Totaal (%)	12,5 %	30,4 %	48,2 %	7,1 %	1,8 %	100,0 %

Geslacht

We hebben ouders bevraagd. Als er twee ouders waren konden ze samen antwoorden maar we noteerden maar de antwoorden van één van beiden. Wie dat zou zijn werd op voorhand afgesproken.

Als we het totaal bekijken dan zien we in ongeveer één op drie (30,4 %) van de interviews antwoorden van vaders krijgen en bij zeven op tien (69,6 %) van moeders

	Vader	Moeder	Totaal
Risschot	2	8	10
Borsbeek-centrum	4	6	10
Galgenberg	5	5	10
Otterbeek	3	7	10
Speteveld	3	7	10
Stationswijk	0	6	6
Totaal	17	39	56
Totaal (%)	30,4 %	69,6 %	100,0 %

Woon je alleen (eenoudergezin) of met een partner (tweeoudergezin)?

Het merendeel van onze respondenten woont samen met een partner: 49 of 87,5%.

Zeven ouders of 12,5 % is alleenstaande ouder.

Onder onze respondenten zijn er geen ouderparen van hetzelfde geslacht.

	Alleen	Partner	Totaal
Risschot	1	9	10
Borsbeek-centrum	1	9	10
Galgenberg	2	8	10
Otterbeek	1	9	10
Speteveld	2	8	10
Stationswijk	0	6	6
Totaal	7	49	56
Totaal (%)	12,5 %	87,5	100,0

Hoeveel kinderen heb je?

	1 kind	2 kinderen	3 kinderen	4 kinderen	Totaal
Risschot	2	5	2	1	10
Borsbeek-centrum	3	2	3	2	10
Galgenberg	3	4	2	1	10
Otterbeek	1	2	5	2	10
Speteveld	4	4	1	1	10
Stationswijk	0	5	0	1	6
Totaal	13	22	13	8	56
Totaal (%)	23,2 %	39,3 %	23,2 %	14,3 %	100,0 %

Al onze respondenten hebben kinderen. Zo hebben we hen ook geselecteerd.

- In 13 gezinnen (23,2 %) is er één kind
- In 22 gezinnen (39,3 %) zijn er twee kinderen
- In 13 gezinnen (23,2 %) zijn er drie kinderen
- In 8 gezinnen (14,3 %) zijn er 4 kinderen.

We hebben geen gezinnen bevroegd met 5 of meer kinderen.

Leeftijd van de thuiswonende kinderen

We vroegen naar de leeftijd van alle thuiswonende kinderen.

Omdat we een onderscheid willen maken tussen gezinnen met kleine en met grote kinderen, hebben we gekeken wie kinderen onder en boven twaalf heeft.

Dat geeft het volgende resultaat:

- 30 gezinnen (53,6 %) of een goede helft heeft enkel kinderen jonger dan 12 jaar
- 15 gezinnen (26,8 %) heeft enkel kinderen van 12 jaar of ouder
- 11 gezinnen (19,6 %) heeft kinderen jonger dan 12 en van 12 jaar of ouder.

	Enkel -12 jaar	- 12 en 12 jaar en ouder	Enkel 12 jaar en ouder	Totaal
Risschot	5	1	4	10
Borsbeek-centrum	5	3	2	10
Galgenberg	5	1	4	10
Otterbeek	6	2	2	10
Speteveld	5	3	2	10
Stationswijk	4	1	1	6
Totaal	30	11	15	56
Totaal (%)	53,6 %	19,6 %	26,8 %	100,0 %

Huurder of eigenaar

We stelden ook enkele vragen naar de woning.

45 (80,4 %) ouders zijn eigenaar van hun woning en 11 (19,6 %) ouders zijn huurders.

De huurders vinden we wel vooral in één wijk (Otterbeek) terug.

	Huurder	Eigenaar	Totaal
Risschot	0	10	10
Borsbeek-centrum	1	9	10
Galgenberg	1	9	10
Otterbeek	8	2	10
Speteveld	1	9	10
Stationswijk	0	6	6
Totaal	11	45	56
Totaal (%)	19,6 %	80,4 %	100,0 %

Soort woning

De meeste ouders wonen in open of halfopen eengezinswoningen: namelijk 34 ouders of 60,7 %.

21 of 37,5% wonen in een rijwoning. Slechts 1 ouder (1,79 %) woont op een appartement.

Er zijn duidelijke verschillen tussen de verschillende wijken.

In de niet verstedelijkte wijken (Risschot, Speteveld, Stationswijk) vinden we enkel open of halfopen eengezinswoningen.

	Open/halfopen eengezinswoning	Rijwoning	Appartement	Totaal
Risschot	10	0	0	10
Borsbeek-centrum	1	8	1	10
Galgenberg	3	7	0	10
Otterbeek	4	6	0	10
Speteveld	10	0	0	10
Stationswijk	6	0	0	6
Totaal	34	21	1	56
Totaal (%)	60,7 %	37,5 %	1,79 %	100,0 %

Eigen tuintje waarin kinderen kunnen spelen?

Met uitzondering van één respondent blijkt elk gezin te beschikken over een tuintje waarin de kinderen kunnen spelen.

	Tuin	Geen tuin	Totaal
Risschot	10	0	10
Borsbeek-centrum	9	1	10
Galgenberg	10	0	10
Otterbeek	10	0	10
Speteveld	10	0	10
Stationswijk	6	0	6
Totaal	55	1	56
Totaal (%)	98,2 %	1,8 %	100,0 %

Hoe lang woon je in deze wijk?

	-10 jaar	10 tot 19 jaar	20 jaar en meer	Totaal
Risschot	4	2	4	10
Borsbeek-centrum	4	2	4	10
Galgenberg	4	5	1	10
Otterbeek	6	4	0	10
Speteveld	4	5	1	10
Stationswijk	3	2	1	6
Totaal	25	20	11	56
Totaal (%)	44,6 %	35,7 %	19,6 %	100,0 %

Tot slot vroegen we hoelang men al in de wijk woont.

- Bij 25 gezinnen (44,6 %) is dat minder dan 10 jaar
- Bij 20 gezinnen (35,7 %) tussen 10 en 19 jaar
- En bij 11 gezinnen (19,6 %) 20 jaar of meer.

3.2 Wat is gezinsvriendelijk?

3.2.1 Inleiding

In ons onderzoek hanteren we een eigen concept van gezinsvriendelijkheid. Interessant in ons onderzoek is dat we dat concept toetsen bij de ouders die we bevragen. Dat gebeurt aan de hand van een sorteertaak.

Zoals hoger al verteld is ons concept van gezinsvriendelijk samengesteld uit acht thema's die op hun beurt zijn samengesteld uit in het totaal 32 verschillende items.

Deze 32 items worden in een willekeurige volgorde voorgelegd met de vraag of de ouder dit item wel of niet belangrijk vindt voor een gezinsvriendelijke wijk.

Antwoordmogelijkheden zijn:

- wel belangrijk
- niet belangrijk
- geen mening.

3.2.2 Hoe beoordelen alle respondenten samen 'gezinsvriendelijkheid'

We bekijken hier de resultaten voor al onze respondenten samen.

In de eerste tabel is het aantal ouders (uitgedrukt in %) opgenomen dat het voorgelegde item belangrijk vindt voor een gezinsvriendelijke wijk.

In deze tabel zijn de items gerangschikt volgens onze acht thema's.

Vind je dit thema belangrijk voor gezinsvriendelijkheid?		Belangrijk
Omgevingsfactoren	1. Veel groen (gras, bomen enz.)	91,07
	2. Propere straten	87,50
	3. Goede straatverlichting	71,43
	4. Huizen met tuintje	75,00
	5. Milieuvriendelijke voorzieningen in de buurt (glasbollen, papierophaling,...)	76,79
Sociaal netwerk	6. Controle op straat door andere ouders	44,64
	7. Contacten tussen burens	89,29
	8. Zonder hinder van andere buurtbewoners	51,79
Activiteiten voor kinderen en jongeren	9. Speeltuin voor kleine kinderen	75,00
	10. Speel en sportvoorzieningen voor jongeren	78,57
	11. Jeugdbeweging	71,43
	12. Jeugdwerking voor 14 plus	48,21
Vervoersmogelijkheden	13. Goede verharde voetpaden met hellend vlak	58,93
	14. Ruime parkeergelegenheid voor de deur	53,57
	15. Bereikbare halte openbaar vervoer in de wijk	85,71
Veiligheid	16. Regelmatig politie op straat	53,57
	17. Beperking autosnelheid in de wijk	91,07
	18. Geen straatcriminaliteit, vandalisme of drugoverlast	89,29
	19. Veilige wegen en fietspaden	89,29

Voorzieningen voor ouders en kinderen	20. Buurtwinkels	48,21
	21. Basisschool	60,71
	22. Voorschoolse kinderopvang (3 maand tot 2,5j)	60,71
	23. Buitenschoolse kinderopvang (voor en na school, schoolvakanties)	69,64
Contacten met andere gezinnen	24. Huisartsenpraktijk en apotheker in de buurt	62,50
	25. Veel andere gezinnen met kinderen	67,86
	26. Voldoende verenigingsleven met gezinsgerichte activiteiten	53,57
Voorzieningen voor ouders	27. Waar kinderen welkom zijn in andere gezinnen	60,71
	28. Goede bereikbaarheid van gemeentelijke diensten (bib, gemeentehuis, ...)	58,93
	29. Goed bereikbare sportmogelijkheden voor ouders	41,07
	30. Ondersteunende voorzieningen voor combinatie arbeid gezin (strijkatelier, dienstencheques,...)	35,71
	31. Voldoende bereikbaar/aanwezig uitgaansleven (cinema, cultuur, café...)	30,36
	32. Wijkgerichte informatie op gemeentelijke website	35,71

Om het geheel wat overzichtelijk te houden, maakten we een figuur waarbij we de items oplistten volgens behaald percentage.

Tevens maakten we een overzicht met de tien hoogste en de tien laagste scores.

In het kader van het onderzoek en/of het hernemen van het onderzoek kan men nastreven zo hoog mogelijke percentages te behalen.

Haalt men overal 100 % dan zou dit betekenen dat alle ouders van alle items vinden dat ze belangrijk zijn voor de gezinsvriendelijkheid van een wijk.

Dat is natuurlijk niet te bereiken. Niet alle ouders hebben dezelfde mening. Zo zullen we verder zien dat er tussen gelijkenissen, maar ook wat verschillen zijn.

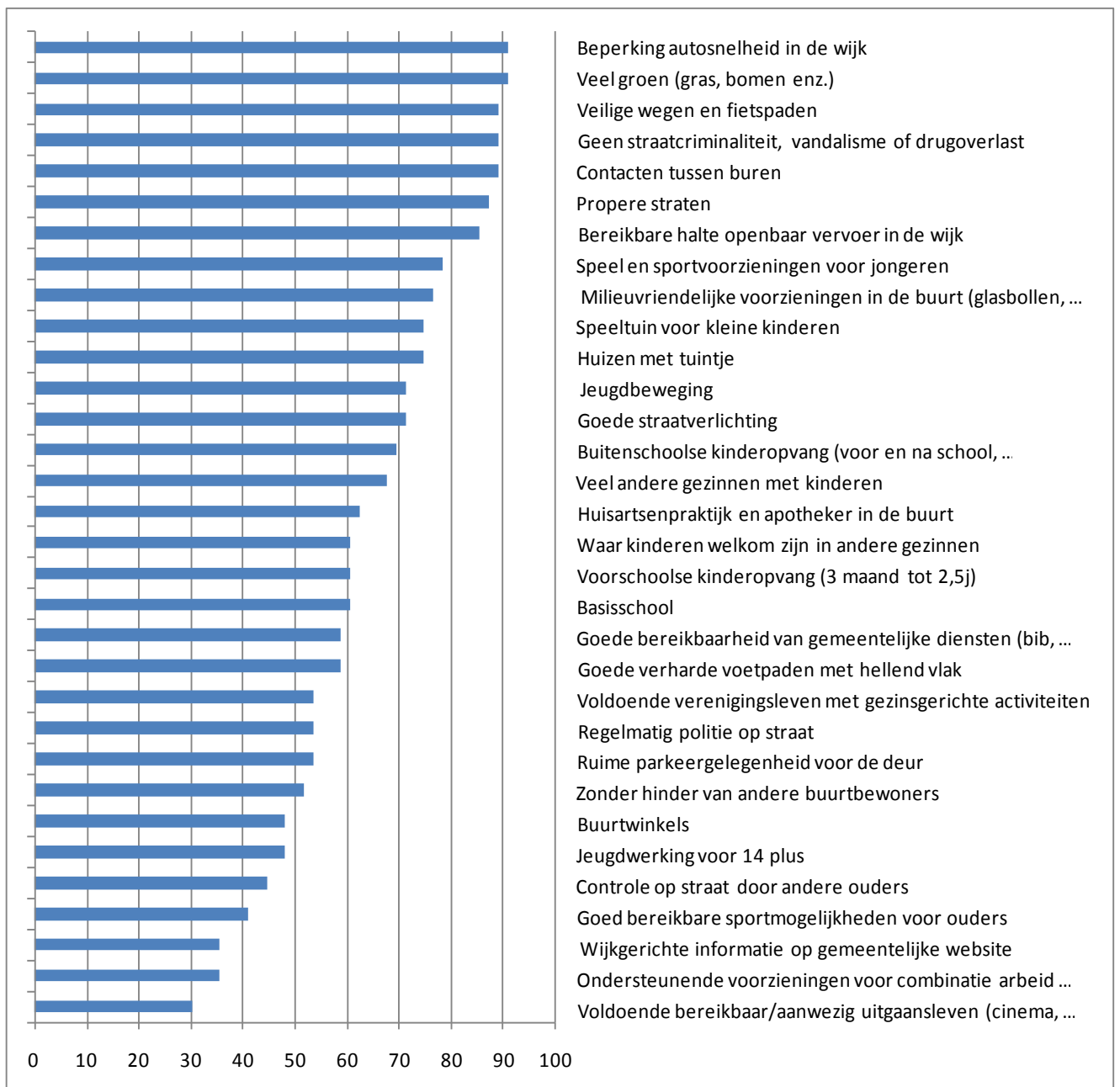
We merken bijvoorbeeld ook dat ouders met jonge kinderen, wat anders antwoorden dan ouders met oudere kinderen.

Dat stelt ons voor de boeiende vraag of 'gezinsvriendelijkheid' op zich bestaat, dan wel of er verschillende vormen of soorten van gezinsvriendelijkheid zijn.

Maar laat ons eerst eens kijken naar de resultaten.

De scores van de voorgelegde items variëren tussen 91,1 % en 30,4 %

Op basis van de voorliggende resultaten wagen we ons aan een aantal uitspraken.

Hoge scores

Een aantal items halen zeer hoge scores.

Kijken we naar de hoogste score. Er zijn vijf items waar negen op tien van onze respondenten vinden dat die belangrijk zijn voor een gezinsvriendelijke wijk. Het zijn

- Veel groen (91,07 %)
- Beperking autosnelheid (91,07 %)
- Contacten tussen buren ((89,29 %)
- Geen straatcriminaliteit, vandalisme of drugoverlast (89,29 %)
- Veilige wegen en fietspaden (89,29 %)

Hier blijkt toch een vrij algemene eensgezindheid over te bestaan. De scores liggen zeer dicht bij elkaar.

Ook de twee volgende items scoren nog zeer hoog

- Propere straten
- Bereikbare halte openbaar vervoer in de wijk

Inhoudelijk gaat het over de thema's omgevingsfactoren, veiligheid, sociaal netwerk en vervoersmogelijkheden.

Tien hoogste scores	%
Veel groen (gras, bomen enz,)	91,07
Beperking autosnelheid in de wijk	91,07
Contacten tussen buren	89,29
Geen straatcriminaliteit, vandalisme of drugoverlast	89,29
Veilige wegen en fietspaden	89,29
Propere straten	87,50
Bereikbare halte openbaar vervoer in de wijk	85,71
Speel en sportvoorzieningen voor jongeren	78,57
Milieuvriendelijke voorzieningen in de buurt (glasbollen, papierophaling,...)	76,79
Huizen met tuintje	75,00

Lage scores

Kijken we nu naar de tien laagste scores. Zeven items halen geen 50 %.

De laagste score bedraagt 30,4 %. Dat is laag maar het betekent toch dat drie op de tien van onze respondenten, dit item wel belangrijk vinden voor een gezinsvriendelijke wijk.

Wat inhoudelijk bij de lage scores opvalt is dat de vier laagste scores

- Voldoende bereikbaar/aanwezig uitgaansleven (cinema, cultuur, café...) (30,4 %)
- Ondersteunende voorzieningen voor combinatie arbeid gezin (strijkatelier, dienstencheques,...) (35,7 %)
- Wijkgerichte informatie op gemeentelijke website (35,7 %)
- Goed bereikbare sportmogelijkheden voor ouders (41,1 %)

Alle maal items zijn die we hadden gerangschikt onder voorzieningen voor ouders.

De boodschap is duidelijk gezinsvriendelijkheid van de wijk draait niet om de voorzieningen voor de ouders in en rond die wijk.

De buurtwinkels (48,2 %) zit inhoudelijk ook bij de voorzieningen. (Wij hadden het gerangschikt onder voorzieningen voor ouders en kinderen).

Wat ons toch bijzonder verbaast is de lage score van de ondersteunende voorzieningen voor combinatie arbeid en gezin. Zeker omdat dit soort van voorzieningen meestal wel met wat meer prioriteit in beleidsnota's is terug te vinden

Het lijkt ons nuttig om dit verder te onderzoeken.

Misschien kunnen we het zo interpreteren dat ouders zich wel best kunnen verplaatsten naar hun voorzieningen en dat ze die niet in de eigen wijk hoeven, of zelfs wensen. Het uitgaansleven is daar een mooi voorbeeld van: misschien zelfs liever buiten de wijk dan in de wijk.

We zien ook dat het item Jeugdwerking voor 14 plus een lage score krijgt (48,21 %). Misschien geldt voor sommige ouders ook hier de bedenking: graag een jeugdwerking voor 14 plus niet in mijn wijk. Laat ze maar elders gaan voetballen of rondhangen...

Tien laagste scores	%
Voldoende bereikbaar/aanwezig uitgaansleven (cinema, cultuur, cafe...)	30,36
Ondersteunende voorzieningen voor combinatie arbeid gezin (strijkatelier, dienstencheques,...)	35,71
Wijkgerichte informatie op gemeentelijke website	35,71
Goed bereikbare sportmogelijkheden voor ouders	41,07
Controle op straat door andere ouders	44,64
Jeugdwerking voor 14 plus	48,21
Buurtwinkels	48,21
Zonder hinder van andere buurtbewoners	51,79
Ruime parkeergelegenheid voor de deur	53,57
Regelmatig politie op straat	53,57

3.2.3 Wat is het belangrijkste?

Na de sorteertaak hebben we de respondenten gevraagd om de items die ze belangrijk vinden voor een gezinsvriendelijke wijk te rangschikken volgens belangrijkheid.

Noem je top 3

Vervolgens hebben we gevraagd om de top drie van belangrijkste items te noemen.

Gerangschikt volgens thema gaf dat het volgende resultaat.

In de onderstaande tabel tellen we het aantal keer dat een item op de eerste, tweede of derde plaats genoemd wordt samen. Dit getal ziet u in de laatste kolom 'Totaal'.

		1	2	3	Totaal
Omgevingsfactoren	1. Veel groen (gras, bomen enz.)	6	5	3	14
	2. Propere straten	2	2		4
	3. Goede straatverlichting			1	1
	4. Huizen met tuintje		4	3	7
	5. Milieuvriendelijke voorzieningen in de buurt (glasbollen, papierophaling,...)	2			2
Sociaal netwerk	6. Controle op straat door andere ouders				
	7. Contacten tussen buren	8	3	6	17
	8. Zonder hinder van andere buurtbewoners	1		1	2
Activiteiten voor kinderen en jongeren	9. Speeltuin voor kleine kinderen	2	3	7	12
	10. Speel en sportvoorzieningen voor jongeren		1	3	4
	11. Jeugdbeweging	2	2	1	5
	12. Jeugdwerking voor 14 plus				
Vervoersmogelijkheden	13. Goede verharde voetpaden met hellend vlak		1		1
	14. Ruime parkeergelegenheid voor de deur		2		2
	15. Bereikbare halte openbaar vervoer in de wijk			3	3
Veiligheid	16. Regelmatig politie op straat	3	1	1	5
	17. Beperking autosnelheid in de wijk	5	7	5	17
	18. Geen straatcriminaliteit, vandalisme of drugoverlast	9	5	8	22
	19. Veilige wegen en fietspaden	9	7	3	19
Voorzieningen voor ouders en kinderen	20. Buurtwinkels	1	1	1	3
	21. Basisschool	4	3	3	10
	22. Voorschoolse kinderopvang (3 maand tot 2,5j)	1			1
	23. Buitenschoolse kinderopvang (voor en na school, schoolvakanties)		2	4	6
	24. Huisartsenpraktijk en apotheker in de buurt		2		2
Contacten met andere gezinnen	25. Veel andere gezinnen met kinderen	1	1	1	3
	26. Voldoende verenigingsleven met gezinsgerichte activiteiten		1		1
	27. Waar kinderen welkom zijn in andere gezinnen		3	1	4
Voorzieningen voor ouders	28. Goede bereikbaarheid van gemeentelijke diensten (bib, gemeentehuis, ...)				
	29. Goed bereikbare sportmogelijkheden voor ouders				
	30. Ondersteunende voorzieningen voor combinatie arbeid gezin (strijkatelier, dienstencheques,...)			1	1
	31. Voldoende bereikbaar/aanwezig uitgaansleven (cinema, cultuur, cafe...)				
	32. Wijkgerichte informatie op gemeentelijke website				

Als we nu deze totaalscores uit de vorige kolom verder rangschikken dan verschijnen op de drie eerste plaatsen items die te maken hebben met veiligheid.

1. Geen straatcriminaliteit, vandalisme of drugoverlast (22)
2. Veilige wegen en fietspaden (19)
3. Beperking autosnelheid in de wijk (17)

Regelmatig politie op straat verschijnt eveneens in deze top tien.

1	Geen straatcriminaliteit, vandalisme of drugoverlast	22
2	Veilige wegen en fietspaden	19
3	Beperking autosnelheid in de wijk	17
3	Contacten tussen buren	17
5	Veel groen (gras, bomen enz.)	14
6	Speeltuin voor kleine kinderen	12
7	Basisschool	10
8	Huizen met tuintje	7
9	Buitenschoolse kinderopvang (voor en na school, schoolvakanties)	6
10	Regelmatig politie op straat	5
10	Jeugdbeweging	5

In deze top tien vinden we ook drie items terug met voorzieningen (voor kinderen en jongeren of voor ouders en kinderen):

- Speeltuin voor kleine kinderen
- Basisschool
- Buitenschoolse kinderopvang (voor en na school, schoolvakanties)
- Jeugdbeweging

Hieronder nog eens een tabel met een rangschikking volgens thema.

Het thema veiligheid scoort duidelijk het hoogst. Omgevingsfactoren komt op de tweede plaats.

Het gaat hier om twee thema's die we ook stelselmatig tegen komen in leefbaarheidsonderzoeken.

Kijken we even terug naar thema's die helemaal niet genoemd worden dan zitten we terug bij de voorzieningen voor ouders.

Daar draait het bij de ouders duidelijk niet om.

Veiligheid	63
Omgevingsfactoren in de wijk	28
Voorzieningen voor ouders en kinderen	22
Activiteiten kinderen en jongeren	21
Sociaal netwerk	19
Contacten met andere gezinnen	8
Vervoersmogelijkheden	6
Voorzieningen voor ouders	1

3.2.4 Invloed van de leeftijd van de kinderen op het concept van gezinsvriendelijkheid

Mogelijk worden de verschillende opvattingen over gezinsvriendelijkheid bij de ouders beïnvloed of bepaald door bepaalde van hun kenmerken.

Hieronder geven we een eerste aanduiding over de mogelijke invloed van de leeftijd van de kinderen op het concept van gezinsvriendelijkheid van de ouders.

In de onderstaande tabel geven we opnieuw de scores van belangrijkheid voor een gezinsvriendelijke wijk van onze 32 items maar nu verdelen we de ouders naar de leeftijd van hun kinderen in drie groepen:

- Enkel kinderen jonger dan 12 jaar
- Kinderen jonger en ouder dan 12 jaar
- Enkel kinderen ouderen dan 12 jaar

		-12	-12 en + 12	+ 12
Omgevingsfactoren	Veel groen (gras, bomen enz.)	90	100	87
	Propere straten	80	100	93
	Goede straatverlichting	67	73	80
	Huizen met tuintje	73	73	80
	Milieuvriendelijke voorzieningen in de buurt (glasbollen, papierophaling,...)	70	82	87
Sociaal netwerk	Controle op straat door andere ouders	43	36	53
	Contacten tussen buren	87	91	93
	Zonder hinder van andere buurtbewoners	53	55	47
Activiteiten voor kinderen en jongeren	Speeltuin voor kleine kinderen	87	73	53
	Speel en sportvoorzieningen voor jongeren	87	100	47
	Jeugdbeweging	73	64	73
	Jeugdwerking voor 14 plus	47	46	53
Vervoersmogelijkheden	Goede verharde voetpaden met hellend vlak	60	82	40
	Ruime parkeergelegenheid voor de deur	57	46	53
	Bereikbare halte openbaar vervoer in de wijk	83	91	87
Veiligheid	Regelmatig politie op straat	63	46	40
	Beperking autosnelheid in de wijk	90	100	87
	Geen straatcriminaliteit, vandalisme of drugoverlast	87	91	93
	Veilige wegen en fietspaden	87	100	87
Voorzieningen voor ouders en kinderen	Buurtwinkels	47	64	40
	Basisschool	73	55	40
	Voorschoolse kinderopvang (3 maand tot 2,5j)	70	36	60
	Buitenschoolse kinderopvang (voor en na school, schoolvakanties)	77	64	60
	Huisartsenpraktijk en apotheker in de buurt	70	73	40
Contacten met andere gezinnen	Veel andere gezinnen met kinderen	70	82	53
	Voldoende verenigingsleven met gezinsgerichte activiteiten	47	64	60
	Waar kinderen welkom zijn in andere gezinnen	63	64	53
Voorzieningen voor ouders	Goede bereikbaarheid van gemeentelijke diensten (bib, gemeentehuis, ...)	57	91	40
	Goed bereikbare sportmogelijkheden voor ouders	37	55	40
	Ondersteunende voorzieningen voor combinatie arbeid gezin (strijkatelier, dienstencheques,...)	27	64	33
	Voldoende bereikbaar/aanwezig uitgaansleven (cinema, cultuur, cafe...)	17	64	33
	Wijkgerichte informatie op gemeentelijke website	40	36	27

In de volgende tabel rangschikken we de items zoals ze voorkomen in de top drie van belangrijkheid. Ook nu delen we de ouders op naar de leeftijd van hun kinderen.

Enkel -12 jaar	- 12 en 12 jaar en ouder	Enkel 12 jaar en ouder
Geen straatcriminaliteit, vandalisme of drugoverlast	Veilige wegen en fietspaden	Contacten tussen burens
Beperking autosnelheid in de wijk	Geen straatcriminaliteit, vandalisme of drugoverlast	Veel groen (gras, bomen enz.)
Veilige wegen en fietspaden	Beperking autosnelheid in de wijk	Geen straatcriminaliteit, vandalisme of drugoverlast
Speeltuin voor kleine kinderen	Speeltuin voor kleine kinderen	Veilige wegen en fietspaden
Contacten tussen burens	Contacten tussen burens	Beperking autosnelheid in de wijk
Huizen met tuintje	Veel groen (gras, bomen enz.)	Basisschool
Veel groen (gras, bomen enz.)	Basisschool	Waar kinderen welkom zijn in andere gezinnen
Regelmatig politie op straat	Buitenschoolse kinderopvang (voor en na school, schoolvakanties)	Ruime parkeergelegenheid voor de deur
Basisschool	Speel en sportvoorzieningen voor jongeren	Speeltuin voor kleine kinderen
Propere straten	Jeugdbeweging	Buitenschoolse kinderopvang (voor en na school, schoolvakanties)

We zien wel dezelfde thema's terugkomen, maar de positie blijkt te verschuiven. Het lijkt ons nuttig om hier in verdere onderzoeken aandacht aan te besteden.

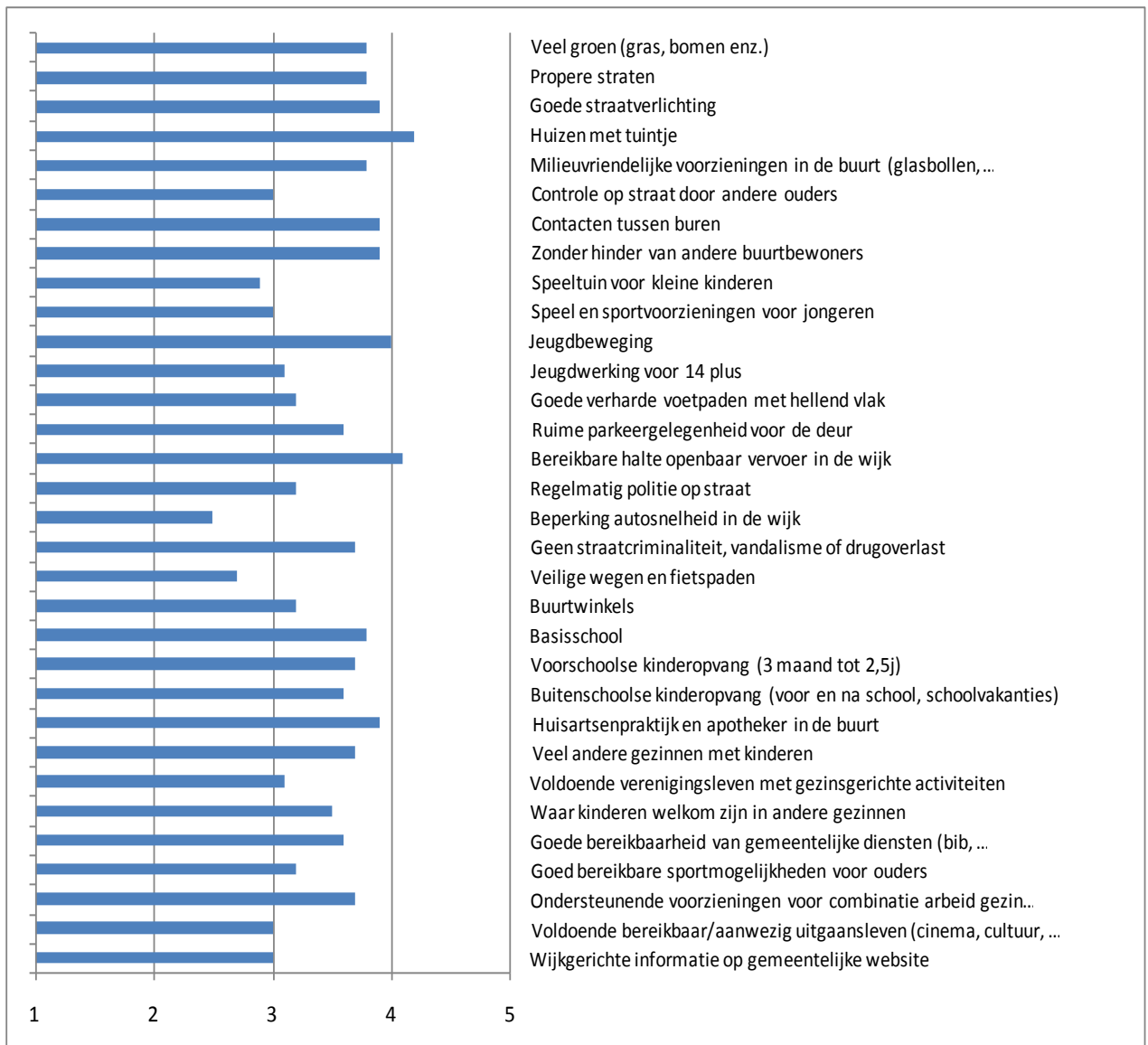
3.3 Hoe gezinsvriendelijk is mijn wijk?

3.3.1 Algemene beoordeling van de 6 wijken

Voor elk van onze 32 items vragen we de ouders hoe het gesteld is met de eigen wijk. Ze kunnen antwoorden met een beoordeling van zeer tevreden (5) tot zeer ontevreden (1).

De laagste beoordeling is dus 1, de hoogste 5.

In de volgende figuur bekijken we eerst het algemeen beeld.

Wat vooreerst opvalt is het positief resultaat.

De gemiddelde score is 3,5 (3,48). Dat is een positieve score tussen neutraal en tevreden. Er zijn drie items die minder dan drie halen (de middenscore). De meeste scores hangen tussen 3 en 4. Drie items behalen vier of meer.

Het beeld is er wel een van geen extremen, nog in positieve of in negatieve zin. Men kan ook zeggen: gezinsvriendelijk in de totaliteit van de door ons onderzochte wijken is er één van een lauwe tevredenheid.

We zien zeker geen ophoping van problemen, maar het algemeen resultaat is ook geen giller. Of met andere woorden: de gemeentebesturen kunnen zeker nog scoren bij de ouders!

Hieronder een rangschikking van items volgens hun score.

Bovenaan de items die de beste scores krijgen, onderaan de laagste scores.

Huizen met tuintje	4,2
Bereikbare halte openbaar vervoer in de wijk	4,1
Jeugdbeweging	4,0
Goede straatverlichting	3,9
Contacten tussen buren	3,9
Zonder hinder van andere buurtbewoners	3,9
Huisartsenpraktijk en apotheker in de buurt	3,9
Veel groen (gras, bomen enz.)	3,8
Propere straten	3,8
Milieuvriendelijke voorzieningen in de buurt (glasbollen, papierophaling,...)	3,8
Basisschool	3,8
Geen straatcriminaliteit, vandalisme of drugoverlast	3,7
Voorschoolse kinderopvang (3 maand tot 2,5j)	3,7
Veel andere gezinnen met kinderen	3,7
Ondersteunende voorzieningen voor combinatie arbeid gezin (strijkatelier, dienstencheques,...)	3,7
Ruime parkeergelegenheid voor de deur	3,6
Buitenschoolse kinderopvang (voor en na school, schoolvakanties)	3,6
Goede bereikbaarheid van gemeentelijke diensten (bib, gemeentehuis, ...)	3,6
Waar kinderen welkom zijn in andere gezinnen	3,5
Goede verharde voetpaden met hellend vlak	3,2
Regelmatig politie op straat	3,2
Buurtwinkels	3,2
Goed bereikbare sportmogelijkheden voor ouders	3,2
Jeugdwerking voor 14 plus	3,1
Voldoende verenigingsleven met gezinsgerichte activiteiten	3,1
Controle op straat door andere ouders	3,0
Speel en sportvoorzieningen voor jongeren	3,0
Voldoende bereikbaar/aanwezig uitgaansleven (cinema, cultuur, cafe...)	3,0
Wijkgerichte informatie op gemeentelijke website	3,0
Speeltuin voor kleine kinderen	2,9
Veilige wegen en fietspaden	2,7
Beperking autosnelheid in de wijk	2,5

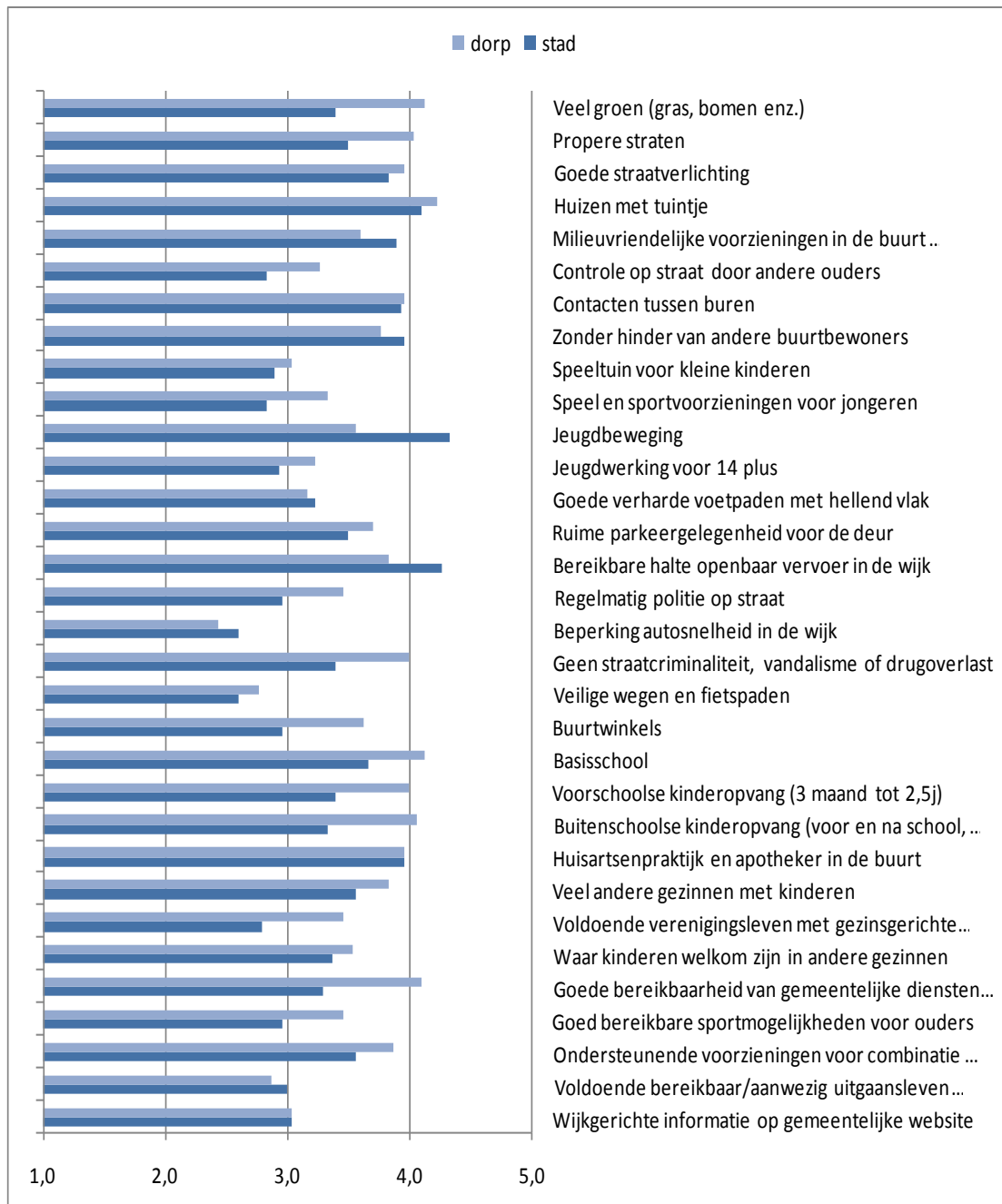
Hoe beoordelen de respondenten hun wijk

Hieronder geven we eerst nog een tabel met een beoordeling van de respondenten per item per wijk. Deze beoordelingen werken we in het volgende hoofdstuk verder uit.

		Tot	1	2	3	4	5	6
Omgevingsfactoren	1. Veel groen (gras, bomen enz.)	3,8	4,7	3,3	2,7	4,2	3,9	3,8
	2. Propere straten	3,8	4,5	3,5	3,5	3,5	3,8	3,8
	3. Goede straatverlichting	3,9	4,2	4,0	3,8	3,7	3,7	4,0
	4. Huizen met tuintje	4,2	4,7	3,8	4,2	4,3	4,3	3,7
	5. Milieuvriendelijke voorzieningen in de buurt (glasbollen, papierophaling,...)	3,8	4,1	4,1	3,4	4,2	3,0	3,7
Sociaal netwerk	6. Controle op straat door andere ouders	3,0	3,3	3,2	2,9	2,4	3,1	3,4
	7. Contacten tussen burens	3,9	3,9	4,5	3,5	3,8	3,8	4,2
	8. Zonder hinder van andere buurtbewoners	3,9	3,8	4,3	3,8	3,8	3,5	4,0
Activiteiten voor kinderen en jongeren	9. Speeltuin voor kleine kinderen	2,9	3,1	2,9	2,7	3,1	2,3	3,7
	10. Speel en sportvoorzieningen voor jongeren	3,0	3,3	2,8	3,2	2,5	2,7	4,0
	11. Jeugdbeweging	4,0	3,9	3,9	4,7	4,4	3,0	3,8
	12. Jeugdwerking voor 14 plus	3,1	3,5	2,6	3,6	2,6	2,8	3,4
Vervoersmogelijkheden	13. Goede verharde voetpaden met hellend vlak	3,2	3,4	3,5	2,7	3,5	3,4	2,7
	14. Ruime parkeergelegenheid voor de deur	3,6	4,2	3,4	3,5	3,6	2,9	4,0
	15. Bereikbare halte openbaar vervoer in de wijk	4,1	3,9	4,5	4,3	4,0	3,6	4,0
Veiligheid	16. Regelmatig politie op straat	3,2	4,1	3,0	2,7	3,2	3,3	3,0
	17. Beperking autosnelheid in de wijk	2,5	2,4	2,9	2,7	2,2	2,7	2,2
	18. Geen straatcriminaliteit, vandalisme of drugoverlast	3,7	4,0	3,9	3,4	2,9	4,0	4,0
	19. Veilige wegen en fietspaden	2,7	2,7	2,6	2,4	2,8	3,1	2,5
Voorzieningen voor ouders en kinderen	20. Buurtwinkels	3,2	4,1	3,1	3,1	2,7	3,0	3,8
	21. Basisschool	3,8	4,3	4,0	3,9	3,1	3,6	4,5
	22. Voorschoolse kinderopvang (3 maand tot 2,5j)	3,7	4,1	3,3	3,8	3,1	3,6	4,3
	23. Buitenschoolse kinderopvang (voor en na school, schoolvakanties)	3,6	3,7	3,6	3,1	3,3	3,8	4,7
	24. Huisartsenpraktijk en apotheker in de buurt	3,9	4,3	4,3	4,2	3,4	3,1	4,5
Contacten met andere gezinnen	25. Veel andere gezinnen met kinderen	3,7	3,4	3,7	3,5	3,5	4,1	4,0
	26. Voldoende verenigingsleven met gezinsgerichte activiteiten	3,1	3,7	3,1	2,8	2,5	3,0	3,7
	27. Waar kinderen welkom zijn in andere gezinnen	3,5	3,3	3,7	3,1	3,3	3,8	3,5
Voorzieningen voor ouders	28. Goede bereikbaarheid van gemeentelijke diensten (bib, gemeentehuis, ...)	3,6	4,3	3,5	3,2	3,2	3,5	4,5
	29. Goed bereikbare sportmogelijkheden voor ouders	3,2	3,1	3,2	3,1	2,6	3,1	4,2
	30. Ondersteunende voorzieningen voor combinatie arbeid gezin (strijkatelier, dienstencheques,...)	3,7	3,4	3,2	3,6	3,9	3,7	4,5
	31. Voldoende bereikbaar/aanwezig uitgaansleven (cinema, cultuur, cafe...)	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,1	2,5
	32. Wijkgerichte informatie op gemeentelijke website	3,0	3,3	3,3	2,8	3,0	2,5	3,3

3.3.2 Stad versus dorp

Hieronder geven we illustratief een vergelijking tussen de drie verstedelijkte wijken en de drie landelijke wijken. Hier nemen de verschillen toe: er wordt bijvoorbeeld meer gescoord onder drie en boven vier. Ook het verschil tussen stad en dorp wordt best verder onderzocht.

3.4 Wat kan de gemeente doen?

In het laatste deel van dit hoofdstuk gaan we nog in op de algemene resultaten van de vraag of de gemeente in de eigen buurt bijkomend iets moet doen aan de genoemde 32 items.

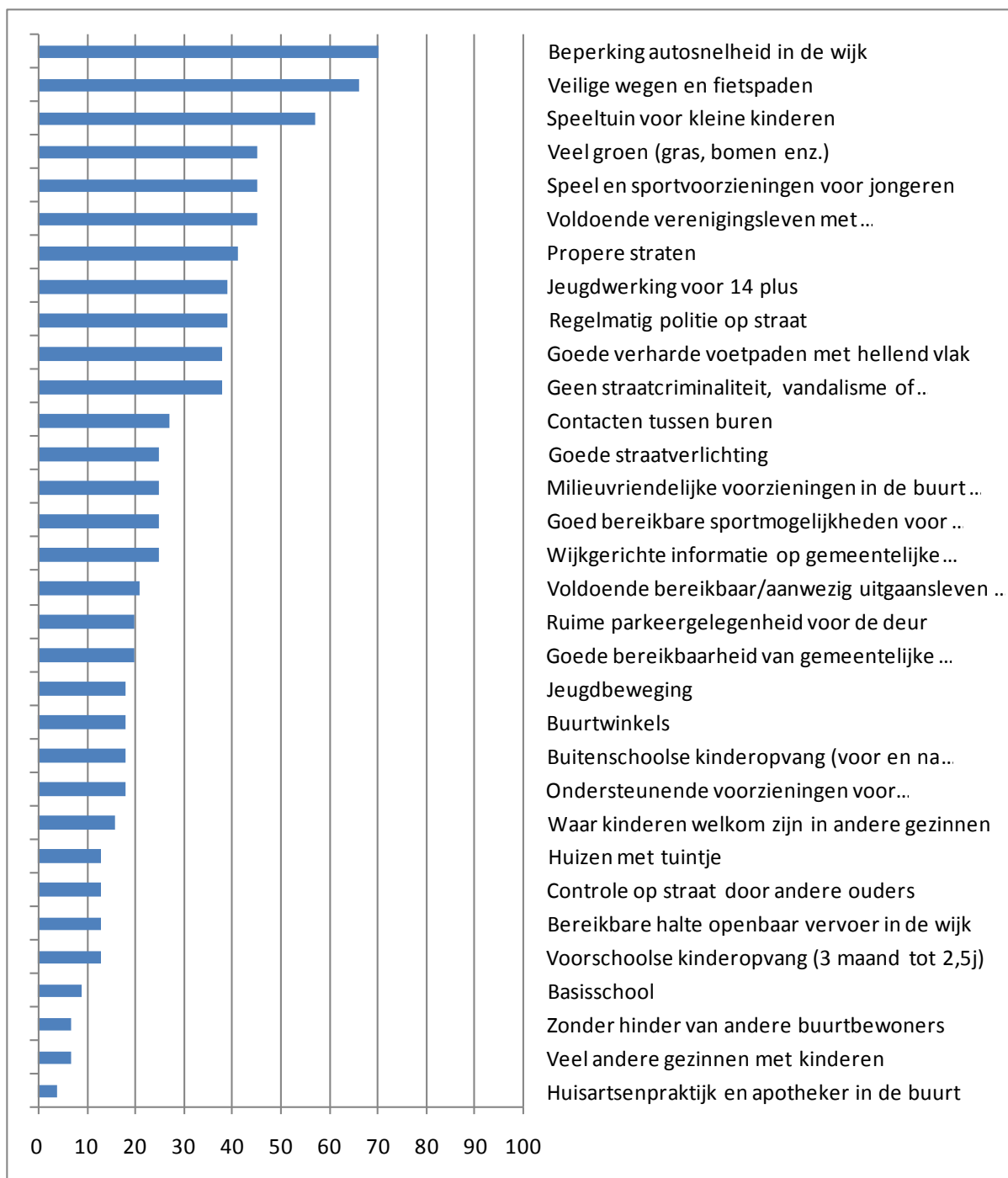
We geven het aantal ouders die op deze vraag 'ja' antwoorden (in absolute en relatieve cijfers).

De resultaten zijn meteen gerangschikt naar grootte.

Moet de gemeente in je buurt bijkomend iets doen aan...	Ja	% alle R.
1. Beperking autosnelheid in de wijk	39	70
2. Veilige wegen en fietspaden	37	66
3. Speeltuin voor kleine kinderen	32	57
4. Veel groen (gras, bomen enz.)	25	45
5. Speel en sportvoorzieningen voor jongeren	25	45
6. Voldoende verenigingsleven met gezinsgerichte activiteiten	25	45
7. Propere straten	23	41
8. Jeugdwerking voor 14 plus	22	39
9. Regelmatig politie op straat	22	39
10. Goede verharde voetpaden met hellend vlak	21	38
11. Geen straatcriminaliteit, vandalisme of drugoverlast	21	38
12. Contacten tussen bureaus	15	27
13. Goede straatverlichting	14	25
14. Milieuvriendelijke voorzieningen in de buurt (glasbollen, papierophaling,...)	14	25
15. Goed bereikbare sportmogelijkheden voor ouders	14	25
16. Wijkgerichte informatie op gemeentelijke website	14	25
17. Voldoende bereikbaar/aanwezig uitgaansleven (cinema, cultuur, cafe...)	12	21
18. Ruime parkeergelegenheid voor de deur	11	20
19. Goede bereikbaarheid van gemeentelijke diensten (bib, gemeentehuis, ...)	11	20
20. Jeugdbeweging	10	18
21. Buurtwinkels	10	18
22. Buitenschoolse kinderopvang (voor en na school, schoolvakanties)	10	18
23. Ondersteunende voorzieningen voor combinatie arbeid gezin (strijkatelier, dienstencheques,...)	10	18
24. Waar kinderen welkom zijn in andere gezinnen	9	16
25. Huizen met tuintje	7	13
26. Controle op straat door andere ouders	7	13
27. Bereikbare halte openbaar vervoer in de wijk	7	13
28. Voorschoolse kinderopvang (3 maand tot 2,5j)	7	13
29. Basisschool	5	9
30. Zonder hinder van andere buurtbewoners	4	7
31. Veel andere gezinnen met kinderen	4	7
32. Huisartsenpraktijk en apotheker in de buurt	2	4

We geven deze resultaten ook weer als een figuur.

Voor een bespreking van deze cijfers verwijzen we naar het laatste hoofdstuk.

4 DE GEZINSVRIENDELIJKHEID IN ZES WIJKEN: DE RESULTATEN PER WIJK

In dit hoofdstuk overlopen we de resultaten per wijk.

Deze analyses per wijk zijn gemaakt door de verschillende studentengroepjes. Per analyse worden er hierdoor wat eigen accenten gelegd.

Wel wordt er telkens aan de hand van de antwoorden van de ouders een analyse gemaakt van de gezinsvriendelijkheid van de wijk en worden er steeds een aantal adviezen gegeven aan het betreffende gemeentebestuur.

4.1 Zoersel: Risschot

4.1.1 Inleiding

In het nu volgende verslag volgen de resultaten van de studie rond gezinsvriendelijkheid in de wijk 'Risschot' te Zoersel. De eerste paragraaf bevat een omschrijving van de mensen die in deze wijk gecontacteerd werden om aan de enquête deel te nemen.

Het tweede gedeelte handelt over het concept 'gezinsvriendelijkheid'. Wat vonden de geënquêteerden van dit begrip. Met andere woorden, wat valt volgens hen onder de noemer 'gezinsvriendelijk'.

In het laatste deel worden de effectieve resultaten van de enquête verder uitgediept en wordt verder ingegaan op de conclusies van het onderzoek.

4.1.2 Profiel van de ondervraagden in Risschot

Leeftijd

De leeftijd van de meeste ondervraagden schommelt tussen 38 jaar en 52 jaar. De jongste ondervraagde is 32 jaar en de oudste 62 jaar oud.

Geslacht

Wat betreft het geslacht kunnen we besluiten dat in Zoersel 2 van de ondervraagden vaders zijn tegenover 8 moeders. Eén van de ondervraagden is alleenstaande, de 9 anderen hebben een partner.

Kinderen

Het kinderaantal varieert tussen 1 kind en 4 kinderen per gezin. Bij één van de ondervraagden is er een kind dat niet meer thuis woont.

Bij 5 van de ondervraagden situeert de leeftijd van de kinderen zich onder de 12 jaar; bij 4 ondervraagden zijn de kinderen boven 12 jaar oud en bij 1 ondervraagde zijn er kinderen van beide leeftijdscategorieën.

Woning

Alle gezinnen wonen in een eigen open bebouwde woning met een tuin. De meeste gezinnen wonen tussen de 16 en 26 jaar in Risschot. Twee gezinnen wonen 9 jaar in de wijk en 2 gezinnen wonen er respectievelijk 3 en 4 jaar.

4.1.3 Het concept 'gezinsvriendelijkheid' volgens de gezinnen in Risschot

Wanneer een vergelijking gemaakt wordt tussen de resultaten van alle wijken in globaliteit en het resultaat in Risschot in het bijzonder, wordt vastgesteld dat de top 3 zich in beide situaties profileert rond de thema's veiligheid, een groene rustige omgeving en een goed uitgebouwd sociaal netwerk.

Veiligheid:

Rond veiligheid blijkt dat vooral de beperking van de autosnelheid in de wijk en veilige wegen en fietspaden belangrijk zijn voor de ondervraagden, zoals blijkt uit wat volgt :

In de wijk rijden de auto's te snel. En de kruispunten zijn levensgevaarlijk. Mensen gebruiken de wijk als sluipwegen." (R 23)¹⁰

"In de wijk is het zeer gevaarlijk voor zowel fietsers als auto's. De auto's respecteren de snelheidslimiet helemaal niet. Ze rijden roekeloos door de kruispunten, het zijn meestal buurtbewoners." (R 26)

Veilige wegen en fietspaden scoren eveneens hoog wat betreft gezinsvriendelijke items. Een commentaar ter illustratie :

"Verkeersveiligheid voor mijn kinderen : Ze kunnen niet veilig met de fiets door onze wijk fietsen." (R 24)

Een groene omgeving

De geïnterviewden willen benadrukken dat leven in een uitgesproken groene omgeving aangenaam is en bijdraagt tot gezinsvriendelijkheid.

"Er is veel groen. De natuur vind ik heel belangrijk voor de kinderen." (R 25)

"Ik vind het heel belangrijk dat de kinderen in de natuur kunnen spelen." (R 26)

"Daar hebben we voor gekozen: het groen ! (En de dieren)" (R 48)

Sociaal netwerk

Als derde item in de top 3 vinden de ondervraagden in Risschot contact met de burens zeer belangrijk in het kader van een goed uitgebouwd sociaal netwerk. Belangrijkste redenen zijn hulp in kinderopvang en bij ziekte en eens gewoon een babbeltje kunnen doen. De respondenten omschreven dit als volgt :

"Ik zou heel graag contact willen met de burens, ik weet enkel niet hoe! De mensen komen van de stad, bouwen een groot huis en willen absolute rust!" (R 23)

"Geen contact met de burens is niet plezant, eens een praatje kunnen doen is wel echt leuk." (R 48 : kreeg hulp van de burens bij een gebroken pols.)

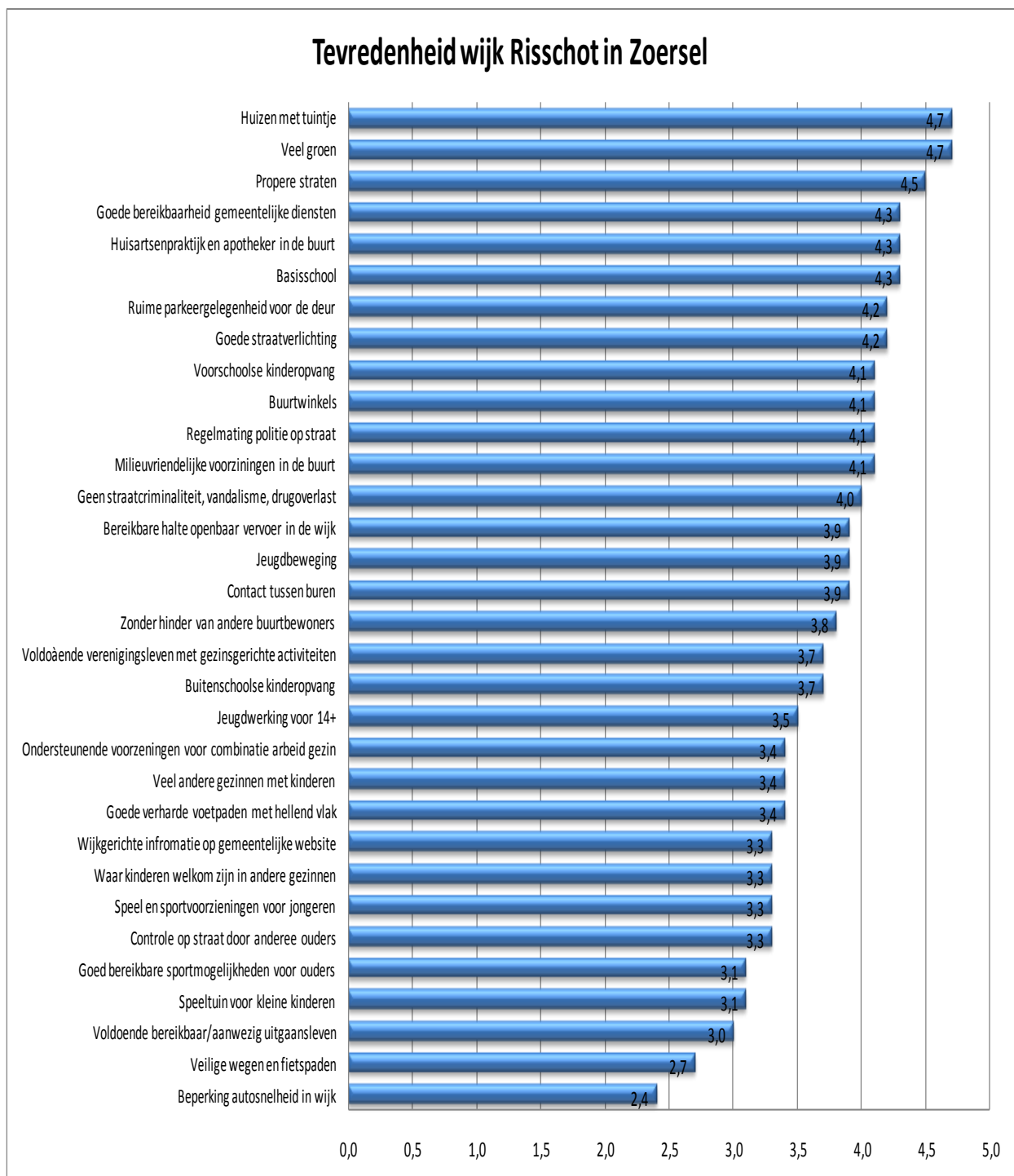
4.1.4 De resultaten van het tevredenheidsonderzoek

Tevreden

De respondenten zijn zeer tevreden over de omgeving, de voorzieningen voor ouders met kinderen en de vervoersmogelijkheden. Men is ook tevreden over het sociale netwerk in de wijk, over de activiteiten voor ouders en

¹⁰ R 23 = respondent 23

kinderen en de contacten met andere gezinnen. Bij het thema voorzieningen voor ouders scoren sommige punten zoals de goede bereikbaarheid van de gemeentelijke diensten en de wijkgerichte info op de gemeentelijke website goed en het gebruik van dienstencheques eveneens.

Minder tevreden

Het heikele punt in Risschot is de beperking van de autosnelheid in de wijk, en dan in het bijzonder de controle door de politie hierop, waardoor ook de veiligheid van de kruispunten en de eventuele fietspaden in het gedrang komt.

Beperking van de autosnelheid in de wijk krijgt van de respondenten in de wijk gemiddeld een 2,4 op 5 en veilige wegen en fietspaden 2,7 op 5.

De commentaren spreken dit uit :

"In de wijk moet de snelheidslimiet beter nageleefd of gecontroleerd worden. Graag enkel toegankelijkheid voor buurtbewoners!" (R. 24)

"Het fietspad valt zeker te verbeteren!" (R. 25)

"Ik zie geen politie op straat !" (R. 26)

"Er is voldoende politie aanwezig op straat, maar controles kunnen gericht. Meer actie graag. En bij winterweer de fiets- en voetpaden rond de scholen vrij en veilig maken." (R. 29)

"De beperking van de autosnelheid zou wel beter gecontroleerd mogen worden, want bewoners verder in de straat duwen hun gaspedaal nog stevig in voor het laatste eindje. Een verkeersremmende maatregel op de juiste plaats, geen drempels, maar bloembakken." (R. 46)

"De snelheidsbeperking moet veel beter opgevolgd worden." (R. 48)

Qua voorzieningen voor ouders zijn er 2 onderwerpen die minder scoren namelijk het ontbreken van een voldoende uitgebouwd sportnetwerk en een te klein aanbod aan cultuur.

Volgende commentaren werden door de interviewers genoteerd :

"Men is tevreden over het gemeentelijk aanbod, maar misschien zou er nog beter kunnen worden samengewerkt met buurgemeenten : aanbieden van een zelfverdedigingsport en een afgestemde uurregeling met het openbaar vervoer. Er zou beter georganiseerd kunnen worden, niet meer ruimten, maar de bestaande ruimten nog optimaler benutten." (R. 46)

"Sportgelegenheden mogen buiten de wijk, er moeten geen nieuwe gebouwen gebouwd worden. Men zou het zwembad voor de wijk kunnen afhuren? Of de bestaande infrastructuur openstellen voor niet-clubleden, ook voor wijkbewoners." (R. 47)

"Georganiseerde joginitiatieven, zoals buurtjogging en een drankje, zou wel bijval vinden." (R. 48)

"Er was een goed verenigingsleven in de buurt, maar nu zijn de mensen meer op zichzelf. Er wordt moeite gedaan, maar de ligging is te ver af. (de eerste plaats was dé plaats) Nu is er niks!" (R. 48)

"De gemeente zou wel het contact tussen de mensen kunnen stimuleren. Zoerselnaren zijn gesloten mensen. Ze zijn helemaal niet open voor inwijkelingen." (R. 25)

"De gemeente kan hopelijk het contact tussen de bureaus stimuleren. Ook de activiteiten voor de kinderen. Ik ken geen gezinnen met kinderen hier. Ik ga wél naar de activiteiten die door het buurtcomité worden georganiseerd." (R. 24)

"Het infoblad van de gemeente : 'Grootste gemene deler', komt niet meer in de brievenbus terecht, en dat is jammer!" (R. 29)

4.1.5 Tot slot

Het besluit is dat Risschot een zeer groene rustige wijk is met veel mooie initiatieven naar gezinsvriendelijkheid toe, maar door het jachtige moderne leven dat vele gezinnen lijden, gaat daarvan een deel verloren. Hopelijk kan iedereen uit deze brochure ideeën putten om aan de noden van de moderne gezinnen tegemoet te komen.

Algemeen Advies van de correspondenten van het Risschot naar de gemeente Sint-Antonius-Zoersel

Velen van onze respondenten zouden de **verkeersveiligheid** willen verhogen en stellen daarvoor goedgeplaatste snelheidsremmers voor. Liever geen verkeerdrempels (fijn stof door afremmen en optrekken bij de drempels), liever bloembakken.

Evenals meer controle over de reeds bestaande middelen: controleren van de snelheid door bevoegden bij het doorgaand verkeer.

Sommigen ervaren het **openbaar vervoer** niet als tegemoet komend aan hun wensen op de lijn: Zoersel – Sint-Antonius.

De **Turnhoutsebaan** (een provinciale weg) roept bij velen vragen op: ze wordt voor fietsers niet als veilig ervaren: tegenstrijdige wegmarkeringen en tegenstrijdige borden: men zou graag een breder fietspad hebben en men ziet zeker 50meter daarvoor bruikbare weg. Kan de Gemeente dit aan de Provincie doorgeven? Zou de gemeente (of de school zelf) bij winterweer de fiets-en voetpaden rond de scholen vrij en veilig kunnen maken?

De GSA-school heeft nog een lijst zorgen klaar voor het gemeentehuis, mogen ze die doorsturen of op het gemeentehuis komen voorleggen.

In de Sporkenlaan is er bij regenweer **wateroverlast**. Men weet dat er historisch open beken waren, maar de riolering bij de burens ligt te hoog: kan er een oplossing bedacht en uitgevoerd worden?

Sommigen zouden toch iets meer **verlichting** wensen: tussen de hoeken in nog een lamp? Zouden de **bomen** beter onderhouden kunnen worden?

Er werd een oproep gedaan naar meer **verdraagzaamheid** zodat het voor iedereen aangenamer is.

Sommige van de buurtbewoners zouden nog meer **contact** wensen tussen hun burens, ondanks de reeds georganiseerde activiteiten van het buurtcomité en de privéactiviteiten. Deze mensen wensen ook meer activiteiten voor hun kinderen.

Men stelt voor het speelplein "Moemoe" te delen in een afgelijnde ruimte voor kleine kinderen en de andere helft voor de oudere jeugd te laten.

Er is vraag terug het **infoblad** via de brievenbussen te verdelen. Dit zou mogelijkheden bieden dingen in hun eigen wijk op te lossen: bvb. Kinderopvang, e.d.

Een ander **strijkatelier**, daar het huidige niet tot tevredenheid leidt.

Men stelt voor om in plaats van nieuwe gebouwen te plaatsen om te **sporten** de bestaande infrastructuur open te stellen voor niet-clubleden zoals buurtbewoners.

Men denkt dat **buurtjog** en een drankje wel bijval zou vinden.

Toch de meesten zijn tevreden en steken hun duim op naar het gemeentebestuur: **Doe zo voort!!**

4.2 Borsbeek-centrum

Op basis van een interview bij de proefpersonen thuis werden de gezinnen gevraagd een oordeel te geven over diverse gezinsvriendelijke thema's in hun buurt. In dit onderdeel wordt per thema aangegeven wat de best en minst scorende aspecten uit het onderzoek zijn.

Aan de hand van verschillende thema's, vb. omgevingsfactoren, leest u in dit rapport hoe de tien Borsbeekse gezinnen over hun wijk oordelen. Welke aspect scoort hoog? Wordt het groen in de buurt gewaardeerd? En over welke aspecten is men minder te spreken? We schetsen een beeld van de stand van zaken.

Hieronder staat een overzicht van de verschillende hoofdthema's die bij de gezinnen bevroegd werden.

- Omgevingsfactoren
- Sociaal netwerk
- Activiteiten voor kinderen en jongeren
- Vervoermogelijkheden
- Veiligheid
- Voorzieningen voor kinderen en jongeren
- Contacten met andere gezinnen
- Voorzieningen voor ouders

4.2.1 De onderzoekspopulatie

Van de tien gezinnen waren er meer moeders dan vaders die aan het interview meededen. Twee mannen en acht vrouwen werden ondervraagd, op een na hadden ze allemaal een partner. We telden twee gezinnen met twee kinderen, drie gezinnen met drie kinderen, twee gezinnen met vier kinderen en tenslotte drie met een kind. In de enquête werd gevraagd naar de huishoudensamenstelling. In vijf gezinnen werden kinderen geteld van beneden de twaalf jaar, in twee gezinnen waren er op dat moment twee kinderen die ouder dan twaalf jaar waren, en drie gezinnen waar zowel kinderen onder de twaalf als kinderen boven de twaalf zijn.

De meeste ondervraagden zijn eigenaar van hun huis of appartement. Negen gezinnen hebben een eigendom met tuin en één gezin leeft in een huurwoning zonder tuin. Wat betreft het woningtype merken we dat meer dan de helft van de respondenten in een eengezinswoning woont.

4.2.2 Concept gezinsvriendelijkheid voor Borsbeek centrum

Nadat we de respondenten van de 6 wijken hebben bevroegd, blijkt dat gezinnen de veiligheid op straat, omgevingsfactoren met voorzieningen voor kinderen en het sociale contact tussen de burens hoog inschatten als we over gezinsvriendelijkheid willen spreken. Als we dit specifiek bekijken in de wijk Borsbeek Centrum is sociaal contact en het bereikbaar zijn van openbaar vervoer van groot belang. Met 4,5 op 5 scoren deze twee actoren het hoogst.

Goede straatverlichting (vooral voor de fietspaden) en een goede basisschool maakt de wijk ook gezinsvriendelijker zeggen veel respondenten.

Alhoewel ze beide aanwezig zijn in de wijk, zijn ze toch voor verbetering vatbaar.

Waar de respondenten het meest ontevreden over zijn met maar een score van 2,6 op 5 is de jeugdwerking voor +14 en de onveilige wegen en fietspaden.

Hierbij maken we vooral de bedenking dat de fietspaden niet degelijk verlicht zijn.

Het aanbod voor 14+ is onvoldoende aanwezig. Dit is dan vooral het aanbod voor jongeren die nog niet in het jeugdhuis terecht kunnen. Als ze dan geen sport of jeugdbeweging doen blijven ze wat aan de kant staan.

Als we hier vergelijken met de andere wijken dan zien we dat de veiligheid van wegen en fietspaden bij de meeste respondenten heel laag scoort. Hier zouden de gemeenten toch meer aan kunnen doen. Als we daar dan de beperkingen van de autosnelheid naast leggen, zien we dat ook deze geen al te hoge score heeft (2,9 op 5).

Op dit punt zit Borsbeek heel dicht bij de totale score van de 6 wijken. Gemiddeld is dit een punt waar in alle wijken grote ontevredenheid is, met een score van 2,5 op 5.

De veel te kleine ronde puntjes in de Rosekapellewijk bieden hier zeker geen goede oplossing. De snelle chauffeurs durven deze punten ook langs de foute kant passeren, dat gaat vlotter maar is levensgevaarlijk, vooral voor fietsers.

Uit de resultaten blijkt dus dat veiligheid voor de meeste respondenten op de eerste plaats komt als we over gezinsvriendelijkheid spreken. Veilig naar school kunnen fietsen, veilig buiten kunnen spelen zijn aspecten die mensen het belangrijkste vinden voor hun gezin.

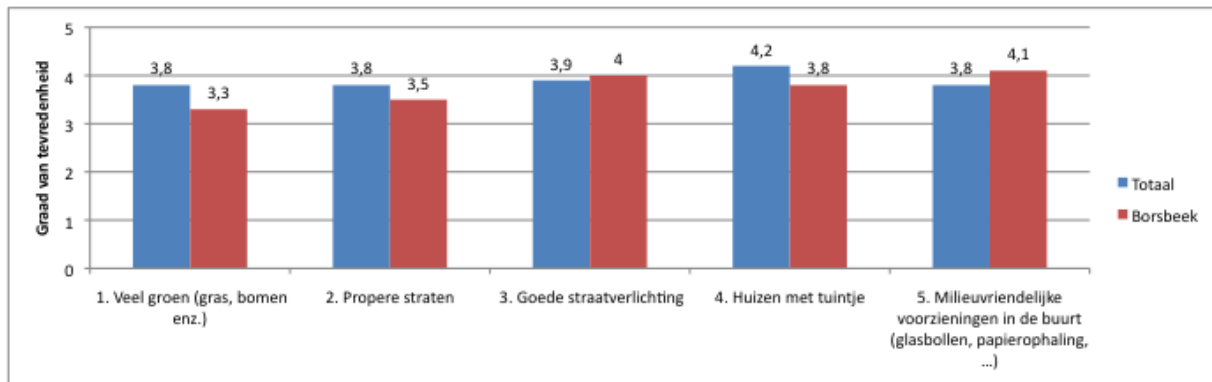
Over het algemeen gezien scoort de wijk Borsbeek Centrum niet echt ondermaats voor de gezinsvriendelijkheid. Gezinnen zijn tevreden over hun wijk maar brengen ook wat werkpunten aan. Ze vinden dat mits verbetering op enkele punten ze in een leefbare en gezinsvriendelijke wijk wonen.

4.2.3 Toestand van de wijk

Omgevingsfactoren

Als we over omgevingsfactoren spreken, denken we aan de omgeving en de inrichting van de openbare ruimte in Borsbeek. Binnen het thema omgevingsfactoren

worden vijf aspecten onderscheiden: veel groen, propere straten, goede straatverlichting, huizen met een tuintje en milieuvriendelijke voorzieningen. Per aspect wordt bekeken welke buurten in Borsbeek goed dan wel slecht scoren.

Graad van tevredenheid

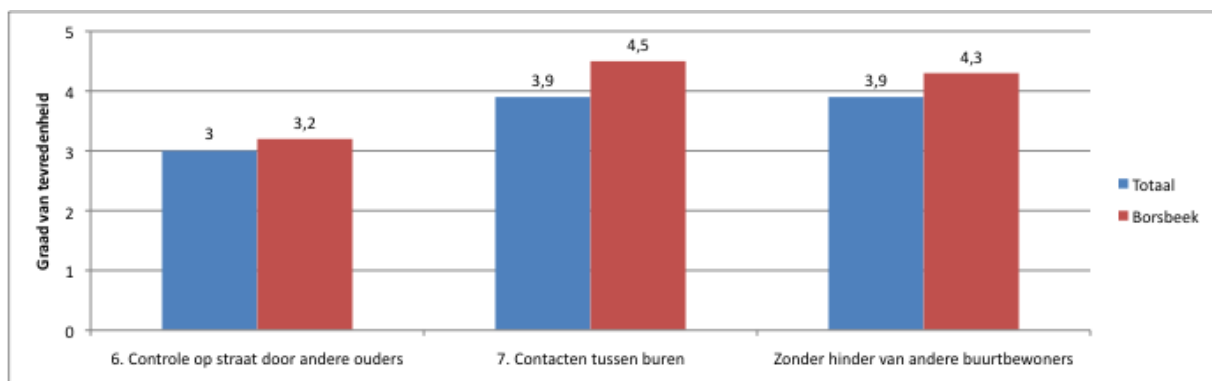
5 = zeer tevreden, 4 = tevreden, 3 = neutraal, 2 = ontevreden, 1 = zeer ontevreden

Uit de grafiek blijkt dat milieuvriendelijke voorzieningen en goede straatverlichting hoog scoren. Veel groen heeft daarentegen een lage score. Groen vormt voor vele mensen een belangrijk aspect van de leefomgeving. Naast een belangrijke belevingswaarde, heeft groen ook een belangrijke gebruikswaarde. Zo denken we hierbij aan de hond uitlaten, joggen, kinderen laten spelen of ontspannen in de buitenlucht.

"We zitten graag in het groen." (R 41)

"Er is veel groen, we hebben geen achterburen en hebben het fort van Borsbeek achter onze tuin." (R 4)

Sociaal netwerk

Graad van tevredenheid

5 = zeer tevreden, 4 = tevreden, 3 = neutraal, 2 = ontevreden, 1 = zeer ontevreden

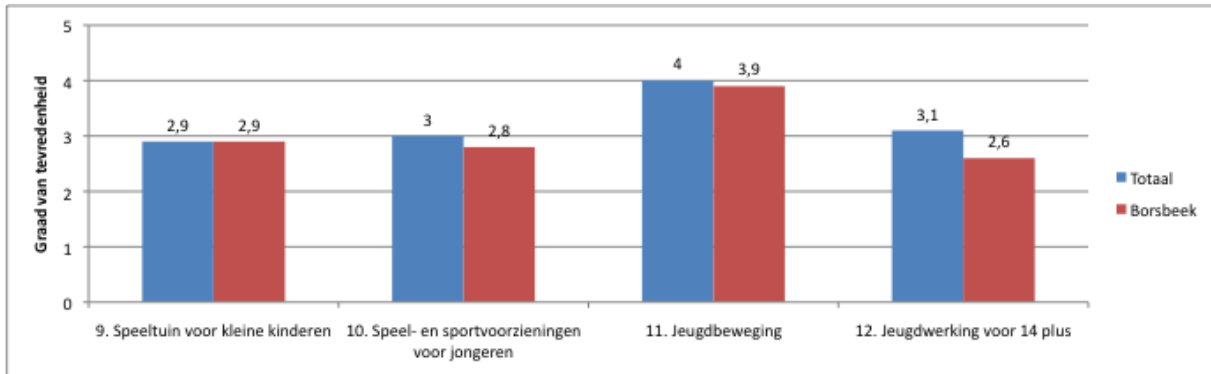
Het sociaal netwerk betreft drie verschillende aspecten, namelijk: controle op straat door andere ouders, contacten tussen burens en zonder hinder van ander buurtbewoners.

Gezinnen zijn tevreden met de contacten tussen de burens. Met 4,5 op 5 scoort dit aspect als één van de hoogste voor deze wijk.

"Burencontact is belangrijk, burens zorgen voor gezelligheid en kindjes kunnen bij elkaar gaan spelen. Er is ook sociale controle." (R 5)

Activiteiten voor kinderen en jongeren

Activiteiten voor kinderen betreft de volgende aspecten: speeltuin voor kleine kinderen, speel en sportvoorzieningen voor jongeren, jeugdbewegingen en Jeugdwerking voor 14 plus.

Graad van tevredenheid

5 = zeer tevreden, 4 = tevreden, 3 = neutraal, 2 = ontevreden, 1 = zeer ontevreden

Speelvoorzieningen in de wijk voor kinderen zijn van belang. Ze dienen echter ook vaak als ontmoetingsplaats voor ouders. Speelvoorzieningen en het onderhoud daarvan vormen een belangrijke omgevingsfactor, maar wordt volgens de ouders niet goed bevonden. Met een gemiddelde score van 2,9 scoort dit aspect eerder laag. Over de jeugdbeweging zijn de ouders dan weer wel tevreden. Hier geven ze een hogere score van 3,9 op 5. Ouders zijn duidelijk tevreden over het aanbod van jeugdbewegingen in de wijk.

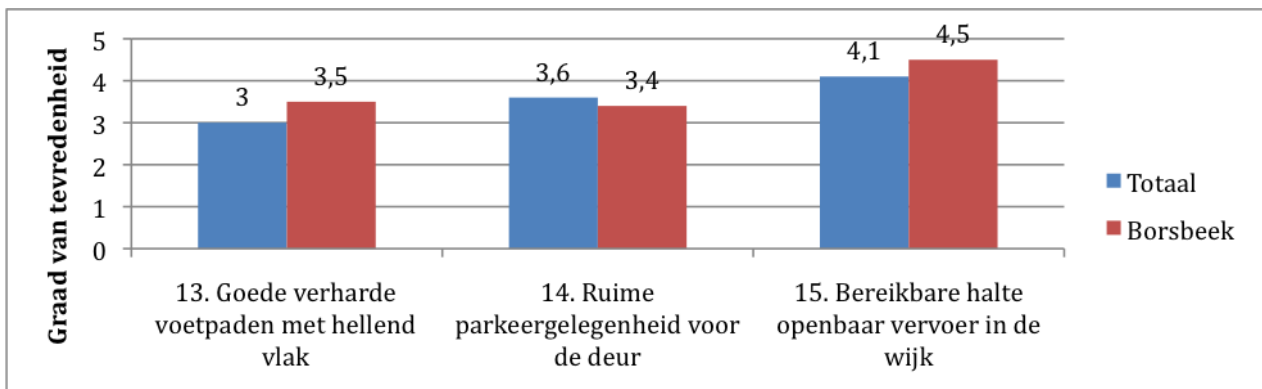
“Speeltuin: algemeen belangrijk voor het hele gezin maar zeker voor kleine kinderen. Het is buiten de school de eerste kennismaking met andere kinderen.” (R 6)

“Er is wel het fort en het park in de buurt waar kinderen kunnen spelen.” (R 4)

“De speeltuinen die er zijn, zijn veraf en niet proper (honden kunnen erbij en laten vuil achter). Misschien afbakenen voor honden?” (R 5)

Vervoersmogelijkheden

Vervoersmogelijkheden betreft volgende aspecten: goede verharde voetpaden met hellend vlak, ruime parkeergelegenheid voor de deur en een bereikbare halte openbaar vervoer in de wijk.

Graad van tevredenheid

5 = zeer tevreden, 4 = tevreden, 3 = neutraal, 2 = ontevreden, 1 = zeer ontevreden

De vervoersmogelijkheden in Borsbeek centrum scoren over het algemeen hoog.

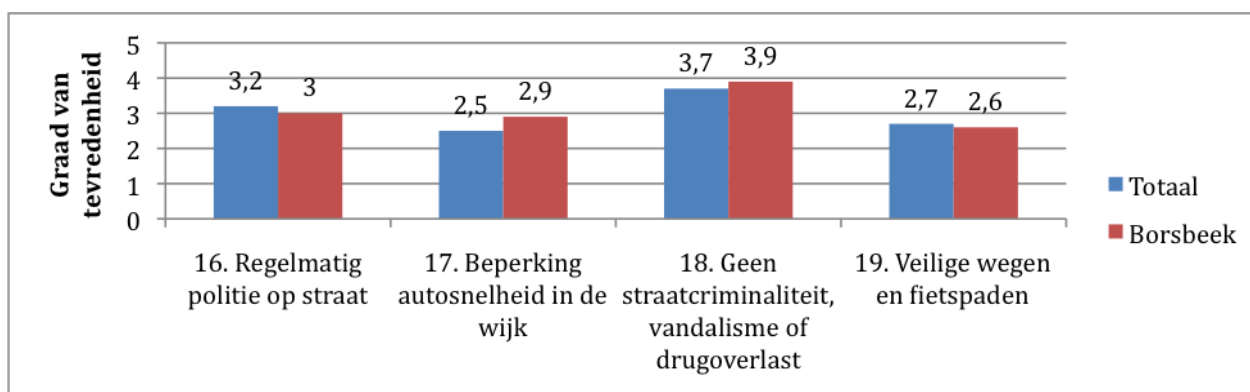
De respondenten zijn zeer tevreden over de bereikbaarheid van het openbaar vervoer. Met een score van 4,5 op 5 scoort de bereikbaarheid van openbaar vervoer in dit thema het hoogst.

Ook zijn de respondenten tevreden over de verharde voetpaden met hellend vlak en ook de parkeergelegenheid in de buurt is goed.

“De halte is goed bereikbaar maar er zou een verhoogd platform mogen komen aan de kant van het kerkhof (Robianostraat).” (R 4)

Veiligheid

Veiligheid betreft volgende aspecten: regelmatig politie op straat, beperking van de autosnelheid in de wijk, geen straatcriminaliteit, vandalisme of drugsoverlast en veilige wegen en fietspaden.

Graad van tevredenheid

5 = zeer tevreden, 4 = tevreden, 3 = neutraal, 2 = ontevreden, 1 = zeer ontevreden

Veiligheid scoort in Borsbeek centrum laag. Vooral over veilige wegen en fietspaden (score van 2.6) zijn respondenten zeer ontevreden. Ondanks de inspanningen van de gemeente door het aanleggen van ronde puntjes en vluchtheuvels, scoort de beperking van de autosnelheid laag.

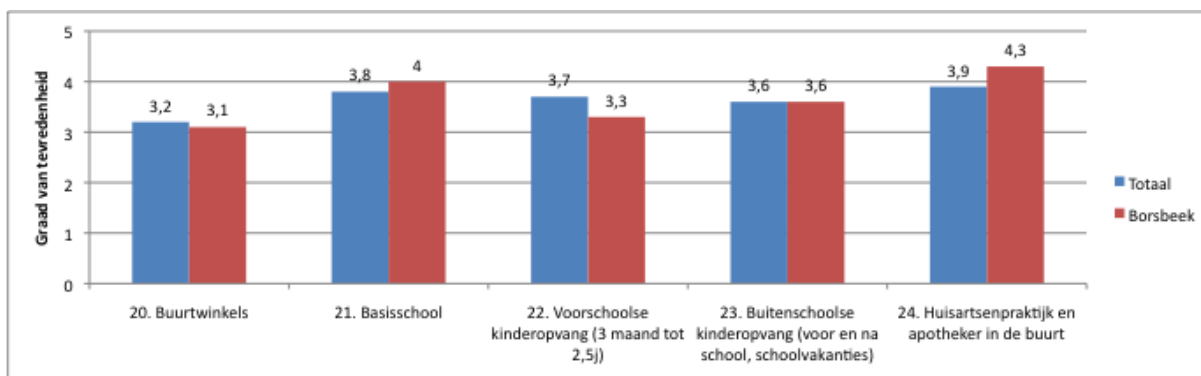
“Men zou de verkeersregels moeten naleven. Rond het rondpunt is het hier heel gevaarlijk. Het is klein, ze rijden soms langs de foute kant, dat gaat vlotter.” (R 1)

“Er zijn geen fietspaden in de Rosekapellestraat van huis naar de school en terug.” (R 40)

“De Robianostraat is een drukke straat. Borsbeek is een passeergemeente. Er zouden hiervoor alternatieven gezocht moeten worden en eventueel vluchtheuvels aangelegd worden om de snelheid te beperken of de auto's langs een alternatieve route sturen. Het fietspad is breed maar niet zo veilig als het druk is. Er zouden tussen voetpad en fietspad afbakening, vb. struikjes, zodat voetgangers niet zomaar oversteken zonder uit te kijken voor fietsers. Er moet een betere zichtbaarheid komen op het fietspad zodat afslaande auto's fietsers goed kunnen zien.” (R 6)

Voorzieningen voor ouders en kinderen

Voorzieningen voor ouders en kinderen houdt volgende punten in: buurtwinkels, een basisschool, voorschoolse kinderopvang (3 maand – 2,5 jaar), buitenschoolse kinderopvang (voor en na school, schoolvakanties) en huisartsenpraktijk en apotheker in de buurt.

Graad van tevredenheid

5 = zeer tevreden, 4 = tevreden, 3 = neutraal, 2 = ontevreden, 1 = zeer ontevreden

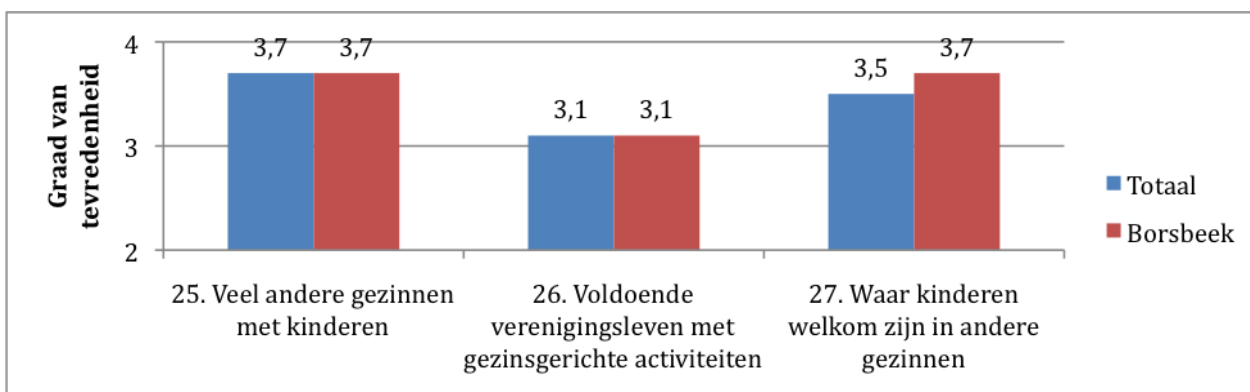
Over het algemeen zijn ouders tevreden over de voorzieningen voor hen en hun kinderen. Er is keuze uit verschillende basisscholen. Huisartsen en apothekers zijn voldoende aanwezig in de buurt. De kinderopvang scoort maar gemiddeld. Er is voldoende aanbod maar de mensen vinden de openingsuren niet uitgebreid genoeg.

“Als alleenstaande moeder zou ik zonder mijn inwonende moeder problemen hebben met de kinderopvang. Ik werk in shiften dus heb ik problemen met de openingsuren van de crèches. Ook financieel is het niet haalbaar.”
(R 4)

“Basisschool is heel oud. Ze wordt niet vernieuwd en is niet in goede staat. Belangrijk voor veiligheid kinderen.”
(R 6)

Contact met andere gezinnen

Contact met andere gezinnen houdt volgende punten in: veel andere gezinnen met kinderen, voldoende verenigingsleven met gezinsgerichte activiteiten en waar kinderen welkom zijn in andere gezinnen.

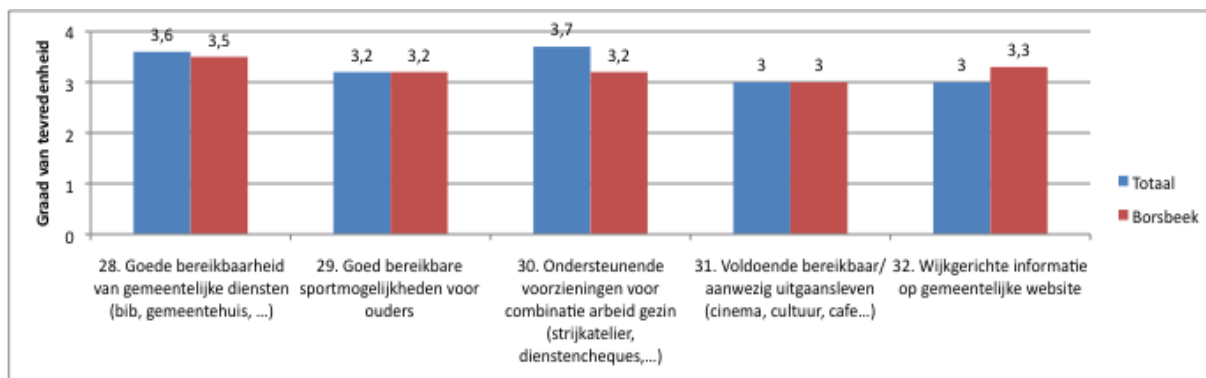
Graad van tevredenheid

5 = zeer tevreden, 4 = tevreden, 3 = neutraal, 2 = ontevreden, 1 = zeer ontevreden

Contacten met andere gezinnen worden als voldoende beschouwd maar niet als noodzakelijk voor de gezinsvriendelijkheid van de wijk.

Voorzieningen voor ouders

Voorzieningen voor ouders betreft volgende punten: goede bereikbaarheid van gemeentelijke diensten (bib, gemeentehuis,...), goede bereikbare sportmogelijkheden voor ouders, ondersteunende voorzieningen voor combinatie arbeid gezin (strijkateliers, dienstencheques,...), voldoende bereikbaar/aanwezig uitgaansleven (cinema, cultuur, café,...) en wijkgerichte informatie op de gemeentelijke website.

Graad van tevredenheid

5 = zeer tevreden, 4 = tevreden, 3 = neutraal, 2 = ontevreden, 1 = zeer ontevreden

Op de voorzieningen voor ouders scoren alle punten gemiddeld. Over het algemeen zijn respondenten tevreden over gemeentelijke voorzieningen maar sommige punten zijn voor verbetering vatbaar zoals gemeentelijke info, minder lange wachtrijen en betere openingsuren voor het gemeentehuis.

“Er zijn te lange wachtrijen en het is niet duidelijk. Beter nummers trekken.” (R 40)

4.2.4 Tot slot: advies aan de gemeente

Na het bekijken van de resultaten van onze interviews in Borsbeek willen we graag aan de gemeente enkele adviezen geven hoe ze hun gemeente nog gezinsvriendelijker kunnen maken. Over het algemeen waren de gezinnen tevreden over hun wijk. Toch hebben ze verschillende punten waarbij er volgens hen nog bepaalde punten kunnen verbeterd worden.

In verband met het bestuur van Borsbeek hebben de geïnterviewden enkele bedenkingen.

“Schepenen zouden zich meer onder de bevolking moeten begeven zodat ze weten wat er in de wijken gebeurt. Zo zouden ze ook meer kunnen doen aan de vragen van bewoners.” (R 4)

Daarnaast merkte een inwoner op dat de openingsuren van het gemeentehuis zouden moeten worden uitgebreid en dat de wijkgerichte informatie zou kunnen worden uitgebreid. Ook zou het volgens deze respondent interessant zijn een cultureel centrum te openen in Borsbeek, zodat gezinnen er kunnen samenwerken. Een andere inwoner vond dat de manier van besturen aan verjonging toe was.

“Anderstaligen die Nederlands willen leren, worden naar een andere gemeente gestuurd. Dit zou ook in Borsbeek moeten georganiseerd worden.” (R 40)

Naast de adviezen voor het bestuur, werden ook opmerkingen gemaakt over de veiligheid in hun gemeente.

“In het gemeentepark mag je fietsen: dit zou niet mogen. Dit is een plaats waar kinderen eens vrij kunnen rondlopen. De gemeente kan ook nog werken aan een veiligere schoolomgeving.” (R 5)
“Het fietspad is breed maar niet zo veilig als het druk is: er zouden tussen voetpad en fietspad afbakening (vb. struikjes) moeten komen, zodat voetgangers niet zomaar oversteken zonder uit te kijken voor fietsers. Er moet een betere zichtbaarheid komen op het fietspad zodat afslaande auto's fietsers goed kunnen zien.” (R 6)

Andere ondervraagden dachten eveneens aan het veiliger maken van fietspaden en aan het aanpassen van voetpaden voor oudere mensen. Ook was er het idee een voetgangersoversteekplaats over of onder de Grote Baan te maken ter hoogte van Aldi. In verband met veiligheid werd ook aan de jongeren gedacht: de verlichting aan het jeugdhuis zou beter kunnen zodat jongeren en dan vooral meisjes zich er veiliger zouden kunnen voelen.

Volgens respondent 6 is de gemeente niet echt hondsvriendelijk. Voor deze ondervraagde hoort hondsvriendelijkheid ook bij een gezinsvriendelijke gemeente. Er zijn te weinig hondenweides en te weinig voorzieningen voor honden. Voor een andere ondervraagde heeft dan weer het groen in de wijk een belangrijk aandeel in de gezinsvriendelijkheid en kan de gemeente op dit gebied nog veel verbeteren.

In verband met infrastructuur vond een inwoner het spijtig dat er geen gemeentelijk zwembad is en dat het duur is om in andere gemeenten te gaan zwemmen, die enkel goedkopere tarieven hebben voor eigen inwoners. Daarnaast mogen er meer sportmogelijkheden komen. Borsbeek heeft ook geen eigen markt, wat mensen spijtig vinden.

Ook over het algemene beeld van de gemeente werden enkele opmerkingen gegeven.

“De gemeente moet een dorp blijven met huisjes en tuintjes voor gezinnen, geen slaapgemeente.” (R 39)
“Er moet een stop komen op appartementsgebouwen: Borsbeek is al vol genoeg. Het wordt met te veel mensen onleefbaar.” (R 6)

Mensen vonden ook dat er meer buurtwinkels opnieuw opgestart moeten worden. Alle kleinere winkels sluiten en enkel banken of kappers komen er bij.

Ook geluidsoverlast was een probleem in de gemeente. Een inwoner gaf aan last te hebben van regelmatige nachtelijke overlast van sirenes van hulpdiensten. Ook aan het lawaai op het vliegveld wordt weinig gedaan en er wordt weinig informatie over gegeven. In het fort zijn bomen gekapt wat zorgt voor meer geluid van het vliegveld.

Een laatste punt waarop de gemeente nog aanpassingen zou kunnen doen is het feit dat Borsbeek een doorgangsgemeente is tussen verschillende omliggende gemeenten.

“Borsbeek is een passeergemeente. Er zouden alternatieven gezocht moeten worden en eventueel vluchtheuvels moeten worden aangelegd in de Robianostraat om de snelheid te beperken of de auto's langs een alternatieve route sturen.” (R 6)
“De verbinding met Lier zou niet door het centrum van Borsbeek mogen lopen.” (R 39)

De gezinnen in Borsbeek waren erg enthousiast over het idee van het onderzoek en wilden hier graag aan meewerken. Ze hopen dan ook dat de gemeente met deze praktische en concrete adviezen aan de slag kon om van hun gemeente en nog gezinsvriendelijkere gemeente te maken.

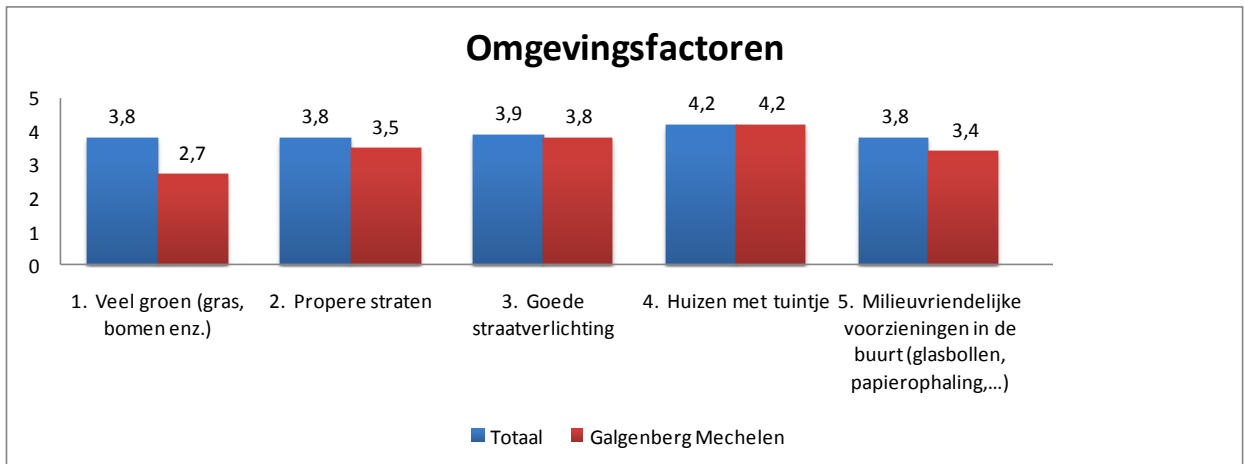
4.3 Mechelen: Galgenberg

4.3.1 Toestand van de wijk

Omgevingsfactoren

De respondenten in deze wijk geven met een score van 2.7 aan ontevreden te zijn over de groenvoorziening in hun woonomgeving.

‘Veel groen zorgt voor een mooie omgeving, dat uitnodigt om buiten te komen.’ (R. 42)
‘Groen laten! Bloembakkensysteem maar niet zoals huidige systeem van nu met telkens tijdelijke geplaatste bloembakken. Vaak stinkend.’ (R. 8)
‘Het bos laten.’ (R.22)

De helft van de respondenten geeft aan dat voor het voorzien van groen in de wijk een taak is weggelegd voor de gemeente. De respondenten scharen zich bij de vier op tien respondenten uit de hele bevraging die voorstellen doen over dit item. 'Veel groen' staat op 4 in de lijst van adviezen aan de gemeente.

Over de netheid van de straten, de straatverlichting en milieuvriendelijke voorzieningen laten ze zich gemiddeld op een tevreden neutrale manier uit.

Toch zien de respondenten verbeteringen mogelijk. Ze adviseren de gemeente: huishoudelijk GFT op te laten halen, meer glasbollen te laten plaatsen en regelmatig te laten ledigen, een hondenweide in te richten

Respondenten verwoordden het zo:

'Meer glasbollen en groenophaling, ook voor huishoudelijk GFT' (R. 21)

'Meer leeghalen van de glasbol.' (R. 45)

'Hondenweide: Zodat je niet moet opkuisen wat er voor je deur komt te liggen!' (R.8)

Om het zwerfvuil aan te pakken kijken de respondenten vooral naar de scholen in de wijk.

Een respondent verwoordt het zo:

'Vuil op straat aanpakken: o.a. veel door schoolgaande kinderen, dus bijvoorbeeld via scholen aankarten, en vuilniszakken plaatsen.' (R. 8)

Met de adviezen aan de gemeente over netheid in de straten en de groenvoorziening in de woonomgeving staan de respondenten uit deze wijk niet alleen. Vier op tien respondenten in deze bevraging stippen deze items aan. 'Propere straten' staat op 7 genoteerd in de overzichtslijst van de adviezen, 'milieuvriendelijke voorzieningen' op 14.

Uit de score 4.2 blijkt tevredenheid met een 'huis met een tuintje', een ander item binnen dit thema.

'Tevreden, vooral gezien de stedelijke ligging.' (R.9)

De respondenten uit deze wijk scoren in dezelfde grootorde voor de items van het thema "Omgevingsfactoren" als alle andere respondenten in deze bevraging.

Sociaal netwerk

De wijk Galgenberg haalt op de bevestigingen rond 'controle op straat door andere ouders' en 'hinder van andere buurtbewoners' bijna dezelfde scores als de gemiddelde cijfers. De respondenten vinden ook niet dat de gemeente hiervoor bijkomende inspanningen moeten leveren.

Als het gaat over contacten tussen buurtbewoners vinden de respondenten wel dat er ruimte is voor verbetering. De score voor de wijk ligt iets onder het gemiddelde. Sommige respondenten verwoorden het zo:

'Zonder contacten tussen burenen leef je geïsoleerd. Met een goed contact kan je beter op elkaar inspelen, kan je al eens beroep doen op elkaar.' (R. 9)

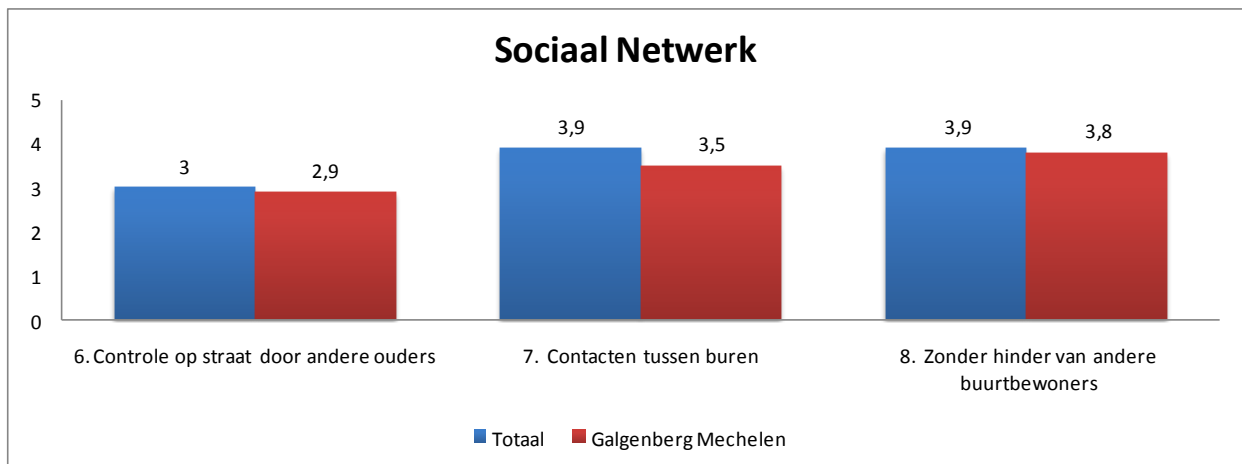
'Goede burenen geeft sociale controle en hulp (van ei uitleenen tot werk uitvoeren)' (R. 7).

30 % van de respondenten vindt het de taak van de stad om hier voor vooruitgang te zorgen. Enkele voorstellen:

'Grotere ondersteuning van buurtfeesten' (R. 42)

'Aanmoedigen van wijkfeesten en buurtactiviteiten' (R. 21)

'Proberen heropstarten van de geburenkring' (R. 17)

Activiteiten voor kinderen en jongeren

De respondenten van wijk Galgenberg geven een gemiddelde score aan speeltuinen voor kleine kinderen. Toch vindt de meerderheid dat de gemeente hiervoor inspanningen moet leveren (70%). Uit de voorstellen van de respondenten blijkt dat vooral het onderhouden van speeltuinen een werkpunt is:

'Bestaande speeltuinen onderhouden' (R. 45)

'Onderhouden van speeltuinen' (R. 44)

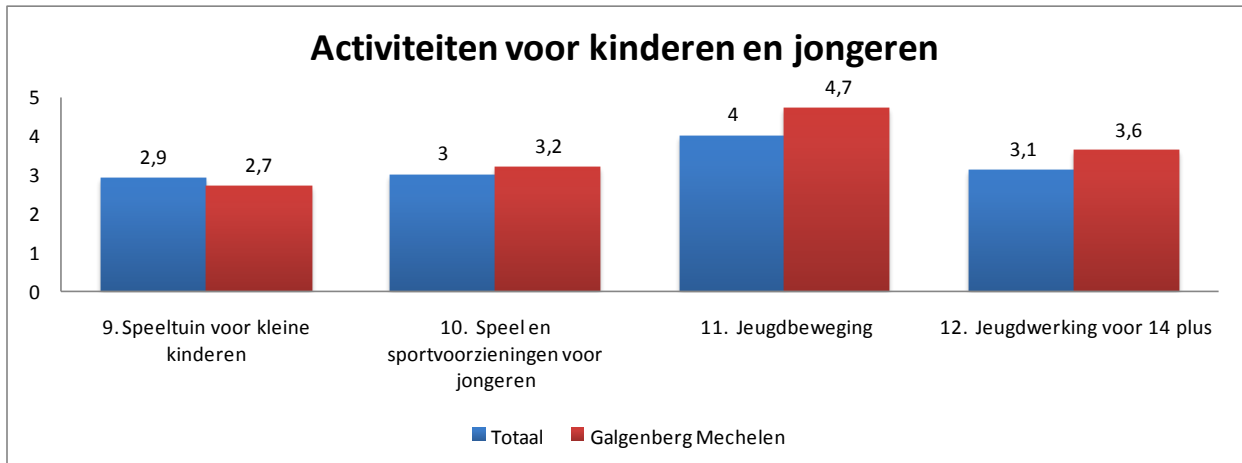
De speel- en sportvoorzieningen scoren dan weer lichtjes boven het gemiddelde. Wat hier opvalt is dat 40% van de respondenten van de stad verwacht hier toch aan te werken, maar geen voorstellen formuleert.

Wat ook opvalt bij de bevestigingen is dat de jeugdbeweging en de jeugdwerking voor 14+ ver boven het gemiddelde scoort.

Enkele respondenten verwoorden het aldus:

'Jeugdbeweging, op gezonde manier ontspannen, spelen, sociale contacten en zelfstandigheden ontwikkelen' (R. 21)

'Voorkomen dat kinderen doelloos op straat hangen of vervelen tijdens vakanties' (R.21)

Toch vindt 20% van de respondenten dat de stad van grotere betekenis moet worden voor de jeugdbeweging, en zelfs 40% voor de jeugdwerking 14+. Enkele voorstellen:

'Meer initiatieven voor sport en spel – meer initiatieven (bekend maken) voor 14+' (R. 21)
'Jeugdbeweging: gemeente mag altijd sponsoren, of grond ter beschikking stellen' (R. 9)
'Begeleiden van pubers in de wijk (drugpreventie)' (R. 44)
'Aanmoedigen om allochtonen in het verenigingsleven te betrekken vanuit de verenigingen zelf (bv scouts); aanmoedigen taaloverschrijdend werken' (R. 21)

Vervoersmogelijkheden

Bij het thema vervoersmogelijkheden zijn er grote verschillen in de scores tussen de items.

Item 'goede verharde voetpaden met hellend vlak' scoort slecht in deze wijk (2.7). Hierbij gaven respondenten volgende bemerkingen:

'Verharde voetpaden: waarom niet ineens afwerken? Waarom in vijf keer?' (R. 45)
'De voetpaden mogen beter aangelegd zijn' (R. 21)

Nochtans geeft slechts vier op de tien respondenten aan dat ze vinden dat de gemeente daar iets aan moet doen.

'Ruime parkeergelegenheid voor de deur' krijgt een wat betere score van 3.5, wat rond het gemiddelde van de ondervraagde wijken ligt. Respondenten hadden hierbij volgende voorstellen:

'Organiseren van beurtelings parkeren voor veiligheid' (R. 45)
'Onveilig gevoel met dubbele parkeerplaatsen – eventueel systeem beurtelings?' (R. 44)
'Kan er iets gedaan worden aan het parkeerprobleem?' (R. 22)
'Gebrek aan parkeerplaatsen begin Oude Antwerpse Baan (aan apotheker, winkel, ...)' (R. 7)

Over 'bereikbare halte openbaar vervoer in de wijk' zijn de respondenten wel positief (scoort 4.3):

'Heel goed openbaar vervoer' (R. 22)

Slechts één respondent vindt dat de gemeente er iets aan moet doen.

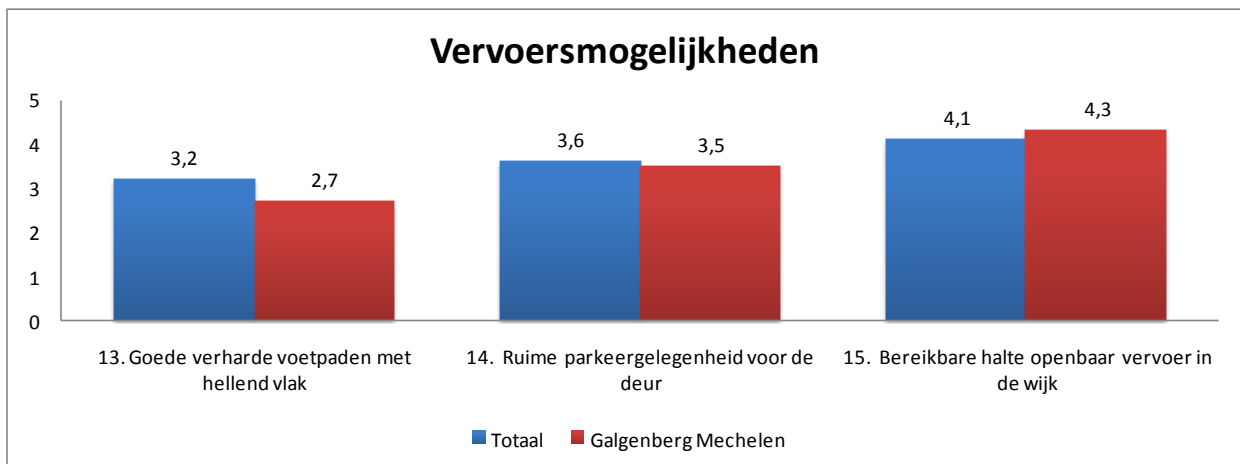
Eén respondent vermeldt dat er tevéél bussen langskomen:

'Nu wel téveel bussen, vooral tijdens de spits (12 bussen per uur!).' (R. 8)

Volgende voorstellen werden gedaan:

'Gratis openbaar vervoer voor gepensioneerden beperken, bv. tot bepaalde uren, zodat de bussen niet volzitten met gepensioneerden die (betalende!) mensen die met buggy opstappen uitkaffen, en op spitsuur klagen dat schoolgaande jongeren hun plaats niet willen opgeven.' (R. 8)

'Tegemoetkomen aan gehandicapten – de bushalte in de wijk behouden' (R. 21)

Veiligheid

Net zoals in de meeste andere wijken scoort veiligheid ook hier slecht.

Het laagst scoren 'veilige wegen en fietspaden' (2.4). Eén respondent vermeldt hierbij specifiek de schoolomgeving:

'Schoolomgeving is heel onveilig vnl. op spitsuur' (R. 22)

Negen op de tien respondenten vindt dan ook dat de gemeente iets aan veilige wegen en fietspaden moet doen. Aan voorstellen hierbij geen gebrek, vooral naar fietsveiligheid en straatinrichting toe:

'Veiliger maken van fietspaden en wegen' (R. 43)

'Aanleg fietspad achter de woonwijk, organiseren van een degelijk fietsnetwerk' (R. 45)

'Voor fietsers oplossing zoeken' (R. 42)

'Uitwerken van een veiligheidsplan voor fietsende jongeren richting stad.' (R. 17)

'Verder uitbouwen van veilige en goed verlichte fietspaden' (R. 21)

'Maken van verkeersafremmers, veilig fietspad' (R. 17)

'Zeker beginnen aan fietspaden, en bij (her)aanleg van voetpaden hellende vlakken voorzien. Gaan naar brede voet- en fietspaden en smalle autorijstroken.' (R. 9)

'Uitwerken van een gezinsvriendelijk fietsnetwerk (volgens respondent zijn er zeer gemakkelijke oplossingen).' (R. 45)

'Beurtelings parkeren' (R. 44)

'Een steek-over aan de school, beurtelings parkeren invoeren aan oude Antwerpse baan (fietspad?) alsook in de wijk om snelheid te beperken' (R. 22)
'Organiseren van beurtelings parkeren' (R. 45)
'Van Oude Antwerpse Baan en Galgenstraat éénrichtingsstraten maken: nu vrij smal, vaak blikshade, vooral bij einde van de school (iedereen wil voor de poort staan). Maar dan moet er wel ook iets anders verkeersremmend in de plaats komen.' (R. 9)
'Oude Antwerpse Baan éénrichting maken: Zou plaats geven voor bloembak hier en daar (ev. door mensen zelf te onderhouden). Zou minder slalom/file/doorrijdende bussen geven. Zou eventueel plaats geven voor fietspad, verkeersdrempels, ...' (R. 8)

Eén respondent gaf volgende tip mee:

'Fietsroutekaart helpt om gezinnen de veiligste weg te laten kiezen.' (R. 21)

De score voor het aparte item 'Beperking autosnelheid in de wijk' (2.7) ligt in lijn met het voorgaande.

'Probleem met snelheidsbeperking, er wordt geen rekening mee gehouden' (R. 22)
'Beperking autosnelheid nodig om kinderen op straat te kunnen krijgen; hier kan je geen kinderen laten buitenspelen. Vooral 's avonds een probleem (overdag minder door files)' (R. 8)

Hier vinden zeven van de tien respondenten dat de gemeente er iets aan moet doen. In de voorstellen wordt er vooral naar meer controle gevraagd:

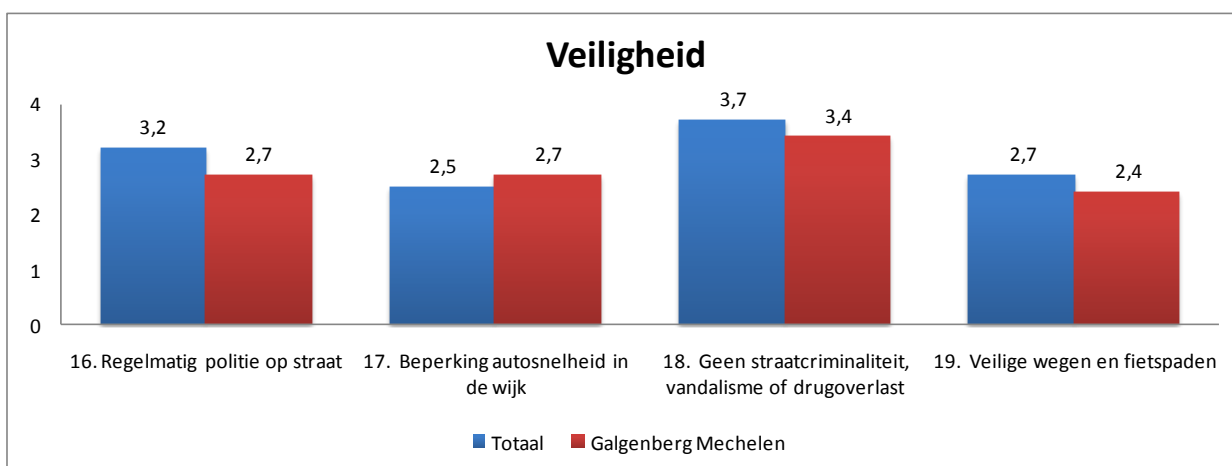
'Meer controles op snelheid in de wijk niet alleen op de steenweg' (R. 21)
'Controleren van snelheidsbeperking' (R. 45)
'Er is een beperking autosnelheid, maar er gebeurt geen controle' (R. 44)

Ook 'regelmatig politie op straat' scoort slecht. Met 2.7 scoort dit item bij deze wijk het laagst van alle bevroegde wijken. Volgende voorstellen kwamen hierbij naar boven:

'Regelmatig politie op straat om preventief ruzies te voorkomen en om beetje te zien wat er leeft in de wijk' (R. 8)
'Wijkagent die, eventueel in burger, wat vaker langskomt en oogje kan houden op snelrijden, vuilnis weggooien, ...' (R. 8)
'Politie bij begin en einde van de school (oa. school De Baan, De Holm)' (R. 9)

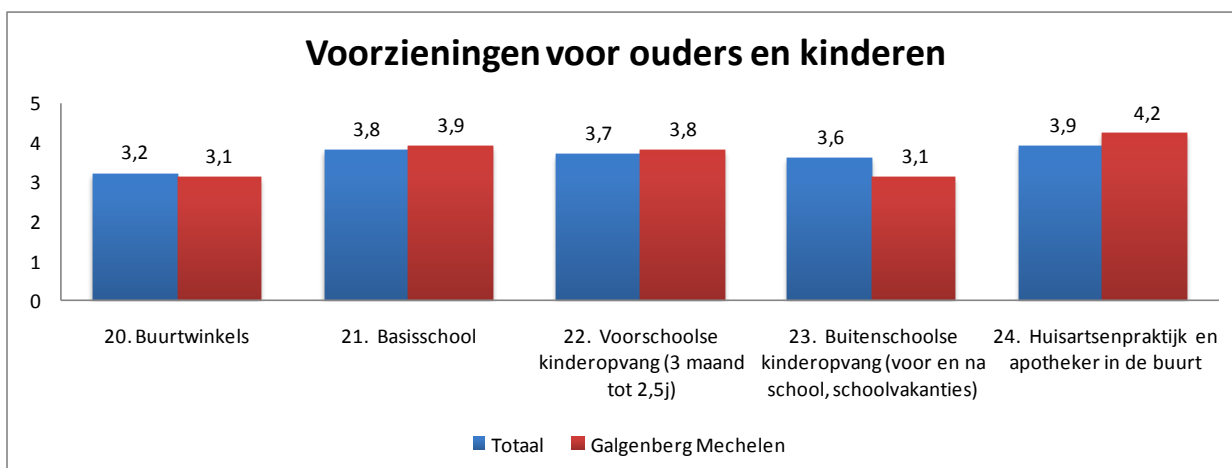
Binnen het thema 'Veiligheid' scoort item 'geen straatcriminaliteit, vandalisme of drugoverlast' nog het best, met een score van 3.4. Eén respondent geeft hierover de volgende opmerking:

'Klein vandalisme is recent aan het stijgen. Is heel spijtig want naar kinderen toe geen schoon beeld van maatschappij. Op de duur begin je jezelf op te sluiten en dat is ook spijtig.' (R. 8)

Voorzieningen voor ouders en kinderen

De resultaten van de vragen rond 'buurtwinkels', 'basisschool' en 'voorschoolse kinderopvang' zijn gemiddeld voor de wijk Galgenberg. Slechts één respondent vindt dat de stad hieraan moet werken, zonder zelf voorstellen te formuleren.

'Buitenschoolse opvang' scoort lager dan het gemiddelde...

'Veel te weinig buitenschoolse opvang voor tweeverdieners' (R. 21)

Twintig procent van de respondenten vindt dan ook dat hieraan de stad wel aan kan werken. Eén verwoordt het zo:

'Extra plaatsen voor kinderen van 3 maanden tot 2,5 jaar en buitenschoolse opvang, meer toegankelijk voor tweeverdieners' (R. 21)

De score bij item 'huisartsenpraktijk en apothekers in de buurt' ligt dan weer hoger dan het gemiddelde. Eén respondent gaf volgende reactie:

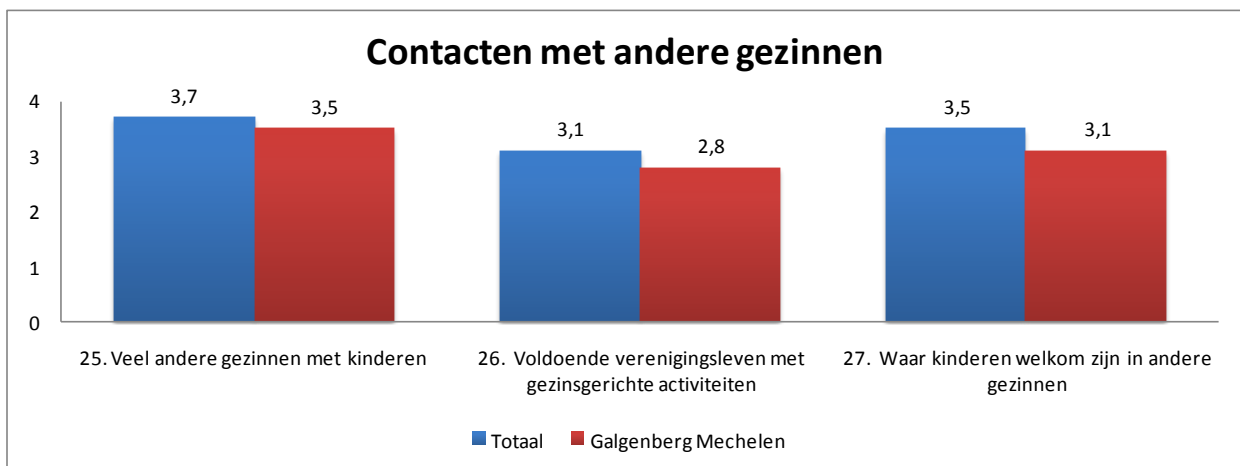
'Huisartsen: geen probleem, maar apotheek: geen parkeerplaats en moeilijk bereikbaar' (R. 7)

Contacten met andere gezinnen

Hoewel wijk Galgenberg voor de thema's 'veel andere gezinnen met kinderen' en 'waar kinderen welkom zijn in andere gezinnen' onder het gemiddelde scoort, vinden de respondenten niet dat de gemeente hieraan iets moet doen.

Voor het thema 'voldoende verenigingsleven met gezinsgerichte activiteiten' is dit anders. Dit thema scoort ook onder het gemiddelde, slechts 50 % van de respondenten ziet de stad Mechelen als ideale partner om hier vooruitgang in te boeken.

'Grotere ondersteuning van buurtactiviteiten' (R. 42)
'Aanmoedigen van wijkfeesten en rommelmarkten' (R. 22)
'Heropstarten van geburenkring' (R. 17)

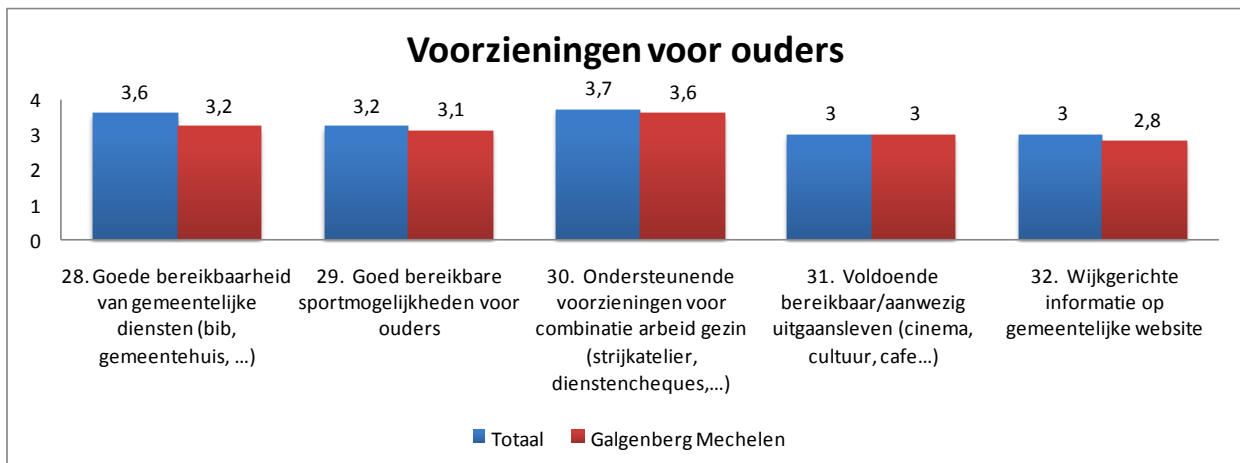

Voorzieningen voor ouders

Enkele van de bevroegde thema's scores voor wijk Galgenberg op het gemiddelde. Zo moet de stad volgens de respondenten niets extra doen voor bereikbare sportmogelijkheden voor ouders, ondersteunende voorzieningen voor combinatie arbeid-gezin en het uitgaansleven.

Goede bereikbaarheid van gemeentelijke diensten en wijkgerichte info op de stedelijke site scoren iets lager dan het gemiddelde. Respondenten geven hiervoor de volgende voorstellen:

'Openingsuren ook buiten de kantooruren – opstarten van wijkgerichte info op gemeentelijke site! Ook van activiteiten in de buurt.' (R. 21)

Algemeen

Bij de algemene opmerkingen gaven een aantal respondenten volgende feedback:

'In het algemeen best wel tevreden: kort bij de stad en toch rustig. Nemen het er dan maar bij dat het huis wat te klein is. Maar weten in de buurt ook wel van andere situaties. Hebben zelf veel geluk met de burens' (R. 9)
'Gemeente is goed bezig - laatste jaren duidelijk verbetering' (R. 7)
'Blijf werken aan het verbeteren van het stadleven! De laatste tien jaar is er veel verbeterd' (R. 21)

4.3.2 Conclusies

De respondenten van wijk Galgenberg vinden de items 'veel groen', 'milieuvriendelijke voorzieningen', 'veilige wegen en fietspaden' en 'contacten tussen buurtbewoners' cruciaal om te bepalen of een wijk gezinsvriendelijk is of niet. Net op die items scoort de wijk Galgenberg niet zo hoog. Daarom vinden de respondenten dat hier de taken van de stad liggen. De helft van de ondervraagden vindt dat de stad meer inspanningen moet leveren om een groenere omgeving te creëren.

Ook de ophaling van het huisvuil kan verbeterd worden. Zo wijzen de respondenten erop dat er op dit moment geen ophaling is van huishoudelijk GFT. Er is ook een gemis van een hondenwei in de buurt. Dit zijn allemaal zaken waarin de stad een bepalende rol kan spelen.

Vooraf in het item 'veilige wegen en fietspaden' hebben de respondenten van wijk Galgenberg zich laten gaan. Ze stellen een heleboel wijzigingen voor, die voor hen de wijk gezinsvriendelijker zouden maken.

Ook de items 'speeltuinen voor kleine kinderen' en 'regelmatig politie op straat' scoren laag, maar zijn volgens de respondenten niet de items die een wijk gezinsvriendelijker maken. Toch willen ze hier ook meegeven dat dit voor de stad maar een kleine moeite is om een aanzienlijke verbetering te realiseren.

4.4 Mechelen: Otterbeek

4.4.1 Toestand wijk Otterbeek (Mechelen)

De gemiddelde leeftijd van de respondenten in de wijk Otterbeek is 37 jaar, onze respondent is meestal een moeder, het betreffen bijna allemaal tweeoudergezinnen, het gemiddelde aantal kinderen is drie, de gemiddelde leeftijd van de thuiswonende kinderen is meestal onder de twaalf jaar. De woning is dikwijls een huurwoning en rijhuis (allemaal met een eigen tuintje), gemiddeld wonen ze er al zeven jaar.

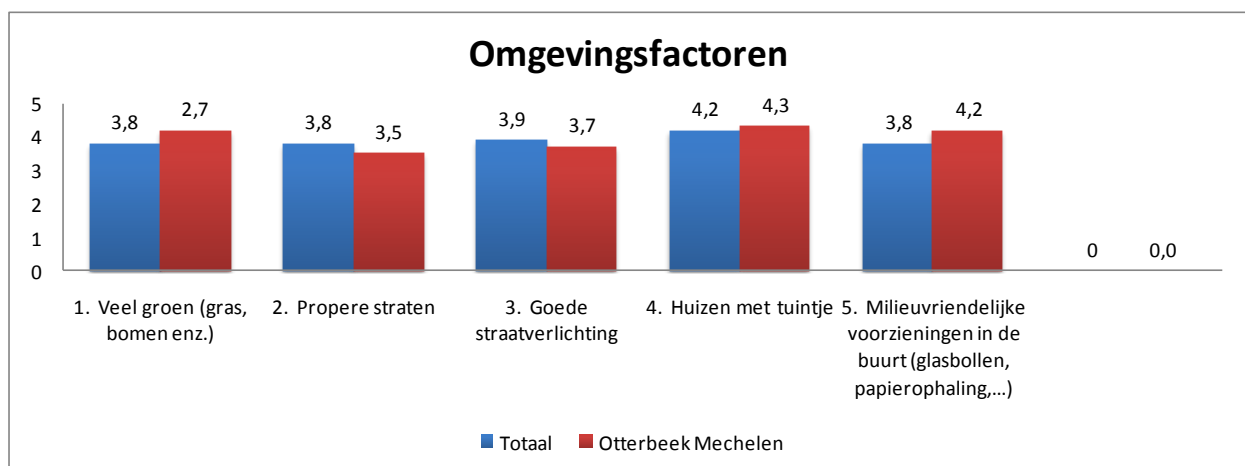
Wijk Otterbeek haalt een algemene score van 3,4 op 5. Dit vertaalt zich in 'neutraal'.

In de top drie van belangrijkheid werd voornamelijk de veiligheid aangeduid. Op de tweede plaats kwam het thema voorzieningen voor ouders en kinderen. Op de derde plaats kwam het thema activiteiten voor kinderen.

Gemiddeld gezien zijn de mensen in deze wijk het meest tevreden van de omgevingsfactoren (met een gemiddelde van 4,0 wat zich vertaalt in 'tevreden'). Het minst tevreden zijn ze over de veiligheid (met een gemiddelde van 2,8 wat staat voor 'neutraal').

Omgevingsfactoren

De respondenten zijn gemiddeld tevreden over de thema's 'Propere straten' en 'Goede straatverlichting' met een score van respectievelijk 3.4 en 3.7.

Eén respondent antwoordt:

'Buren trachten tegeltuintjes te maken, wat positief is. Maar de straten liggen er vaak vuil bij. Een bewoner heeft een vuilniszak in de straat opgehangen zodat men het vuil hierin kan deponeren i.p.v. op straat te gooien' (R. 18)
'Een andere respondent klaagt over te veel hondenpoep in de straat' (R.11)

Sommige respondenten zijn wat bezorgd om de komst van een nieuw ziekenhuis in hun achtertuin:

'Er komt achter de tuin een ziekenhuis op termijn, we zullen een stukje groen missen. Lig er nog niet wakker van' (R.19)

Wat betreft 'Veel groen (gras, bomen enz.)' (4.2), 'Huizen met tuintje' (4.3) en 'Milieuvriendelijke voorzieningen in de buurt (glasbollen, papierophaling...)' (4.2), scoren ze meer dan tevreden, hetgeen de tweede beste quotering is van alle ondervraagde wijken.

De meeste huizen hebben een tuin, en dat vinden veel gezinnen belangrijk:

*'Vooral als je in de stad woont, zodat de kinderen buiten kunnen en buitenlucht hebben (R.14)
'De kinderen spelen in de tuin; als er familie op bezoek komt '(R.12)
'We wonen hier graag! '(R.18)*

Wat betreft 'Milieuvriendelijke voorzieningen' geeft één respondent de volgende commentaar:

'Gezonder, respect voor milieu leren aan kinderen '(R.10)

Over de vraag of de gemeente hier iets aan kan doen:

'Laat het groen ophalen! Waarom betalen in een containerpark? Men gaat zo terug sluikstorten. '(R.20)

En over 'Veel groen (gras, bomen, enz.):'

'Er mag meer groen zijn voor/in de stad '(R.14)

In deze wijk wonen enkele respondenten in een huurwoning van de MGW (Mechelse Goedkope Woning). Velen hebben klachten over hun woning. Ook al was dit geen rechtstreekse vraag, vinden deze respondenten het heel belangrijk om dit mee te delen:

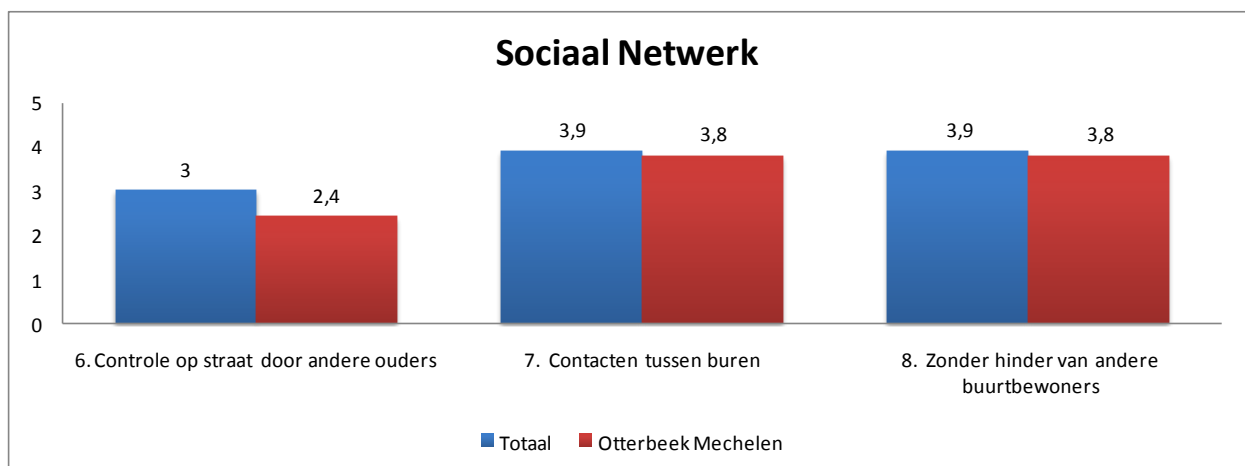
*'Schimmel in huis, te krappe huisvesting en geen centrale verwarming. MGW-woningen: toezeggingen worden uitgesteld voor uitvoering, voor ingebruikname (Vuurkruisenplein). Onderhoud van de huizen laat te wensen over '(R.11)
'Voorlopig tevreden. Enkel over de woning niet tevreden. Deze is oud, beschimmeld, dit is niet goed voor de kinderen. '(R.15)*

Als advies naar de gemeente geeft men:

'Staat van woning (MGW) laat te wensen over. Aandringen op voortmaken van renovatie. Werk maken van de sociale woningen, er zijn veel wachtenden. Er zijn erbarmelijke toestanden, huizen met schimmel '(R.13)

Sociaal netwerk

'Sociaal netwerk' haalt een gemiddelde score van 3,4. Men is tevreden over het contact met de burens en men ondervindt geen hinder van andere buurtbewoners (score 3,8). Over controle op straat door andere ouders is men echter ontevreden (2,4).

Dit thema werd door één van de respondenten als belangrijk thema opgegeven waarbij hij het volgende commentaar gaf:

'Rust.' (R. 12)

Als commentaar bij de beoordeling kregen we de volgende bemerkingen:

'Contact met de burens, brengt de plaats van het wonen mee' (R. 19)
'Weinig sociaal netwerk door allochtonen' (R.16)
'OK' (R. 13)

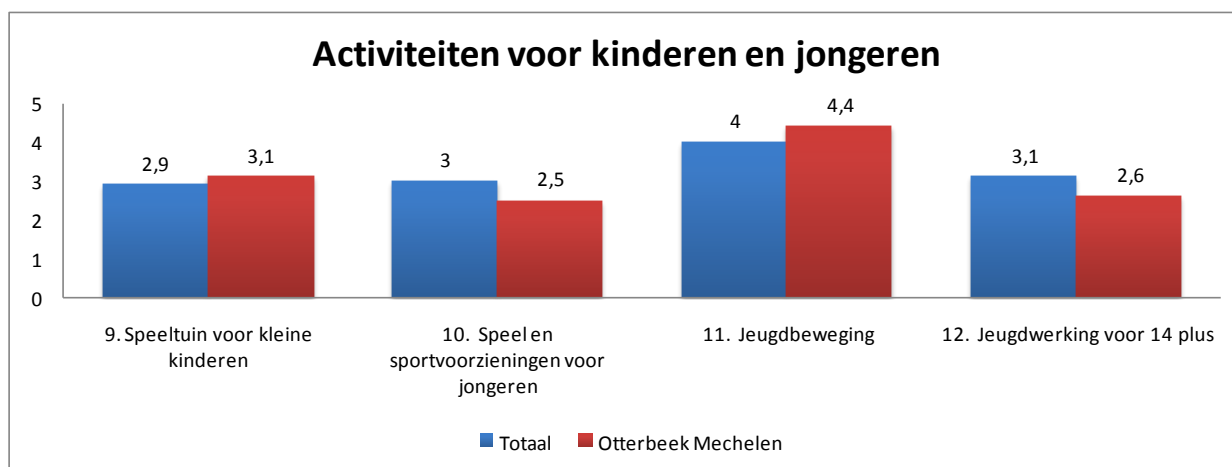
Als advies naar de gemeente gaf één van de respondenten:

'We hebben geen behoefte om aan de voorkant van het huis te leven. We hebben een grote sociale kring buiten de straat' (R. 18)

Activiteiten voor kinderen en ouders

Het thema 'Activiteiten voor kinderen en ouders' haalt voor deze wijk een score van 3,2 (neutraal). Dit is het gemiddelde voor alle wijken. De respondenten geven met een score van 4,4 aan, tevreden te zijn over de jeugdbeweging in hun wijk. Dit is een opvallend hoge score maar ook in de andere wijken is men hier tevreden over. Als reden van belangrijkheid van het thema geeft één van de respondenten voor de jeugdbeweging aan:

'Twee vriendjes, sociaal contact' (R. 20)

'Speel en sportvoorzieningen voor jongeren' haalt slechts een score van 2,5 waarmee de respondenten laten merken nogal ontevreden te zijn. Dit is een ruim verschil met bvb. de Stationswijk van Herzele die hier een score 4 (of tevreden) noteert. Een aantal respondenten geven de volgende bemerkingen bij hun beoordeling:

'Jeugdwerking voor 14+ is er niet! Buiten jeugdbeweging, geen nood aan' (R. 20)
'Is aanwezig maar niet te gebruiken door drugsdealers en allochtonen' (R. 18)
'Niets voorhanden buiten de kinderwerking' (R. 16)

Volgende voorstellen werden gedaan:

'Ze mogen wat meer geld steken in de uitwerking van de jeugdbeweging of de jeugdwerking +14' (R. 14)

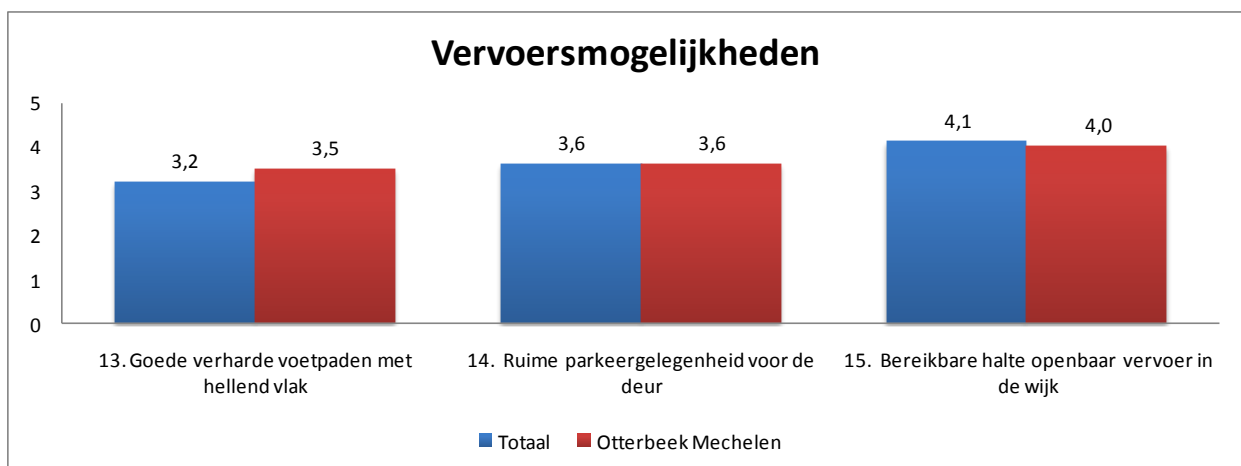
'Infrastructuur van het gebouw waar kinderopvang is gevestigd moet verbeterd worden' (R. 11)

Als advies naar de gemeente werd gegeven:

*'Meer inzet voor kinderen, nood aan een wijkhuis waar je met vragen en dergelijke terecht kan' (R. 16)
'Jongeren meer stimuleren naar bv het onderwijs, werk en sport toegankelijker maken' (R. 14)*

Vervoersmogelijkheden

Wanneer we de resultaten bekijken in verband met vervoersmogelijkheden kunnen we stellen dat de respondenten vrij tevreden zijn. 'Bereikbaarheid van een halte voor het openbaar vervoer' scoort met 4.0 erg hoog op dit onderdeel. Er is een goede verbinding, maar de uren zijn niet altijd goed gekozen. Soms rijden de bussen overbodig in de buurt maar tijdens de piekmomenten van de schoolgaande jeugd zijn er daartegenover te weinig. Ook op latere tijdstippen zijn er geen bussen meer beschikbaar.

'Openbaar vervoer tijdens de week om de tien minuten, op zondag pas om het uur' (R. 16)

'Aantal bussen doet overbodig de buurt aan: verspilling, milieubelastend. Liefst meer bussen rond piekmomenten, start en einde van de schooluren. Bus ook na 21uur.' (R.10)

Ook hun tevredenheid over de 'Verharde voetpaden met hellend vlak' (3.5) en de 'Ruime parkeergelegenheid voor de deur' (3.6) scoren meer dan behoorlijk. Toch is dit niet voor iedere respondent uit deze wijk hetzelfde:

'Parkeergelegenheid voor de deur. Misschien bewonerskaarten. We moeten veel te ver van de deur parkeren. Dit omwille van de vele cafés in de buurt.' (R. 14)

'Parkeerruimte geeft soms conflicten; beter ieder een vaste parkeerruimte.' (R.10)

'Voetpaden in eigen straat, is beloofd bij elke verkiezing, maar er wordt niets gedaan' (R. 20)

Toch kunnen we stellen dat de wijk Otterbeek gemiddeld scoort op vervoersmogelijkheden wanneer we vergelijken met alle andere bevroegde wijken.

Veiligheid

Wanneer we het thema veiligheid aankaarten gaat de score duidelijk naar beneden. Laat dit nu net het gevoeligste thema onder alle bevroegde respondenten zijn. Buiten regelmatig politie op straat komen de andere drie subthema's het meest voor in de topdrie van gezinsvriendelijke thema's.

'Regelmatig politie op straat' krijgt een 3.2. Dit subthema sluit eveneens aan bij de andere ondervraagde wijken en geeft een gemiddelde score weer.

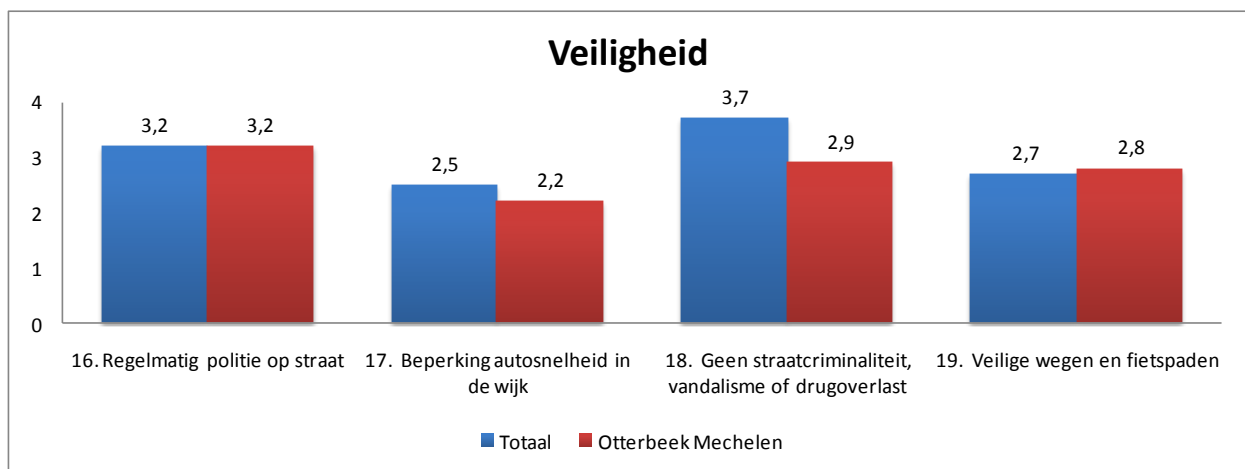
Toch vinden sommige respondenten dat dit te weinig gebeurt:

'Eénmaal is te weinig op dit moment. Wijk inbraakgevoelig op dit moment; politie noodzakelijk. Politie zorgt voor rust in de ruime omgeving' (R. 13)

'Heel erg ontevreden door vandalisme, politie rijdt niet regelmatig rond' (R. 18)

Ook hier hebben de respondenten een goede raad voor het stadsbestuur: Meer toezicht op straat door de politie. Soms foute aanpak:

'Twee Marokkanen staan op het midden van de straat te praten (in hun auto) en de politieagenten durven niets te ondernemen. Zoontje lacht naar vrouw, hij is uitgelaten. Het kind wordt hiervoor berispt door politie' (R. 18)

Subthema 'Geen straatcriminaliteit, vandalisme of overlast' gaat naar een 2.9

'Vanaf twaalf jaar: kinderen buitenshuis, zonder directe controle van de ouders, confrontatie met delinquentie jongeren, geeft kans op negatieve beïnvloeding' (R. 10)

'Voor jongeren mag er iets meer gedaan worden, verlichting, veiligheid aan perron M (plaatselijke club)' (R. 14)

'Heel ontevreden door vandalisme, politie rijdt niet regelmatig rond.' (R. 18)

'In de buurt dat er geen criminaliteit is & een (speel)plaats voor de kinderen' (R.15)

Het subthema 'Beperking autosnelheid in de wijk' blijkt ook een doorn in het oog te zijn. De score van 2.2 voor deze wijk is de laagste van alle ondervraagde wijken.

'Bestuurders houden er zich niet aan, geen controle' (R. 13)

Het grote en misschien wel belangrijkste onderdeel van veiligheid is de aanwezigheid van 'Veilige wegen en fietspaden'. Hier scoort de desbetreffende wijk op gemiddeld niveau met 2.8

De gemeente kan hier zeker te luisteren gaan bij de bewoners zelf. Daar dezen gebruik maken van de infrastructuur kennen zij de zwakke plekken qua veiligheid het best.

'Fiets zelf naar het werk. Denk aan de kinderen. Jongste moet volgend jaar met de fiets naar school. Hou mijn hart vast. We stippelen de veiligste route uit met verkeerslichten aan oversteekplaatsen. Bang voor ongevallen.' (R. 18)

'We wonen aan het zwartste punt van Vlaanderen. Opgroeiende kinderen die met de fiets rijden. Vandaar belangrijk. Kruispunt komt meer dan ons lief is in de krant. Er wordt aan gewerkt.' (R.19).

'Met een gerust gevoel de kinderen op straat laten, ontplooiing, zelfstandigheid. Vriendjes, sociaal contact. Sociaal contact is gekoppeld aan de basisschool. Veilig op pad, niet steeds met de wagen. Zo hangen al deze thema's aan elkaar vindt ' (R. 20).

'Scheiding tussen "chique" buurt en woonwijk MGW opheffen! Er is slecht één in- en uitgang van de wijk Otterbeek. Vraagteken over veiligheid o.a. dringend ziekenvervoer. Het geeft een getto-gevoel, elektriciteitsdoosjes (kabeltjes) zijn niet kinderbekend. Maar ook bij sneeuw en ijzel. We zijn als laatste aan de beurt.' (R.10)

'Veilige wegen en vooral fietspaden vernieuwen/aanleggen, ook op Liersesteenweg.' (R. 20)

Voorzieningen voor ouders en kinderen

Het thema 'Voorzieningen voor ouders en kinderen' haalde een gemiddelde score van 3,1 (neutraal). Dit ligt lager dan in de andere bevroegde wijken. Dit thema werd in de top drie van belangrijkheid opgenomen. Op de vraag waarom ze dit thema zo belangrijk vonden werden de volgende antwoorden gegeven:

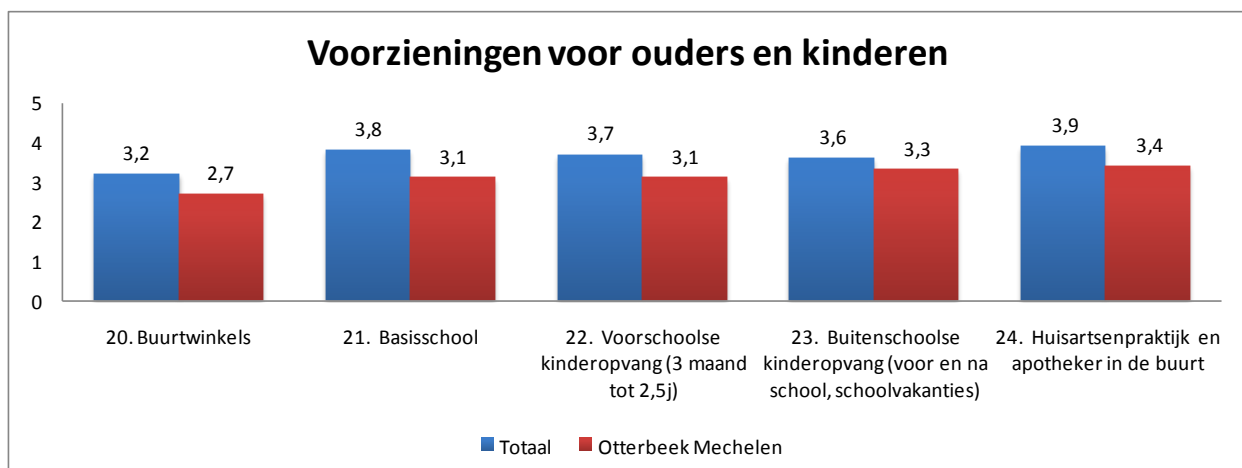
'Sociaal contact is gekoppeld aan de basisschool' (R. 20)

'Belangrijk dat de kinderen naar een goede school kunnen gaan' (R. 15)

'Vooral wanneer je in de stad woont is het belangrijk voor de kinderopvang' (R. 14)

Subthema 'Basisschool kort bij huis':

'Vlug contact tussen huis en school - controle op de kinderen - ouderlijke verantwoordelijkheid voor kinderen' (R. 11)

Op de vraag naar 'Buurtwinkels' waren de antwoorden erg uiteenlopend. Sommige respondenten waren hier heel tevreden over, andere zeer ontevreden, wat uiteindelijk een neutrale score gaf. Eén van de respondenten geeft aan:

'Een winkel voor dagelijkse dingen o.a. een bakker ontbreekt' (R. 10)

Een andere respondent geeft volgende suggestie:

'Apotheker noodzakelijk voor ouderen' (R. 13)

Qua scholen scoort deze wijk opmerkelijk slechter. Ze behaalt slechts een score 3,1 (neutraal) terwijl de andere wijken hierover tevreden zijn.

'Voorschoolse kinderopvang en buitenschoolse kinderopvang in buurgemeente St.-Katelijne-Waver.

Volgende voorstellen werden gesuggereerd:

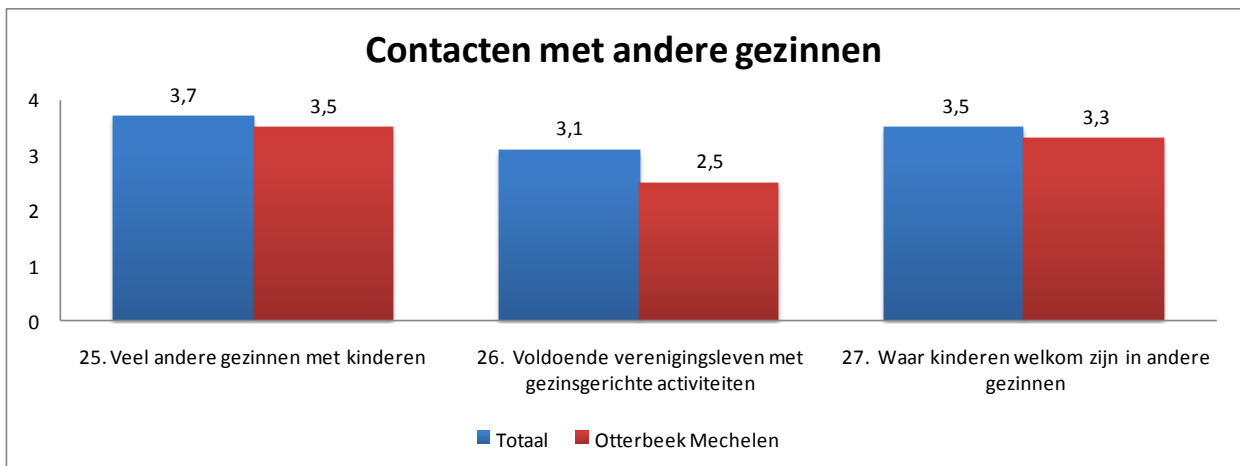
*'Mini-crèche in de buurt nodig, naast onthaalouders, voor ouders met vroege en late uren '(R. 10)
'Meer activiteiten na school, in de vakantiedagen '(R. 10)*

Contacten met andere gezinnen

'Contacten met andere gezinnen' haalt een gemiddelde score van 3,1 (neutraal). Voornamelijk het punt 'Voldoende verenigingsleven' haalt een lage score (2,5), lager ook dan in andere wijken. Op de vraag 'Waar kinderen welkom zijn in andere gezinnen' is door één respondent geantwoord:

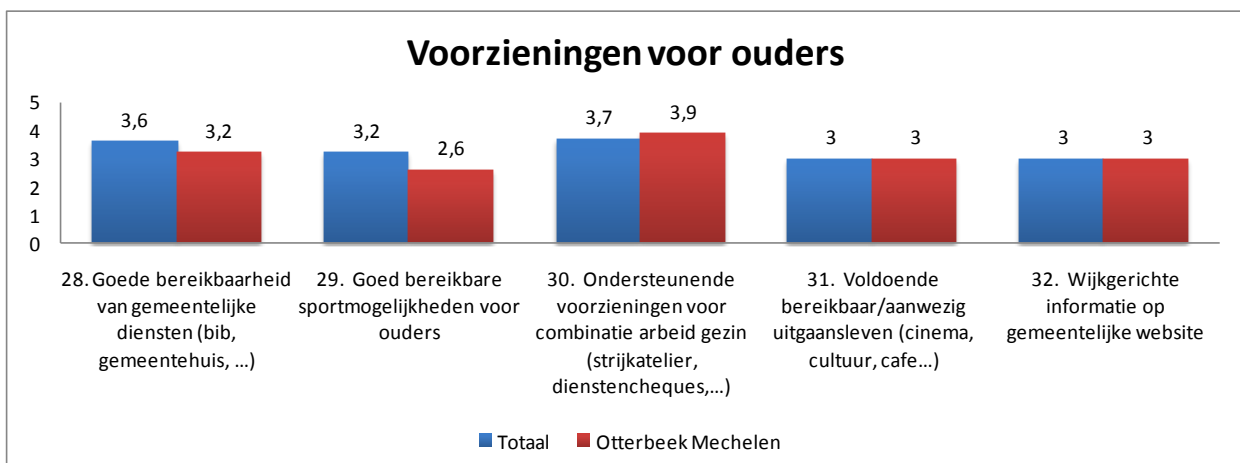
'Sommige gezinnen willen dit niet, ze denken dat er geprofiteerd kan worden, andere doen dit spontaan (resp 10)

Kinderen voelen zich blijkbaar niet bijzonder welkom in andere gezinnen.

Voorzieningen voor ouders

Het thema 'Voorzieningen voor ouders' haalt een gemiddelde score van 3,1 (neutraal). Voor de overige wijken is dit eveneens 'neutraal'. Men is wel tevreden over de 'Ondersteunende voorzieningen voor combinatie arbeid-gezin'.

Eén van de respondenten geeft het volgende aan:

'Infoblaadjes in de bus van de buurt en de stad' (R. 18)

Eén van de respondenten geeft volgend voorstel:

'Voor de jongeren mag er iets meer gedaan worden, verlichting, veiligheid aan perron M (plaatselijke club)' (R. 14)

Algemeen

Verder hebben we nog meer algemene opmerkingen gekregen van de bewoners van wijk Otterbeek Nadat de bevraging was afgesloten werd nog even nagepraat.

Voelt ze vernederd door de paaltjes die de wijk afscheidt van het 'dure' deel van de straat. Deze paaltjes worden losgeschroefd om de vuilkar door te laten en dan vlug teruggeplaatst.' (R.10)

Verder waren er nog opmerkingen zoals:

'De lijst is vrij volledig (R.16)

'De vragenlijst was vrij omvattend. Oké! Toch Mechelen is snelst groeiende gemeente wat dan ook weer voordelen heeft voor de jeugd later. Geeft mogelijkheden. Maar ook jobs zijn hier hard gegroeid.' (R. 19)

'Iedereen is zo bezig met zichzelf en zijn werk. Onze stad doet veel voor zijn inwoners, het is een aantrekkelijke stad maar de prijzen liggen hier hoog.' (R.14)

'Je weet waar je woont, waar je voor gekozen hebt. Woonde vroeger in Mechelen-Zuid rechtover een productiebedrijf. Dat is een eigen keuze. Ik heb nooit geklaagd, je weet dat op voorhand. Toekomst: bouw van een ziekenhuis achter ons huis. We zullen een stukje groen missen. Lig er nog niet van wakker. Verdraagzaamheid!.' (R.19)

'We wonen hier graag.' (R. 18)

'Verder doen zoals ze bezig zijn.' (R.20)

En als laatste een mooie afsluiter:

'We zijn vanuit de woestijn richting oase aan het gaan. De laatste zes à zeven jaar is er een nieuwe tendens ingezet. Dit beleid verder zetten, ze zijn goed bezig.' (R.19)

4.4.2 Conclusies

Voor vrijwel alle ouders is een goede basisschool in de omgeving belangrijk. De meeste bevroegde gezinnen hebben ook lagere school kinderen. Er is nood aan een mini-crèche in de buurt, onthaalouders voor vroege en late uren alsook meer buitenschoolse activiteiten.

Als belangrijkste thema waar de gemeente iets aan moet doen werd voor deze wijk *beperking autosnelheid in de wijk* aangegeven. Blijkbaar houden bestuurders zich niet aan de snelheidsbeperkingen.

Ook veilige wegen en fietspaden worden dikwijls vermeld. De bevroegden vinden het belangrijk dat hun kinderen zich autonoom en veilig kunnen verplaatsen.

Als aanbeveling naar de gemeente werd geformuleerd: veilige wegen, vooral fietswegen en aanwezigheid voetpad. Eveneens straatcriminaliteit dient aangepakt te worden.

Op het gebied van veiligheid heeft de gemeente blijkbaar nog heel wat werk.

4.5 Herzele: Speteveld

4.5.1 Profiel van onze respondenten

In de wijk Speteveld interviewden we 10 gezinnen, meerbepaald 2 vaders en 8 moeders. Hun leeftijd varieert van 34 tot 46 jaar (gemiddeld 40.6 jaar).

Binnen die groep waren 2 alleenstaande respondenten, de overige 8 leven samen als koppel.

De gezinnen hebben gemiddeld 1.4 kinderen, die op 1 kind na, nog allemaal thuis wonen.

90% van onze gezinnen is eigenaar van zijn woning.

4.5.2 Wat verstaan de gezinnen uit de wijk Speteveld onder gezinsvriendelijkheid en hoe quoteren ze hun eigen wijk?

Omgevingsfactoren

Onze residenten achten veel groen (gras, bomen, enz) belangrijk wanneer ze spreken over gezinsvriendelijkheid. Uitgezonderd één geïnterviewde, hebben ze ook die mening over propere straten.

Over de aanwezigheid van goede straatverlichting, huizen met een tuintje en milieuvriendelijke voorzieningen, zijn de meningen verdeeld

Tevredenheid in eigen wijk

Er is een grote tevredenheid over de aanwezigheid van huizen met tuintjes in de wijk Speteveld.

De milieuvriendelijke voorzieningen scoren heel laag, in feite het laagst van alle onderzochte wijken.

Sociaal netwerk

Binnen dit thema wordt het contact met de burens als meest belangrijk aanzien. Slechts 50% van de gezinnen vindt controle op straat door andere ouders belangrijk om over gezinsvriendelijk te kunnen spreken.

Tevredenheid in eigen wijk

Alle bevroegde items over dit thema scoren conform het gemiddelde.

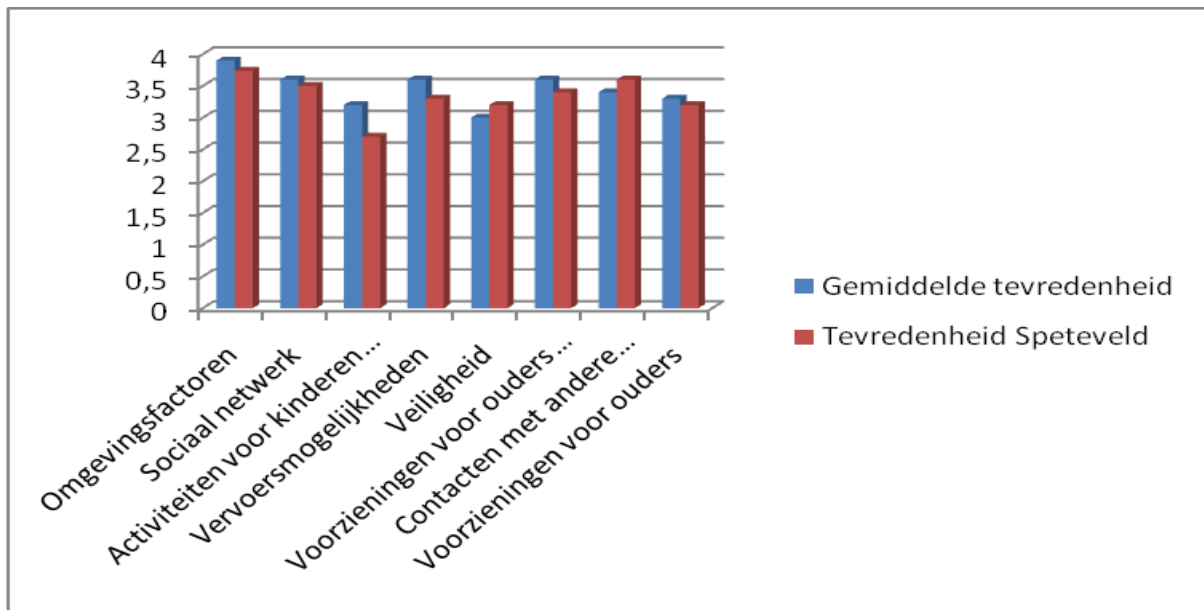
Activiteiten voor kinderen en jongeren

Uitgezonderd de jeugdwerking voor 14 plussers, vinden minder dan 70% van de bevroegde gezinnen deze items belangrijk.

Tevredenheid in eigen wijk

Over een speeltuin voor kleine kinderen is er een heel lage tevredenheid, alsook over de jeugdwerkingen.

“Er is geen speeltuin. Eigenlijk wel raar want de wijk leent zich ertoe om dat wel te hebben.” (R. 60)

Veiligheid

Alle bevroegde gezinnen vinden een beperking van de autosnelheid in de wijk waar ze wonen, alsook de afwezigheid van straatcriminaliteit, vandalisme en drugsoverlast essentieel.

Tevredenheid in eigen wijk

De Speteveldse gezinnen zijn heel tevreden over de afwezigheid van straatcriminaliteit. Ook de veiligheid van wegen en fietspaden mag op hun goedkeuring rekenen.

Op dit laatste item scoort de wijk Speteveld het hoogst van alle onderzochte wijken.

Daarentegen is er een lage tevredenheid over de beperking van de autosnelheid in hun buurt.

“Er zijn geen verkeersdrempels en er wordt snel gereden.” (R. 59)

Voorzieningen voor ouders en kinderen

Aanwezigheid van buurtwinkels wordt in deze wijk door 90% van de gezinnen als niet belangrijk aanzien.

De andere items (Basisschool, Voor- en buitenschoolse kinderopvang en een huisartsenpraktijk en apotheker in de buurt), worden telkens door de helft als belangrijk / niet belangrijk aanzien.

Tevredenheid in eigen wijk

Waar over het algemeen bij de onderzochte wijken een positiviteit heerst betreffende de aanwezigheid van een huisartsenpraktijk en apotheek in de buurt, scoort Speteveld hier eerder laag.

Contacten met andere gezinnen

Vooral een wijk waar veel andere gezinnen met kinderen wonen, wordt als gezinsvriendelijk beschouwd.

Tevredenheid in eigen wijk

Het item waar men de tevredenheid nagaat over de hoeveelheid andere gezinnen met kinderen, scoort deze wijk bijzonder hoog.

De cijfers bevestigen ook dat de kinderen welkom zijn in andere gezinnen uit de wijk.

Voorzieningen ouders

Uitgezonderd de wijkgerichte informatie op de gemeentelijke website, scoren de overige items (Goede bereikbaarheid gemeentelijke diensten en sportmogelijkheden, ondersteunende voorzieningen voor combinatie arbeid en gezin, voldoende bereikbaar/aanwezig uitgangleven) voor minstens 50% als onbelangrijk.

Tevredenheid in eigen wijk

Over de wijkgerichte informatie op de gemeentelijke website, is een lage tevredenheid.

“Er is geen wijkgerichte informatie op de website, enkel informatie op gemeentelijk vlak.” (R. 31)

4.5.3 Adviezen naar de gemeente toe.

Als we algemene resultaten van het onderzoek in de wijk Speteveld bekijken, is men voornamelijk over de thema's 'veiligheid' en 'contacten met andere gezinnen' bijzonder tevreden.

Er werd ook aangebracht heel tevreden te zijn omdat men betrokken werd bij de heraanleg van de wijk.

Het thema 'activiteiten voor kinderen en ouderen' krijgt daarentegen heel wat kritiek, en scoort zoals bovenstaande tabel aantoont, een stuk onder het gemiddelde.

Er kwamen uit de interviews een aantal voorstellen of adviezen die we aan het Gemeentebestuur van Herzele willen overmaken:

- Een heet hangijzer is overduidelijk de afwezigheid van een kwalitatief en veilig speeltuintje voor kleine kinderen. Er wordt gevraagd een toegankelijk speelterrein te voorzien met zichtbare speeltuigen en bijgevolg mogelijkheid tot controle. Nu is deze afgesloten van het zicht, met vandalisme tot gevolg. Verder wordt gevraagd de kapotte speeltuigen sneller te vervangen. Het graspleintje aan 'De buiteling' zou meer mogelijkheden bieden dan tot op heden benut.
- De vraag naar een gemeentelijk zwembad kwam ook meermaals voor.
- Op bepaalde plaatsen zouden er geen voetpaden zijn. Er zou al meermaals gevraagd zijn aan de gemeentelijke diensten om die aan te leggen zodoende de veiligheid te verbeteren, maar er kwam geen reactie. Het plaatsen van bloembakken of verkeersdrempels zou het verkeer dat met hoge snelheid door de wijk rijdt, kunnen afremmen.
Graag meer aanwezigheid van de wijkagent. Dit zou een groter gevoel van veiligheid bewerkstelligen. Men is heel tevreden over de mogelijkheid tot politiecontrole bij afwezigheid (Vb. reis), misschien kan eens een infomoment georganiseerd worden over inbraakpreventie.
- De straatnaam 'Houw' is heel onduidelijk aangegeven. Dit mochten de interviewers ook zelf ondervinden.
- Graag de gemeentelijke website aanvullen met wijkgerichte informatie.

4.6 Herzele: Stationswijk

4.6.1 Profiel van onze respondenten

In deze wijk gingen we langs bij 6 gezinnen. Het was telkens de moeder van het gezin die ons te woord stond. Hun leeftijd was gemiddeld 36 jaar, waarbij de jongste 29, en de oudste 41 was.

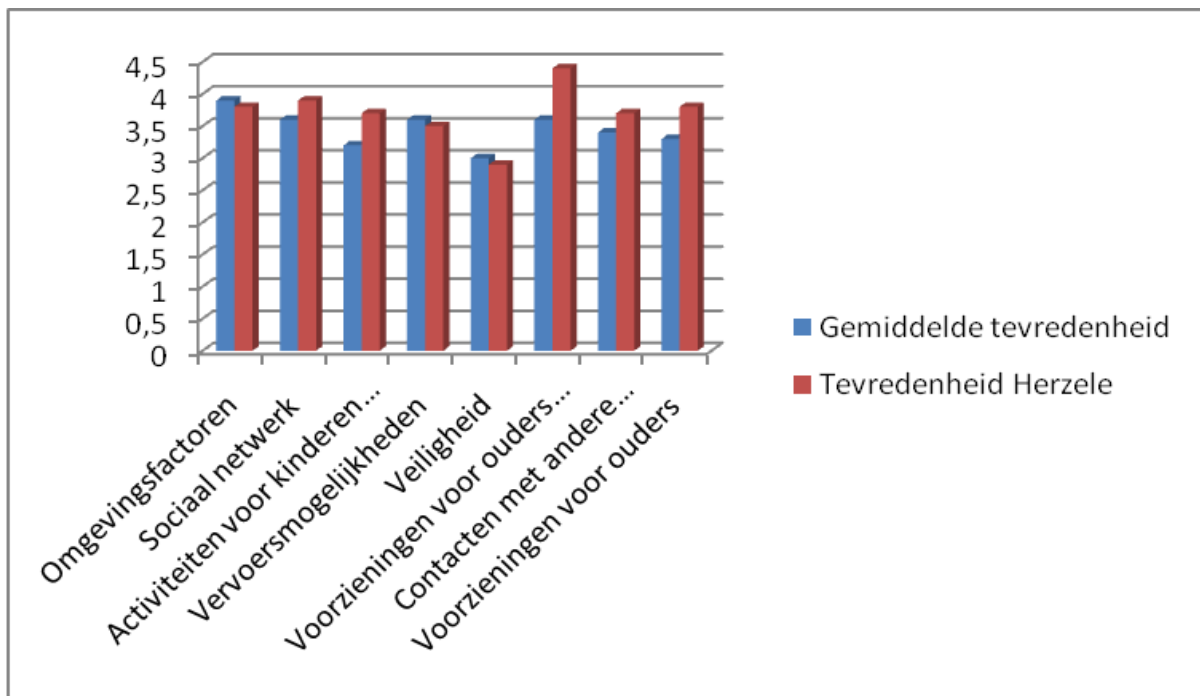
Alle respondenten leefden samen als koppel.

Elk ondervraagd gezin heeft 2 kinderen, uitgezonderd één groot gezin met 4 kinderen.

Alle kinderen woonden nog thuis.

Opvallend was dat al de gezinnen een koopwoning hadden.

4.6.2 Wat verstaan de gezinnen uit de Stationswijk onder gezinsvriendelijkheid en hoe quoteren ze hun eigen wijk?

Omgevingsfactoren

Alle respondenten vinden veel groen en een goede straatverlichting belangrijk voor een gezinsvriendelijke wijk.. Op één respondent na, vinden de inwoners propere straten ook bijdragen tot een gezinsvriendelijke omgeving.

Tevredenheid in eigen wijk

De respondenten zijn gemiddeld tevreden over het aanwezige groen en de propere straten. Wat betreft de aanwezige huizen met tuintje scoren de bevroagden van de Stationswijk het laagst van alle onderzochte wijken.

Sociaal netwerk

Elke respondent acht het contact tussen burens belangrijk, daarbij vindt de helft van de bevroagden het belangrijk geen hinder van andere buurtbewoners te ondervinden.

Met uitzondering van één respondent, vindt men dat er controle op straat door andere ouders moet zijn.

Tevredenheid in eigen wijk

Men kan stellen dat er tevredenheid heerst over deze zaken.

Er wordt voor elk onderwerp van dit thema hoger gescoord dan het gemiddelde.

Activiteiten voor kinderen en jongeren

De aanwezigheid van een speeltuin voor kleine kinderen en speel- en sportvoorzieningen voor jongeren worden door alle respondenten als belangrijke voorwaarde beschouwd voor een gezinsvriendelijke wijk. Over de jeugdbeweging en jeugdwerking voor de 14 plussers zijn de meningen verdeeld.

Tevredenheid in eigen wijk

Wat betreft de speeltuin voor kleine kinderen en de speel- en sportvoorzieningen voor jongeren, zijn de bevroagden van de Stationswijk zeer tevreden en ze scoren voor beide heel wat hoger dan het gemiddelde.

De tevredenheid van de jeugdbeweging en jeugdwerking is gemiddeld.

Vervoersmogelijkheden

In de Stationswijk zijn de meningen verdeeld over een ruime parkeergelegenheid en een bereikbare halte voor openbaar vervoer. Alle bevroagde gezinnen vinden goede verharde voetpaden met hellend vlak in de wijk waar ze wonen van wezenlijk belang voor een gezinsvriendelijke omgeving.

Tevredenheid in eigen wijk

Onze respondenten zijn minder tevreden over de goede verharde voetpaden met hellend vlak in hun wijk.

“Er zijn geen hellende vlakken.” (R.50)

Echter zijn de respondenten over het algemeen vrij tevreden over de andere 2 onderwerpen.

Veiligheid

Alle bevroagde gezinnen vinden een beperking van de snelheid in de wijk waar ze wonen, veilige wegen en fietspaden, alsook de afwezigheid van straatcriminaliteit, vandalisme en drugsoverlast essentieel voor de gezinsvriendelijkheid van hun wijk. Slechts de helft van de bevroagde gezinnen vindt het belangrijk om regelmatig politie op straat te zien.

Tevredenheid in eigen wijk

Zoals voor alle andere ondervraagde wijken, scoort de Stationswijk ondermaats voor de beperking van de snelheid van voertuigen in hun wijk.

In de Stationswijk zijn de gezinnen zeer tevreden over de afwezigheid van straatcriminaliteit, vandalisme en/of drugsoverlast.

Volgens de buurtbewoners kunnen de wegen en fietspaden wel heel wat veiliger worden gemaakt.

“Wij ondervinden als buschauffeur zelf hinder door die gebrekkige veiligheid van wegen en haltes.” (R.30)

Voorzieningen voor ouders en kinderen

De aanwezigheid van een basisschool met voor –en naschoolse opvang wordt als een belangrijke voorwaarde beschouwd voor een gezinsvriendelijke wijk. Ook de mogelijkheid tot verdere buitenschoolse opvang blijkt hoog te scoren op de wensenlijst.

De helft van de respondenten acht de aanwezigheid van buurtwinkels in de wijk matig tot zeer belangrijk.. Behalve 1 ondervraagd gezin, vond iedereen een huisartsenpraktijk en een apotheek in de buurt van groot belang.

Tevredenheid in eigen wijk

Over elk onderwerp van dit thema scoren de inwoners van de Stationswijk hoger dan het gemiddelde, ze behalen zelfs de hoogste score van alle onderzochte wijken, behalve dan voor het onderwerp buurtwinkels.

Contacten met andere gezinnen

Op één respondent na, vindt iedereen het belangrijk dat er voldoende andere gezinnen met kinderen zich in de wijk vestigen.

Ook het verenigingsleven en de meer gezinsgerichte activiteiten worden op prijs gesteld en gezien als voorwaarde voor een gezinsvriendelijke wijk.

Dat kinderen ook welkom zouden moeten zijn in andere gezinnen, daar zijn de meningen over verdeeld.

Tevredenheid in eigen wijk

Er heerst -hoe dan ook- een algemene tevredenheid over praktisch het volledige thema in deze wijk.

Voorzieningen ouders

Het minst belangrijk voor de ondervraagden in deze wijk is de aanwezigheid van voldoende faciliteiten -voor jong en oud- om uit te gaan. En ook de al dan niet aanwezige sportinitiatieven voor volwassenen scoren relatief laag qua interesse.

Bovendien wordt er niet veel aandacht besteed aan het verschijnen van de wijkgerichte informatie op de gemeentelijke website.

Uitgezonderd één respondent vinden de ondervraagden het van essentieel belang dat er ondersteunende voorzieningen voor combinatie arbeid/gezin beschikbaar zijn.

Eén derde van de bevroegde gezinnen vindt de goede bereikbaarheid van de gemeentelijke diensten in hun buurt belangrijk.

Tevredenheid in eigen wijk

De cijfers tonen aan dat de Stationswijk het hoogst scoort op de goede bereikbaarheid van gemeentelijke diensten, de goede bereikbare sportmogelijkheden voor ouders en de ondersteunende voorzieningen voor combinatie arbeid/gezin.

Op het voldoende bereikbaar en de aanwezigheid van uitgaansmogelijkheden voor volwassenen scoort men het laagst in de Stationswijk.

Zo verklaart één respondent:

“Ik ben zeer tevreden over wat er georganiseerd wordt binnen het uitgaanscircuit” (R.54)

4.6.3 Adviezen naar de gemeente toe.

Algemene conclusie

Volgens ons onderzoek scoort het thema “Voorzieningen voor ouders” uitstekend in vergelijking met het gemiddelde.

De omgevingsfactoren, de vervoersmogelijkheden en de veiligheid scoren echter lager dan het gemiddelde.

Suggesties

Rekening houdend met deze resultaten kunnen we naar de gemeente Herzele en haar bestuur toe suggereren wat volgt:

- Voor de veiligheid van de kinderen, zou het plaatsen van een haag rond het graspleintje in de Schilvergemlaan, een goede oplossing zijn.
- Om de veiligheid van de fietsers dan weer te garanderen, is het wenselijk doorheen de hele wijk extra fietspaden aan te leggen.
- Het plaatsen van verkeersdrempels of bloembakken is dan weer nodig om de snelheid van de auto's in de wijk te temperen, vooral in de buurt van de school.
- De speeltuin en de loop piste dienen volledig herzien en verfraaid te worden. De veiligheidsvoorschriften moeten nauwlettend in de gaten worden gehouden.
- Vele bewoners klagen blijkbaar over het gemis van een zwembad. Onze ondervraagden verwoordden hier volgens eigen zeggen de stem van alle medewijkbewoners...
- Er heerst een ergerlijke verkeershinder aan het station, vooral dan tijdens spitsuren. Deze hinder komt voort uit de lange en veelvuldige sluiting van de slagbomen aan de overweg. Een herziening van het verkeersrooster kan hier wellicht enige verandering in brengen?
- Om de contacten tussen de burens te bevorderen kwamen enkele respondenten met het voorstel om regelmatig een buurtfeest te organiseren. In diezelfde optiek leek het de ondervraagden dan ook een goed idee om dergelijke ontmoetingen ook te organiseren voor de kinderen binnen de wijk. Logischer wijs, zullen de ouders mekaar ook hier kunnen ontmoeten en leren kennen.
- Dan ook nog een suggestie in verband met de gemeentelijke bibliotheek. Deze schijnt dringend toe aan een renovatiebeurt.. De huidige opzet blijkt ouderwets en onvoldoende voor de behoeftes van de wijkbewoners. De installatie van enkele computers met internet aansluiting zou al een grote stap in de goede richting zijn.

- Kan er iets gedaan aan de geluidsoverlast van de brandweerkazerne in de Mergellaan? Vele buurtbewoners ondervinden hier echt hinder van.
- De gemeente zou paal en perk moeten stellen aan al het sluikestorten. Zowel voor de veiligheid van ons allen als voor de bescherming van ons milieu.
Naast grote waarschuwingspanelen her en der verspreid, zou het instellen van peperdure boetes hier zeker kunnen helpen.
- Dan gaan er ook nog veel stemmen op voor autovrije zones, autovrije dagen? Een zaak die zeker de moeite van het bekijken en onderzoeken waard is. Ook dit is weer een zaak die de veiligheid en het milieu ten goede komt.
- Dan is er nog de vraag of het voorstel van de wijkbewoners om bijvoorbeeld bij onteigening, van hogere hand (gemeentebestuur) duidelijker en transparanter naar buiten te komen en communicatie omtrent de gang van zaken niet uit de weg te gaan.
- De wijkbewoners zijn het er over eens dat de groene zones in de wijk meer en beter onderhoud verdienen. Meer aandacht aan de parkjes, de bloemperken, grasperken. Velen ervaren het tekort aan - gestructureerd- groen als een gemis binnen de wijk.
- De ondervraagden waren het er grotendeels over eens dat de wijk meer middenstanders zou moeten aantrekken. Het gemak van de kruidenier op de hoek is immers niet te verwaarlozen...

5 SAMENVATTING EN CONCLUSIE

Na deze overzichten per wijk bekijken we in dit laatste hoofdstuk als besluit nog eens hoe alle ouders samen hebben geantwoord.

Welke algemene lijnen kunnen we trekken uit die analyses van die zes wijken en de andere resultaten van ons onderzoek.

Kunnen we op basis van ons onderzoek wat meer algemene uitspraken doen en bijvoorbeeld ook iets zeggen over de gezinsvriendelijkheid van een doorsnee woonwijk? En wat vinden de ouders dat de gemeente daaraan kan doen?

5.1 Het concept van gezinsvriendelijkheid

5.1.1 Wat is gezinsvriendelijkheid?

Wat betekent gezinsvriendelijkheid voor de ouders die we hebben ondervraagd?

Wat verwachten ze als gezin in een wijk van een stad of gemeente?

Wat hebben ze nodig om zich thuis te voelen?

In ons onderzoek zijn we vertrokken van een eigen concept van gezinsvriendelijkheid.

Interessant in ons soort van onderzoek is dat we ons eigen concept toetsen bij de ouders die we bevragen.

Dat gebeurde aan de hand van de sorteertaak.

Zoals hoger al verteld is ons concept van gezinsvriendelijk samengesteld uit acht thema's die op hun beurt zijn samengesteld uit in het totaal 32 verschillende items.

Deze 32 items werden in een willekeurige volgorde voorgelegd met de vraag of de ouder dit item wel of niet belangrijk vindt voor een gezinsvriendelijke wijk. Antwoordmogelijkheden waren:

- wel belangrijk
- niet belangrijk
- geen mening.

We overlopen nog eens opnieuw de globale resultaten voor onze 56 respondenten.

Hoge scores

Een aantal items halen zeer hoge scores.

Kijken we naar de hoogste score. Er zijn vijf items waar negen op tien van onze respondenten vinden dat die belangrijk zijn voor een gezinsvriendelijk wijk. Het zijn

- Veel groen (91,07 %)
- Beperking autosnelheid (91,07 %)
- Contacten tussen bureaus ((89,29 %)
- Geen straatcriminaliteit, vandalisme of drugsoverlast (89,29 %)
- Veilige wegen en fietspaden (89,29 %)

Hier blijkt toch een vrij algemene eensgezindheid over te bestaan. De scores liggen zeer dicht bij elkaar.

Tien hoogste scores	%
Veel groen (gras, bomen enz.)	91.07
Beperking autosnelheid in de wijk	91.07
Contacten tussen buren	89.29
Geen straatcriminaliteit, vandalisme of drugoverlast	89.29
Veilige wegen en fietspaden	89.29
Propere straten	87.50
Bereikbare halte openbaar vervoer in de wijk	85.71
Speel en sportvoorzieningen voor jongeren	78.57
Milieuvriendelijke voorzieningen in de buurt (glasbollen, papierophaling,...)	76.79
Huizen met tuintje	75.00

Ook de twee volgende items scoren nog zeer hoog

- Propere straten
- Bereikbare halte openbaar vervoer in de wijk

Inhoudelijk gaat het over de thema's omgevingsfactoren, veiligheid, sociaal netwerk en vervoersmogelijkheden.

Lage scores

Kijken we nu naar de tien laagste scores. Zeven items halen geen 50 %.

De laagste score bedraagt 30,4 %. Dat is laag maar het betekent toch dat drie op de tien van onze respondenten, dit item wel belangrijk vinden voor een gezinsvriendelijke wijk.

Tien laagste scores	%
Voldoende bereikbaar/aanwezig uitgaansleven (cinema, cultuur, cafe...)	30.36
Ondersteunende voorzieningen voor combinatie arbeid gezin (strijkatelier, dienstencheques,...)	35.71
Wijkgerichte informatie op gemeentelijke website	35.71
Goed bereikbare sportmogelijkheden voor ouders	41.07
Controle op straat door andere ouders	44.64
Jeugdwerking voor 14 plus	48.21
Buurtwinkels	48.21
Zonder hinder van andere buurtbewoners	51.79
Ruime parkeergelegenheid voor de deur	53.57
Regelmatig politie op straat	53.57

Wat inhoudelijk bij de lage scores opvalt is dat de vier laagste scores

- Voldoende bereikbaar/aanwezig uitgaansleven (cinema, cultuur, cafe...) (30,4 %)
- Ondersteunende voorzieningen voor combinatie arbeid gezin (strijkatelier, dienstencheques,...) (35,7 %)
- Wijkgerichte informatie op gemeentelijke website (35,7 %)
- Goed bereikbare sportmogelijkheden voor ouders (41,1 %)

allemaal items zijn die we hadden gerangschikt onder voorzieningen voor ouders.

De boodschap is duidelijk. Voor de ouders draait gezinsvriendelijkheid van een wijk niet om de voorzieningen voor de ouders in en rond die wijk.

Blijkbaar hebben de ouders zelf duidelijk een heel eigen gedachte over gezinsvriendelijkheid.

5.1.2 Wat is het belangrijkste?

Als we zien naar de resultaten zijn niet alleen de gezinsvriendelijke activiteiten in de buurt belangrijk.

Dat wordt nog duidelijker als we de antwoorden bekijken van de ouders op de vraag wat ze nu het belangrijkste vinden.

Na de eerste sorteertaak hebben we de respondenten gevraagd om de items voor een gezinsvriendelijke wijk te rangschikken volgens belangrijkheid.

Vervolgens hebben we gevraagd om de top drie van belangrijkste items te noemen. Van die top drie's hebben wij een top tien gemaakt.

Als we nu nagaan wat er in die top tien verschijnt dan zijn dat zeer dikwijls items die te maken hebben met veiligheid.

1. Geen straatcriminaliteit, vandalisme of drugoverlast
2. Veilige wegen en fietspaden
3. Beperking autosnelheid in de wijk

Regelmatig politie op straat verschijnt als tiende in deze top tien.

1. Geen straatcriminaliteit, vandalisme of drugoverlast
2. Veilige wegen en fietspaden
3. Beperking autosnelheid in de wijk
3. Contacten tussen burens
5. Veel groen (gras, bomen enz.)
6. Speeltuin voor kleine kinderen
7. Basisschool
8. Huizen met tuintje
9. Buitenschoolse kinderopvang (voor en na school, schoolvakanties)
10. Regelmatig politie op straat
10. Jeugdbeweging

De meeste ouders zeggen dus dat een wijk pas echt gezinsvriendelijk is als de wijk veilig is.

Ook sociale contacten blijken belangrijk voor een gezinsvriendelijke wijk

Dat vinden we op een gedeelde derde plaats

3. Contacten tussen burens

Op de vijfde plaats staat

5. Veel groen (gras, bomen enz...)

In deze top tien vinden we ook drie items terug met voorzieningen (voor kinderen en jongeren of voor ouders en kinderen):

6. Speeltuin voor kleine kinderen
7. Basisschool

en

9. Buitenschoolse kinderopvang (voor en na school, schoolvakanties)
10. Jeugdbeweging

Vooral speelpleintjes voor de kinderen en een goede school of verenigingen met gezinsvriendelijke activiteiten scoren hoog.

Laat ons nog eens even belangrijke vaststellingen herhalen:

- De ouders vinden een wijk pas echt gezinsvriendelijk als die wijk veilig is
 - Geen straatcriminaliteit, vandalisme of drugoverlast
 - Veilige wegen en fietspaden
 - Beperking autosnelheid in de wijk
- Daarna is voor gezinsvriendelijkheid van belang
 - Contacten tussen burens
 - Veel groen (gras, bomen, enz...)
- Vervolgens heeft men het over gezinsvriendelijke voorzieningen als:
 - Speeltuin voor kleine kinderen
 - Basisschool
 - Buitenschoolse kinderopvang (voor en na school, schoolvakanties)
 - Jeugdbeweging

We hebben nu vooral gekeken naar wat de ouders belangrijk vonden.
Maar misschien leren we ook iets uit wat ze helemaal niet belangrijk vinden:

De drie van onze acht thema's die het minst belangrijk zijn voor de gezinsvriendelijkheid van een wijk zijn

1. Contacten met andere gezinnen
2. Vervoersmogelijkheden
3. (en helemaal onderaan) Voorzieningen voor ouders

Kijken we naar onze 32 items dan komen de volgende items in geen enkele top drie van een ouder voor:

- Controle op straat door andere ouders
- Jeugdwerking voor 14 plus
- Goede bereikbaarheid van gemeentelijke diensten
- Goede bereikbare sportmogelijkheden voor ouders
- Voldoende bereikbaar/aanwezig uitgaansleven (cinema, cultuur, café...)
- Wijkgerichte informatie op gemeentelijke website

Het feit dat veel gezinnen mobiel zijn en over een auto beschikken zal hier wel mee te maken hebben. Als de gezinnen mobiel genoeg zijn willen ze voor een goede school, een dokter, een goede kinderopvang of een sportvereniging gerust in die auto stappen.

Maar voor het sociale contact en dichtbij activiteiten vragen ze vooral een veilige buurt waar hun kinderen zelfstandig naar een speelplein of winkel kunnen. Ouders zijn vaak ongerust als ze hun kinderen buiten laten spelen, als ze naar speelpleinen of op straat willen gaan.

Het is verder duidelijk dat gezinnen voorzieningen voor kinderen belangrijker vinden dan voorzieningen voor ouders.

5.1.3 Eén of meerdere concepten van gezinsvriendelijkheid

In ons onderzoek zijn we vertrokken van een bepaald concept van gezinsvriendelijkheid.

Gezinnen zijn anno 2009 heel divers samengesteld en ze vormen een bont gezelschap. Ze verschillen in sociaal-demografische samenstelling, aantal en leeftijd van de gezinsleden, sociale en culturele achtergrond...

Het gezin zelf evolueert natuurlijk ook in de tijd: het krijgt een nieuwe samenstelling, het wordt uitgebreid, grootouders of andere familieleden sluiten zich erbij aan.

We merken op dat ouders met jonge kinderen, anders antwoorden dan ouders met oudere kinderen. Een gezinsvriendelijk beleid is niet hetzelfde als een kinderen- of jongerenwerking. Als we het over gezinnen hebben, dan spreken we niet alleen over kinderen. Gezinsvriendelijkheid is dan ook iets dat voor al de leden van het gezin van belang is, maar door die leden waarschijnlijk ook wat anders wordt ingevuld.

We merken ook dat ouders in een stedelijk gebied wat andere accenten leggen dan ouders in een dorp.

Dat stelt ons voor de boeiende vraag of „gezinsvriendelijkheid“ op zich bestaat, dan wel of er verschillende vormen, soorten, concepten van gezinsvriendelijkheid zijn.

Een boeiende vraag die anderen na ons verder mogen onderzoeken. Wij hebben er ons onderzoek opzitten.

Dat maakt het misschien ook wat moeilijker voor de gemeente die er zorg voor wil dragen dat klein én groot zich thuis voelt in de straat waar ze wonen.

5.2 De gezinsvriendelijkheid van de doorsnee wijk

We willen in dit besluit ook nog wat dieper ingaan op het algemene beeld van de feitelijke gezinsvriendelijkheid van de zes door ons onderzochte wijken.

Hoe gezinsvriendelijk is een doorsnee wijk? Of, voor zover deze zes wijken een afspiegeling zijn voor een doorsnee Vlaamse woonwijk: hoe gezinsvriendelijk is die Vlaamse woonwijk?

We voegen hierbij onmiddellijk aan toe dat we ons zeer bewust zijn van de beperktheid van ons onderzoek. We hebben nooit getracht een representatieve steekproef van Vlaamse woonwijken te trekken. Maar het lijkt ons toch interessant om samen met u deze oefening te maken.

Misschien werkt ze ook inspirerend voor de gemeentebesturen of voor verder onderzoek.

5.2.1 Hoe gezinsvriendelijk zijn de wijken?

Tijdens ons onderzoek stelden we de vraag aan onze respondenten of ze wilden evalueren hoe gezinsvriendelijk hun wijk in hun ogen is.

Ze moesten hiervoor op een schaal de 32 verschillende items evalueren.

Er waren vijf scores: zeer tevreden, tevreden, neutraal, ontevreden, zeer ontevreden gecodeerd van 5 tot 1.

We bekijken nu even de resultaten van alle wijken samen.

Wat opvalt is het redelijk positieve resultaat. De gemiddelde score is 3,5 op 5, wat wil zeggen ergens tussen neutraal en tevreden.

De gezinsvriendelijkheid van onze wijken is er een van lauwe tevredenheid. De ondervraagde gemeenten en steden doen het dus niet slecht, maar er is nog ruimte voor verbetering. De gemeenten kunnen stappen voorwaarts zetten!

Het is wel zo dat er maar weinig echt grote problemen naar boven komen drijven. Maar drie van de 32 items scoren lager dan score 3.

Maar daartussen zit er waarschijnlijk toch een serieus probleem. Op dat probleem komen we dadelijk terug.

Bekijken we de cijfers eens wat nauwkeuriger.

Op welke items wordt het hoogst gescoord. Welke worden door de ouders in hun eigen wijk het best geëvalueerd?

Huizen met tuintje	4.2
Bereikbare halte openbaar vervoer in de wijk	4.1
Jeugdbeweging	4.0
Goede straatverlichting	3.9
Contacten tussen buren	3.9
Zonder hinder van andere buurtbewoners	3.9
Huisartsenpraktijk en apotheker in de buurt	3.9
Veel groen (gras, bomen enz.)	3.8
Propere straten	3.8
Milieuvriendelijke voorzieningen in de buurt (glasbollen, papierophaling,...)	3.8

Als we deze scores combineren met de resultaten van de vraag wat voor de ouders het belangrijkste is voor een gezinsvriendelijke wijk dan kunnen we een aantal conclusies trekken.

We gaan wat dieper in op die items die ook hoog scoren op de gezinsvriendelijkheidschaal (meer dan 75% van de respondenten vindt dat het item bij een gezinsvriendelijke wijk hoort). Zijn in de tabel **vet** weergegeven.

De items 'huizen met tuintje', 'bereikbare halte openbaar vervoer', en 'jeugdbeweging' doen het goed in onze wijken. Ze zijn de enige items die meer dan 4 op 5 krijgen van de ouders.

Ook voor 'contacten tussen buren', 'veel groen', 'propere straten' en 'milieuvriendelijke voorzieningen' voldoen de wijken aan de vraag van een gezinsvriendelijke wijk.

Met deze items zit het goed en zijn er dus geen problemen.

Kijken we nu naar de laagste score's. Hieronder tonen we nog eens de tien laagste scores.

Hierbij ook de drie items die lager dan 3 scoren:

- Speeltuin voor kleine kinderen 2.9
- Veilige wegen en fietspaden (2.7)
- Beperking autosnelheid in de wijk (met de absoluut laagste score 2.5)

De laagste score: beperking autosnelheid in de wijk staat helemaal onderaan de lijst. Daarmee is het volgens de ouders het slechts gesteld.

Goed bereikbare sportmogelijkheden voor ouders	3.2
Jeugdwerking voor 14 plus	3.1
Voldoende verenigingsleven met gezinsgerichte activiteiten	3.1
Controle op straat door andere ouders	3.0
Speel en sportvoorzieningen voor jongeren	3.0
Voldoende bereikbaar/aanwezig uitgaansleven (cinema, cultuur, cafe...)	3.0
Wijkgerichte informatie op gemeentelijke website	3.0
Speeltuin voor kleine kinderen	2.9
Veilige wegen en fietspaden	2.7
Beperking autosnelheid in de wijk	2.5

Vier van de zes laagste scores in de wijk zijn ook belangrijke thema's voor gezinsvriendelijkheid. (in **vet** weergegeven)

'Beperking van de autosnelheid in de wijk' en 'Veilige wegen en fietspaden' staan zelfs in de top 3 van de gezinsvriendelijkheidsschaal.

Maar ook 'speeltuinen voor kleine kinderen' en 'speel- en sportvoorzieningen voor jongeren' scoren volgens de respondenten slecht in de wijken.

Aan de bevroegde gemeentes en steden om hier iets mee te doen!

5.2.2 Aanpak van de gemeenten?

Kunnen we op basis hiervan een meer algemene uitspraak doen? Met andere woorden, wat zijn de knelpunten die in onze zes wijken naar voor komen en waar andere Vlaamse gemeenten misschien ook iets van kunnen leren?

Vijf van onze zes wijken zijn niet tevreden met de aanpak van de stad/gemeente rond verkeersveiligheid.

- In deze vijf wijken doen mensen voorstellen rond fietsveiligheid.
- In vier wijken vraagt men aan de stad/gemeente om meer snelheidscontroles uit te voeren
- In drie wijken vraagt men om goedgeplaatste snelheidsremmers.

In de helft van onze wijken vraagt men om een groenere omgeving,

In twee van onze zes wijken pleit men

- voor meer contacten tussen de burens
- of betere speeltuinen voor kinderen
- of een betere manier van huisophaling.

Dit zijn toch thema's waar je als gemeentebestuur mee aan de slag kan!

Als wij het op basis van ons onderzoek willen samenvatten dan is een gezinsvriendelijke wijk een wijk waar:

- de autosnelheid gerespecteerd wordt. Eventueel met de nodige 'groene' snelheidsremmers.
 - We stellen met de verkeersveiligheid van de woonwijken een probleem vast dat voor de ouders belangrijk is en zwaar weegt. Dat is dan ook een boodschap die we luid willen brengen.
- de fietsers zich op een veilige manier kunnen voortbewegen. Fietspaden, oversteekplaatsen, en dergelijke mogen niet ontbreken.
- het groene meteen opvalt.
- er een parkje met een goed onderhouden en veilig speeltuintje voor kinderen is.
- de straten proper zijn.
- waar er voldoende contact is tussen buurtbewoners.
 - Af en toe een gesubsidieerd buurtfeestje kan zeker geen kwaad!
- waar geen straatcriminaliteit of drugsoverlast is.

Dit is volgens ons de algemene boodschap van de ouders die wij hebben ondervraagd. Die boodschap willen we graag met ons rapport en ons open seminarie van 23 juni doorgeven aan verantwoordelijken van de gemeenten en aan alle geïnteresseerden.